

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/17-01/152

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 3. studenoga 2017.

Hb**NP*022-03/17-01/152*65-17-02**H5

P.Z. br. 219

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o arhivskom gradivu i arhivima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 2. studenoga 2017. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek, ministricu kulture, Krešimira Partla i dr. sc. Ivicu Poljička, državne tajnike u Ministarstvu kulture, te Maricu Mikec, doc. dr. sc. Ivu Hraste Sočo i Davora Trupkovića, pomoćnike ministrice kulture.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/120

Urbroj: 50301-27/20-17-5

Zagreb, 2. studenoga 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o arhivskom gradivu i arhivima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o arhivskom gradivu i arhivima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek, ministricu kulture, Krešimira Partla i dr. sc. Ivicu Poljička, državne tajnike u Ministarstvu kulture, te Maricu Mikec, doc. dr. sc. Ivu Hraste Sočo i Davora Trupkovića, pomoćnike ministricu kulture.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O ARHIVSKOM GRADIVU I ARHIVIMA

Zagreb, studeni 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O ARHIVSKOM GRADIVU I ARHIVIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., podstavcima 1. i 2., članku 52. te članku 69. stavku 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima (Narodne novine br. 105/97, 64/00, 65/09, 125/11 i 46/17) uređen je režim zaštite javnog i privatnog arhivskog gradiva, nekadašnji povijesni arhivi ustrojeni su u mrežu državnih arhiva, a predviđeno je i osnivanje arhiva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, specijaliziranih i privatnih arhiva.

U sustavu arhiva u Republici Hrvatskoj djeluju Hrvatski državni arhiv kao središnja, matična ustanova za arhivsku djelatnost, 17 područnih državnih arhiva te Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata kao specijalizirani arhiv. Navedeni arhivi imaju status pravne osobe s javnim ovlastima u provedbi Zakona o arhivskom gradivu i arhivima. Osnovni zadaci arhiva su redovito preuzimanje novoga gradiva koje nastaje radom državnih tijela i drugih javnih službi, te zaštita, obrada, osiguranje dostupnosti i poticanje korištenja arhivskog gradiva. Arhivi svojim djelovanjem doprinose očuvanju kulturne i povijesne baštine, osiguravaju dostupnost informacija o radu javnih službi te pružaju pomoć javnim službama u obradi, vrednovanju i upravljanju dokumentacijom kako bi se ista sačuvala i korisnicima osigurao što lakši pristup istoj.

Od donošenja navedenog Zakona došlo je do značajnih promjena u okruženju u kojem djeluju arhivi, koje utječu na način na koji arhivsko gradivo nastaje, na mogućnosti njegova korištenja i na njegovo dugoročno očuvanje. Tijela javne vlasti i drugi stvaratelji dokumentarnog i arhivskog gradiva u znatnoj su mjeri digitalizirali svoje poslovanje i usluge koje pružaju građanima i pravnim subjektima te stvaraju izvorno elektroničko gradivo u raznovrsnim informacijskim sustavima i oblicima. Razina umreženosti koju su omogućile informacijske i komunikacijske tehnologije omogućuje povezivanje i integraciju informacijskih sustava, dijeljenje i učinkovito ponovno korištenje informacija u javnom sektoru te osjetno brži i jednostavniji pristup informacijama.

Kao i svako drugo dokumentarno i arhivsko gradivo, i elektroničko je gradivo potrebno primjereno zaštititi te osigurati njegovo trajno očuvanje i iskoristivost. Zakon o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine odnosi se i na ovo gradivo, no postupke i obveze stvaratelja gradiva i samih arhiva u očuvanju gradiva uređuje imajući u vidu prvenstveno klasične oblike gradiva na papiru. Gradivo u elektroničkom obliku nastaje i čuva

se u uvjetima stalnog razvoja informacijskih tehnologija i njihova zastarijevanja te je, da bi moglo biti trajno sačuvano u pouzdanom i iskoristivom obliku, nužno urediti posebne zahtjeve i postupke za njegovo čuvanje i obradu prije i nakon predaje arhivu, posebice postupak pretvorbe gradiva u digitalni oblik za dugoročno čuvanje, bilo da se provodi kod stvaratelja gradiva prije predaje arhivu ili u arhivu kao jedna od mjera za dugoročno očuvanje iskoristivosti gradiva. Uređenje postupka pretvorbe gradiva u oblik za dugotrajno čuvanje i pravnog statusa gradiva u obliku u koji je pretvoreno jedan je od preduvjeta za sustavno preuzimanje u arhiv gradiva u digitalnom obliku.

U interesu je i korisnika i stvaratelja arhivskog gradiva da arhivi preuzimaju gradivo u razmjerno kratkom roku nakon što prestane biti potrebno u redovitom poslovanju stvaratelja gradiva. Zbog nedostatka prostora arhivi u Republici Hrvatskoj nisu preuzeli razmjerno veliku količinu gradiva kojemu je istekao rok za preuzimanje u arhiv, tako da postupak pretvorbe gradiva u digitalni oblik treba ubrzati preuzimanje gradiva u arhive.

Zakon o potvrđivanju Europske konvencije za zaštitu audiovizualne baštine (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 5/07) predviđa obvezni depozit audiovizualne baštine. S obzirom na promjenu tehnologije stvaranja audiovizualnih djela, potrebno je prilagoditi način izvršenja ove obveze novim okolnostima.

U odnosu na privatno dokumentarno i arhivsko gradivo Zakon o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine polazi od pretpostavke da je sustav zaštite javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva jednako primjeren i kada se radi o privatnom arhivskom gradivu. Pojedini instrumenti zaštite javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva motivirani su interesom i pravom javnosti na uvid u djelovanje tijela javne vlasti ili se odnose na upravljanje tekućom dokumentacijom kao gradivom u nastajanju. Takve odredbe nisu uvijek primjenljive niti opravdane kada je riječ o privatnom arhivskom gradivu. Sustav zaštite javnog arhivskog gradiva temelji se na sveobuhvatnosti i uključuje sve javno dokumentarno i arhivsko gradivo. Za razliku od toga, sustav zaštite privatnog arhivskog gradiva uputno je usmjeriti prema onom gradivu za koje je utvrđen određen javni interes temeljem kojeg se vlasnicima gradiva određuju neke obveze i djelomično ograničava pravo slobodnog raspolaganja svojim gradivom.

Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine dostupnost arhivskog gradiva uređena je prema do tada uvriježenim načelima dostupnosti: postavljen je opći rok nedostupnosti od trideset godina od nastanka dokumenta - osim gradiva koje je od početka bilo namijenjeno javnosti - dok su za gradivo koje sadrži osobne ili tajne podatke određeni dulji rokovi nedostupnosti. Za gradivo koje sadrži tajne podatke određeno je da postaje javno dostupnim pedeset godina od nastanka, ako posebnim propisom nije drukčije određeno. Gradivo koje sadrži osobne podatke prema tom je Zakonu dostupno sedamdeset godina od nastanka dokumenta, odnosno sto godina od rođenja osobe na koju se podaci odnose. Ravnateljima arhiva pritom je ostavljena mogućnost da, pod određenim uvjetima, odobre korištenje gradiva i prije isteka navedenih rokova, ako je to nužno radi provedbe znanstvenog istraživanja.

Nakon donošenja Zakona o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine, u Republici Hrvatskoj na snagu je stupilo nekoliko propisa kojima je dostupnost informacija u posjedu tijela javne vlasti uređena na drukčiji način. Zakonom o pravu na pristup informacijama iz 2003. godine (Narodne novine, br. 172/03, 144/10, 37/11 i 77/11), a potom i Zakonom o pravu na pristup informacijama iz 2013. godine (Narodne novine, br. 25/13 i 85/15) uređeno

je pravo domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba na slobodan pristup informacijama u posjedu tijela javne vlasti te je određeno kada tijela javne vlasti mogu ili moraju ograničiti ili uskratiti pristup informaciji. Osnovno je pravilo da se pristup informaciji može ograničiti samo u slučajevima kada je to određeno zakonom, odnosno kada postoji zakonom određen javni ili privatni interes ili pravo koje opravdava ograničenje prava pristupa informaciji. Pritom osoba koja traži uvid u informacije nije dužna iznositi svoje razloge ili dokazivati svoje pravo pristupa te ima pravo dobivenu informaciju javno iznositi.

Zakonom o pravu na pristup informacijama u pravni poredak Republike Hrvatske implementirane su odredbe Direktive 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 345, 17.11.2003.) i Direktive 2013/37/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 175, 27.6.2013.). Nekoliko odredbi ovoga Zakona uređuje pravila za ponovnu uporabu informacija knjižnica, muzeja i arhiva te digitalizaciju informacija u području kulture.

Dostupnost osobnih podataka u posjedu tijela javne vlasti uređena je Zakonom o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, br. 103/03, 118/06, 41/08, 130/11 i 106/12 - pročišćeni tekst). Zakon o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine polazi od istog osnovnog načela zaštite osobnih podataka, koje je sadržano u navedenim propisima, no postoji nekoliko elemenata zaštite osobnih podataka koje je potrebno uskladiti ili preciznije odrediti, poput primjene testa razmjernosti i zaštite posebno zaštićenih kategorija osobnih podataka.

Nakon stupanja na snagu Zakona o tajnosti podataka iz 2007. godine (Narodne novine, br. 79/07 i 86/12) za sve posebne odredbe o ograničenju dostupnosti podataka iz arhivskog gradiva postojao je drugi propis koji isto pitanje uređuje na nešto drukčiji način, uključujući i realnu mogućnost, prema mišljenju tijela nadležnog za provedbu propisa o tajnosti podataka, da primjena odredbi jednog zakona bude u suprotnosti s odredbom drugog zakona.

Slijedom navedenih izmjena u pravnom poretku Republike Hrvatske, do kojih je velikim dijelom došlo u postupku usklađivanja propisa s pravnom stečevinom Europske unije, dio odredbi o dostupnosti i načinu korištenja arhivskog gradiva potrebno je uskladiti s navedenim novijim propisima i načelima od kojih oni polaze, osiguravajući pritom veću dostupnost i jednostavnije korištenje gradiva, no uz primjerenu zaštitu zakonom zaštićenih osobnih i drugih podataka.

Zakon o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine predviđao je da će se, osim državnih, osnivati i arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te specijalizirani i privatni arhivi. Međutim, temeljem toga Zakona nije osnovan niti jedan arhiv izvan mreže područnih državnih arhiva.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Zakonom je potrebno urediti cjelovit sustav zaštite, obrade i korištenja dokumentarnog i arhivskog gradiva, obveze stvaratelja i vlasnika dokumentarnog i arhivskog gradiva, Sustav arhiva Republike Hrvatske, javnu arhivsku službu te nadležnosti i djelatnost arhiva. Sustavom zaštite treba obuhvatiti sve javno dokumentarno i arhivsko gradivo te ono privatno arhivsko gradivo koje može imati određen kulturni, znanstveni ili povijesni značaj za Republiku Hrvatsku.

Zaštitu javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva koje nastaje radom tijela javne vlasti potrebno je urediti tako da se osigura da se gradivom od nastanka upravlja u uređenim dokumentacijskim sustavima koji štite cjelovitost, vjerodostojnost i uporabivost gradiva i da gradivo bude spremno za predaju nadležnom javnom arhivu i dostupno javnosti čim prestanu postojati razlozi za ograničenje dostupnosti sukladno važećim propisima. Pritom je važno utvrditi da se mjere zaštite ne odnose samo na same jedinice gradiva, nego i na metapodatke koji se stvaraju u upravljanju gradivom od njegova nastanka i koji su nužni za osiguranje dostupnosti i očuvanje iskoristivosti gradiva dok god se čuva, bilo kod stvaratelja gradiva ili u javnom arhivu.

Tijela javne vlasti u sve većoj mjeri stvaraju gradivo u elektroničkom obliku i u pravilu za upravljanje dokumentacijom koju stvaraju koriste određene informacijske sustave i alate. Za očuvanje gradiva i podataka koji se nalaze u ovakvim sustavima nužno je osigurati da dokumentacija - barem kada je riječ o onoj koja ima trajnu vrijednost - nastaje u obliku koji je prikladan za trajno očuvanje ili da se na vrijeme pretvori u takav oblik. Zakonom je stoga potrebno propisati obvezu tijela javne vlasti da u oblikovanju i upravljanju svojim informacijskim sustavima vode računa o zahtjevima trajnog očuvanja gradiva i njegove uporabivosti. U tu svrhu valja urediti osnovna pravila za pretvorbu gradiva u digitalni oblik za trajno čuvanje, na način koji će jamčiti očuvanje vjerodostojnosti gradiva i u obliku u koji je pretvoreno.

Zakonom treba urediti postupak vrednovanja kojim se utvrđuje koje dokumentarno gradivo ima svojstvo arhivskog gradiva i koje se dokumentarno gradivo, kada i na koji način može izlučiti i uništiti. Stvaratelji i posjednici javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva obvezni su nadležnome arhivu dostavljati popise gradiva koje posjeduju.

Potrebno je urediti rokove u kojima tijela javne vlasti svoje gradivo trebaju predati nadležnom arhivu i sam postupak predaje gradiva. Posebno se ističe koliko je važno da se pravovremeno predaju cjeloviti i pouzdani popisi gradiva pomoću kojih je gradivo moguće pretraživati i identificirati i ako iz određenih razloga nije predano arhivu.

Radi zaštite i očuvanja privatnog arhivskog gradiva kao kulturnog dobra određuju se kriteriji i postupak za utvrđivanje svojstva privatnog arhivskog gradiva od značaja za Republiku Hrvatsku, vođenje evidencije o takvom gradivu, obveze njegovih vlasnika i posjednika te mjere zaštite. Uređuje se pravo prvokupa koje ima Republika Hrvatska te uvjeti i postupak izvoza ili iznošenja privatnog arhivskog gradiva iz zemlje.

Odredbe o dostupnosti i korištenju javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva potrebno je uskladiti s odgovarajućim odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, Zakona o zaštiti osobnih podataka i Zakona o tajnosti podataka te ukloniti određena ograničenja dostupnosti gradiva koje je nastalo do 30. svibnja 1990. godine. Ukida se opći rok nedostupnosti u trajanju od trideset godina te utvrđuje da je javno dokumentarno i arhivsko gradivo dostupno od nastanka ukoliko temeljem ovoga ili drugog zakona nije utvrđeno drukčije, budući da su ograničenja dostupnosti uređena drugim zakonima. Također je potrebno jasnije definirati obvezu tijela javne vlasti da prije predaje gradiva arhivu provedu postupke kojima se uklanjaju ograničenja dostupnosti temeljem pojedinih propisa koja više nisu nužna. U pogledu gradiva koje ima poseban značaj za jačanje svijesti o totalitarnim i nedemokratskim režimima u prošlosti i kulture sjećanja na njihove žrtve, potrebno je ukloniti sva ograničenja dostupnosti takvog gradiva, vodeći pritom računa o zaštiti privatnosti žrtava

režima i drugih građana koji nisu bili nositelji ili sudionici u aktivnostima koje su te režime činile totalitarnima i nedemokratskima.

Zakonom je potrebno urediti i organizaciju javne arhivske službe i način rada arhiva. Javnu arhivsku službu čine državni arhivi, arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Uz mogućnost da se arhivi osnivaju kao pravne osobe, kako je bilo uređeno Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine, potrebno je omogućiti i osnivanje arhiva u sastavu pravnih osoba. Zakonom se uređuju nadležnosti i zadaće državnih arhiva, obvezne evidencije koje se vode u arhivima, uvjeti za osnivanje arhiva, osiguranje sredstava za rad arhiva, upravljanje arhivima. Uređuje se stručni i upravni nadzor nad radom arhiva. Također se uređuje sastav i način rada Hrvatskog arhivskog vijeća, koje pored poslova utvrđenih ovim zakonom obavlja i poslove kulturnog vijeća za arhivsku djelatnost.

Budući da ciljevi koji se žele postići ovim zakonom uključuju i povećanje dostupnosti i iskoristivosti gradiva, što podrazumijeva i povećanje kapaciteta arhiva za preuzimanje arhivskog gradiva te unaprjeđenje stručne osposobljenosti arhiva i stvaratelja arhivskog gradiva za zaštitu i očuvanje gradiva u digitalnom obliku, potrebno je predvidjeti aktivne mjere kojima će se to postići donošenjem Nacionalnog plana razvoja arhivske djelatnosti.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim zakonom unaprijedit će se i osuvremeniti sustav zaštite dokumentarnog i arhivskog gradiva u Republici Hrvatskoj te osigurati primjeren pravni okvir za dugoročnu zaštitu gradiva u digitalnom obliku, uz trajno očuvanje pouzdanosti i svih njegovih bitnih svojstava. Pravno uređena mogućnost digitalizacije gradiva doprinijet će digitalizaciji poslovnih procesa i usluga tijela javne vlasti.

Odredbe propisa koji uređuju dostupnost i korištenje javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva bit će usklađene s odgovarajućim odredbama novijih propisa koji uređuju pravo pristupa pojedinim kategorijama informacija u posjedu tijela javne vlasti: Zakona o pravu na pristup informacijama, Zakona o zaštiti osobnih podataka i Zakona o tajnosti podataka. Time će se ukloniti određene nejasnoće i moguće proturječnosti do kojih može doći u primjeni propisa.

Korisnicima arhivskog gradiva pružit će se povoljniji uvjeti u pogledu dostupnosti i mogućnosti korištenja gradiva.

Uvest će se primjereniji i racionalniji sustav zaštite privatnog arhivskog gradiva koji osigurava zaštitu ovoga gradiva.

Potaknut će se međusobna koordinacija i suradnja svih arhiva u okviru Sustava arhiva Republike Hrvatske koji vodi i koordinira Hrvatski državni arhiv.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona financijska sredstva su osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O ARHIVSKOM GRADIVU I ARHIVIMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuju se zaštita i obrada javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva, dostupnost i korištenje gradiva u arhivima, zaštita privatnog arhivskog gradiva, javna arhivska služba te nadležnosti i djelatnost arhiva.

(2) Arhivsko je gradivo od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.

Svrha Zakona

Članak 2.

Svrha ovoga Zakona je:

- osigurati očuvanje javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva
- podržati tijela javne vlasti u stvaranju i očuvanju javnog dokumentarnog gradiva o svojoj djelatnosti te doprinijeti povjerenju javnosti u njihov rad
- povećati dostupnost i iskoristivost informacija sadržanih u javnom dokumentarnom i arhivskom gradivu
- pružiti potporu u zaštiti i osiguranju dostupnosti privatnog arhivskog gradiva
- osigurati stvaranje, čuvanje i pretvorbu dokumentarnog i arhivskog gradiva u digitalni oblik.

Značenje pojmova

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- a) *arhiv* je pravna osoba ili ustrojstvena jedinica u pravnoj osobi (arhiv u sastavu) čija je temeljna zadaća čuvati, obrađivati i omogućiti korištenje dokumentarnog i arhivskog gradiva sukladno odredbama ovoga Zakona
- b) *dokumentarno gradivo* su sve informacije zapisane na bilo kojem mediju, koje su nastale, zaprimljene ili prikupljene u obavljanju djelatnosti pravnih i fizičkih osoba te mogu pružiti uvid u aktivnosti i činjenice povezane s njihovom djelatnošću
- c) *javno dokumentarno gradivo* je gradivo nastalo ili prikupljeno djelatnošću tijela javne vlasti
- d) *dokumentarno gradivo u digitalnom obliku* je gradivo u digitalnom obliku zapisa i pohranjeno na strojno čitljivom nosaču informacija

- e) *dokumentarno gradivo u digitalnom obliku za trajno čuvanje* je gradivo čiji je sadržaj zapisan u digitalnom obliku i pohranjen na strojno čitljivom nosaču zapisa pri čemu takav digitalni oblik kao i nosač zapisa osigurava učinkovitu trajnu pohranu i sukladnost tehnološkom razvoju u skladu s ovim Zakonom
- f) *arhivsko gradivo* je odabrano dokumentarno gradivo koje ima trajnu vrijednost za kulturu, povijest, znanost ili druge djelatnosti, ili za zaštitu i ostvarivanje prava i interesa osoba i zajednica, radi čega se trajno čuva
- g) *javno arhivsko gradivo* je odabrano javno dokumentarno gradivo nastalo ili prikupljeno djelatnošću tijela javne vlasti
- h) *privatno arhivsko gradivo* je arhivsko gradivo nastalo djelovanjem privatnih pravnih i fizičkih osoba, koje nije nastalo u obavljanju javnih ovlasti i javne službe i nije u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnih osoba čiji su oni osnivači ili vlasnici
- i) *tijela javne vlasti* su tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se temeljem posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno iz javnih sredstava, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo
- j) *stvaratelj gradiva* je tijelo javne vlasti, pravna ili fizička osoba, grupa osoba koja obavlja određenu djelatnost i čijim djelovanjem nastaje dokumentarno i arhivsko gradivo
- k) *vrednovanje* je postupak kojim se utvrđuju rokovi čuvanja dokumentarnoga gradiva te odabire koje dokumentarno gradivo ima svojstvo arhivskog gradiva
- l) *pismohrana* je ustrojstvena jedinica tijela javne vlasti ili pravne osobe u kojoj se odlaže i čuva dokumentarno i arhivsko gradivo do predaje nadležnom arhivu.

Primjena drugih propisa

Članak 4.

(1) Na zaštitu i očuvanje gradiva koje je proglašeno kulturnim dobrom u pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se zakon i drugi propisi kojima se uređuju zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

(2) Na pitanja u vezi sa zaštitom tajnosti podataka, zaštitom osobnih podataka te prava na pristup informacijama u odnosu na javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo i privatno arhivsko gradivo koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se zakoni i drugi propisi kojima se uređuju zaštita tajnosti podataka, zaštita osobnih podataka i pravo na pristup informacijama.

Rodna jednakost**Članak 5.**

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. UPRAVLJANJE DOKUMENTARNIM GRADIVOM***Obveza sustavnog upravljanja dokumentarnim gradivom*****Članak 6.**

(1) Tijelo javne vlasti dužno je:

- osigurati da javno dokumentarno gradivo koje posjeduje bude primjereno zaštićeno, sređeno i opisano te dostupno ovlaštenim osobama u uređenom dokumentacijskom sustavu u skladu s odredbama ovoga Zakona
- osigurati prostore za odlaganje i čuvanje javnog dokumentarnog gradiva
- utvrditi pravila i postupke nastajanja izvornog javnog dokumentarnog gradiva u digitalnom obliku
- osigurati pretvorbu gradiva koje je u fizičkom ili analognom obliku u digitalni oblik
- obavještavati nadležni arhiv o svim značajnijim promjenama u vezi s gradivom i omogućiti mu uvid u stanje gradiva.

(2) Tijelo javne vlasti odgovorno je za ispunjenje obveza propisanih ovim Zakonom i kada za to tijelo određene poslove iz stavka 1. ovoga članka obavlja drugo tijelo ili druga pravna ili fizička osoba.

(3) Uvjeti i način stvaranja, čuvanja, obrade, vrednovanja, pretvorbe u digitalni oblik, izlučivanja i predaje dokumentarnog gradiva te način provjere stručne osposobljenosti za obavljanje poslova u upravljanju dokumentarnim gradivom utvrdit će se pravilnikom o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva koji donosi ministar kulture.

Pretvorba gradiva u digitalni oblik**Članak 7.**

(1) Dokumentarno gradivo može se radi zaštite, dostupnosti i u druge svrhe pretvoriti u drugi oblik sukladno pravilniku iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Pretvorba gradiva iz stavka 1. ovoga članka mora biti obavljena u obliku koji pruža jamstvo u pogledu pouzdanosti i uporabivosti gradiva sukladno ovome Zakonu:

- da su sačuvana sva bitna svojstva, sastavnice, učinci i uporabivost izvornoga gradiva (očuvanje cjelovitosti gradiva)

- da je pretvorba gradiva izvršena na način koji pruža razumno jamstvo da nije obavljeno neovlašteno i nedokumentirano dodavanje, mijenjanje ili uklanjanje svojstava gradiva, odnosno pojedinih podataka
- da je postupak pretvorbe obavljen u skladu s utvrđenim pravilima i da je primjereno dokumentiran u svrhu osiguranja i provjere ispravnosti i kakvoće pretvorbe
- da je pretvorba gradiva koje je predmetom zaštite autorskog prava izvršena uz poštivanje propisa koji uređuju autorsko pravo
- da je postupak pretvorbe obavljen u skladu s drugim propisima koji uređuju uvjete i postupke pretvorbe određenih vrsta dokumentarnog gradiva.

(3) Dokumentarno je gradivo u obliku u koji je pretvoreno jednakovrijedno izvornome gradivu ako je pretvorba u drugi oblik obavljena u skladu s odredbama stavka 2. ovoga članka i pravilnikom iz stavka 4. ovoga članka.

(4) Način pretvorbe gradiva u drugi oblik, karakteristike tehnologije i postupaka koji pružaju razumno jamstvo da nije bilo neovlaštenog i nedokumentiranoga dodavanja, mijenjanja ili uklanjanja svojstava gradiva, odnosno pojedinih podataka i drugi zahtjevi za očuvanje uporabivosti dokumentarnog gradiva uredit će se pravilnikom iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

Uporabivost dokumentarnog gradiva

Članak 8.

(1) Tijelo javne vlasti dužno je osigurati da javno dokumentarno gradivo koje nastaje njegovim radom bude u obliku koji je prikladan za uporabu i pouzdanu pretvorbu u digitalni oblik radi njegovog čuvanja, predaje arhivu i ponovne uporabe.

(2) Tijelo javne vlasti dužno je osigurati cjelovitost javnog dokumentarnog gradiva, a ispravci i dodavanje podataka, na koje fizičke i pravne osobe imaju pravo temeljem drugih propisa, mogu se u javnom dokumentarnom gradivu obaviti samo na način koji omogućuje pouzdan naknadni uvid u to koji su podaci ispravljeni ili dodani.

(3) Tijelo javne vlasti ili druga osoba dužna je prije pretvorbe javnog dokumentarnog gradiva u digitalni oblik prethodno ishoditi potvrdu Hrvatskog državnog arhiva o sukladnosti pravila, tehnologije i postupaka pretvorbe i čuvanja gradiva s odredbama ovoga Zakona te osigurati redovitu provjeru sukladnosti.

(4) Hrvatski državni arhiv dužan je obaviti provjeru sukladnosti iz stavka 3. ovoga članka najmanje jedanput u dvije godine.

(5) Troškove izdavanja potvrde o sukladnosti i provjere sukladnosti iz stavka 3. ovoga članka podmiruje tijelo javne vlasti, odnosno osoba koja je podnijela zahtjev za izdavanjem potvrde o sukladnosti.

(6) Protiv rješenja Hrvatskog državnog arhiva kojim se odlučuje o zahtjevu za izdavanje potvrde iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture.

Popis javnog dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja

Članak 9.

(1) Tijelo javne vlasti dužno je za sve vrste gradiva koje nastaje njegovim radom odrediti rok čuvanja te takav popis javnog dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja dostaviti nadležnom državnom arhivu na odobrenje.

(2) U popisu s rokovima čuvanja javnog dokumentarnog gradiva iz stavka 1. ovoga članka treba, za svako područje djelatnosti ili vrstu poslova:

- navesti i po potrebi opisati dokumente, odnosno vrste dokumenata koji nastaju ili se može očekivati da će nastati u obavljanju odgovarajućih poslova
- utvrditi u kojem se obliku i koliko vremena dokumenti trebaju čuvati kod tijela javne vlasti.

(3) Tijelo javne vlasti u čijem se posjedu nalazi i drugo javno dokumentarno gradivo, koje nije na popisu iz stavka 2. ovoga članka, dužno je izraditi i nadležnom državnom arhivu dostaviti na odobrenje popisa s rokovima čuvanja toga gradiva.

(4) Nadležni državni arhiv odobrava rješenjem popis s rokovima čuvanja javnog dokumentarnog gradiva iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, koje se savjetovanje ne provodi za klasificirane podatke iz područja nacionalne sigurnosti.

(5) Nadležni državni arhiv može naknadno rješenjem odrediti da se izmijene pojedini rokovi čuvanja gradiva koji su prethodno odobreni.

(6) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Predaja popisa cjelokupnog gradiva

Članak 10.

(1) Tijelo javne vlasti dužno je nadležnom državnom arhivu dostaviti popise cjelokupnog javnog dokumentarnog i javnog arhivskog gradiva, odnosno ispravke i dopune popisa za dokumentacijske cjeline za koje je popis već dostavljen sukladno članku 9. ovoga Zakona, do kraja godine za prethodnu godinu, osim ako nadležni državni arhiv nije na zahtjev tijela javne vlasti odobrio dulji rok za dostavu podataka.

(2) U popisima iz stavka 1. ovoga članka navode se podaci koji identificiraju jedinice gradiva, podaci o vremenu nastanka, količini, vrsti, obliku i stvaratelju gradiva te podaci o dostupnosti i mogućim ograničenjima prava korištenja.

(3) Nadležni državni arhiv može odobriti da se za pojedine cjeline ili vrste dokumentacije ne dostavljaju podaci iz stavka 2. ovoga članka ili da se dostavljaju samo zbirni podaci ako se radi o dokumentaciji za koju je utvrđeno da se neće trajno čuvati.

(4) Ako se u posjedu tijela javne vlasti nalazi gradivo čije bi navođenje na popisima iz stavka 1. ovoga članka bilo protivno odredbama drugog zakona, za takve se jedinice gradiva na popisu navode identifikator i samo oni podaci koji se prema odredbama drugog zakona mogu dostaviti arhivu.

(5) Sadržaj, oblik i način dostave popisa iz stavka 1. ovoga članka pobliže se uređuje pravilnikom iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

Izlučivanje i uništavanje javnog dokumentarnog gradiva

Članak 11.

(1) Javno dokumentarno gradivo u fizičkom obliku kojemu su protekli rokovi čuvanja i nema značenja za tekuće poslovanje stvaratelja gradiva niti svojstvo arhivskog gradiva ili kulturnog dobra, prema odredbama ovoga Zakona može se izlučiti i uništiti.

(2) Javno dokumentarno gradivo iz stavka 1. ovoga članka koje je pretvoreno u digitalni oblik u skladu s ovim Zakonom može se izlučiti i uništiti i prije isteka rokova čuvanja, osim ako ovim Zakonom ili drugim propisom nije drugačije određeno.

(3) Ako je javno dokumentarno gradivo iz stavka 1. ovoga članka predmet zaštite autorskog prava, prilikom uništenja gradiva moraju se poštivati propisi koji uređuju autorsko pravo.

(4) Nadležni državni arhiv rješenjem odobrava tijelu javne vlasti izlučivanje i uništavanje gradiva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Tijelo javne vlasti dužno je prilikom uništavanja javnog dokumentarnog gradiva iz stavka 1. ovoga članka postupiti na način koji osigurava zaštitu tajnosti podataka i onemogućuje neovlašteni pristup osobnim podacima.

(6) Protiv rješenja nadležnog državnog arhiva iz stavka 4. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture.

Prestanak rada stvaratelja ili posjednika gradiva

Članak 12.

Tijelo koje donese akt o prestanku rada stvaratelja ili posjednika dokumentarnog i arhivskog gradiva, dužno je odrediti drugo tijelo javne vlasti ili pravnu osobu kao posjednika toga gradiva ili donijeti odluku o osiguranju uvjeta i sredstava za čuvanje i zaštitu gradiva sukladno odredbama ovoga Zakona.

III. ODABIRANJE I PREDAJA JAVNOG ARHIVSKOG GRADIVA ARHIVIMA

Predaja javnog arhivskog gradiva arhivu

Članak 13.

(1) Javno arhivsko gradivo predaje se nadležnom državnom arhivu u roku koji u pravilu nije dulji od 30 godina od njegova nastanka.

(2) Javno arhivsko gradivo u digitalnom obliku predaje se državnom arhivu u pravilu u roku koji nije dulji od 10 godina od njegova nastanka, osim ako drugim zakonom, odnosno podzakonskim aktom donesenim na temelju zakona nisu propisani dodatni uvjeti za čuvanje klasificiranih podataka.

(3) Tijelo javne vlasti dužno je obavijestiti nadležni državni arhiv o javnom arhivskom gradivu koje mu nije predano u roku iz stavaka 1. i 2. ovoga članka te navesti rok u kojem će biti predano.

(4) Javno arhivsko gradivo predaje se nadležnom državnom arhivu sređeno, popisano, u zaokruženim cjelinama, tehnički opremljeno i u digitalnom obliku koji je primjeren za trajno čuvanje.

(5) Državni arhiv može preuzeti gradivo i ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka 4. ovoga članka, ako je to nužno radi zaštite i spašavanja gradiva.

(6) Troškove predaje, uključujući sređivanje, popisivanje, opremanje i pretvorbu gradiva u digitalni oblik za trajno čuvanje, podmiruje tijelo javne vlasti koje ga predaje arhivu.

(7) U slučaju dvojbe je li neko gradivo arhivsko, muzejsko ili knjižnično, odlučuje ministar kulture, uz prethodno mišljenje nadležnog vijeća prema posebnom zakonu.

Iznimka od obveze predaje arhivskog gradiva arhivu

Članak 14.

(1) Tijelo javne vlasti može se osloboditi obveze predaje javnog arhivskog gradiva nadležnom državnom arhivu ako je gradivo tom tijelu nužno za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti, pod uvjetom da su osigurani uvjeti za primjereno čuvanje i korištenje gradiva.

(2) Odluku o zahtjevu tijela javne vlasti za oslobođenje od obveze predaje gradiva iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležni državni arhiv.

(3) Protiv odluke nadležnog državnog arhiva iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture.

Posebne odredbe o predaji gradiva radi obavljanja djelatnosti

Članak 15.

(1) Javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo je neotuđivo.

(2) Tijelo javne vlasti može svoje javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo predati drugom tijelu javne vlasti kada je to potrebno radi obavljanja djelatnosti tijela kojemu se gradivo predaje.

(3) Javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo može se iznimno predati privatnoj pravnoj ako je to nužno radi obavljanja djelatnosti koja je povjerena ili prenesena na tu osobu.

(4) Tijelo javne vlasti dužno je obavijestiti nadležni državni arhiv o predaji gradiva u slučajevima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Po prestanku razloga iz stavka 2. i 3. ovoga članka tijelo javne vlasti ili osoba kojoj je gradivo predano dužna je nadležnom državnom arhivu predati javno arhivsko gradivo koje se nalazi u njezinom posjedu sukladno članku 13. ovoga Zakona.

Audiovizualna djela

Članak 16.

(1) Producenti audiovizualnih djela namijenjenih javnom prikazivanju koja čine dio audiovizualne baštine, dužni su u prvoj godini prikazivanja audiovizualnog djela predati Hrvatskom državnom arhivu distribucijsku kopiju proizvedenog djela, s odgovarajućom dokumentacijom (scenarij, knjiga snimanja, ispis dijaloga, plakat, izbor fotografija, podaci o autorskom i srodnim pravima).

(2) Godinu dana nakon prvog javnog prikazivanja audiovizualnog djela njegov je producent dužan Hrvatskom državnom arhivu predati izvorno gradivo snimljenog audiovizualnog djela.

(3) Pravna osoba čija je djelatnost uvoz i javno prikazivanje audiovizualnih djela u Republici Hrvatskoj dužna je Hrvatskom državnom arhivu dostaviti popis djela koja je uvezla u prethodnoj godini te reklamni materijal za svako uvezeno djelo (plakat, izbor fotografija).

(4) Ako osoba iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne ispuni propisane obveze, nadležni državni arhiv donijet će po službenoj dužnosti rješenje o predaji gradiva i izvršiti ga na njezin trošak.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka žalba se podnosi Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

IV. KORIŠTENJE JAVNOG ARHIVSKOG GRADIVA

Rokovi dostupnosti gradiva

Članak 17.

(1) Javno arhivsko gradivo dostupno je od njegovog nastanka ako zakonom nije određeno drukčije.

(2) Javno arhivsko gradivo za koje je temeljem zakona utvrđeno ograničenje dostupnosti mogu koristiti samo ovlaštene osobe sukladno propisima kojima je ograničena dostupnost gradiva.

(3) Javno arhivsko gradivo koje sadrži klasificirane i druge tajne podatke dostupno je po isteku roka od 40 godina od nastanka isključivo uz prethodno provedeni postupak deklasifikacije ako drugim zakonom nije određeno drukčije.

(4) Javno arhivsko gradivo može se dati na korištenje prije isteka rokova iz stavaka 3. i 5. ovoga članka ako je temeljem zakona kojima se uređuje pravo na pristup informacijama i zaštita tajnosti podataka utvrđeno da javni interes, koji se ostvaruje dostupnošću podataka,

preteže nad interesima koji se štite ili ako su prethodno poduzete mjere koje osiguravaju zaštitu javnih i privatnih interesa radi kojih je utvrđeno ograničenje dostupnosti, odnosno koje onemogućuju uvid u klasificirane podatke.

(5) Vlada Republike Hrvatske propisuje odlukom, na temelju prijedloga Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, rokove dostupnosti za javno arhivsko gradivo koje nije označeno stupnjem tajnosti sukladno propisima kojima se uređuje tajnost podataka, a sadrži projektnu i tehničku dokumentaciju štićenih i vojnih objekata, industrijskih postrojenja, infrastrukturnih objekata, druge podatke od nacionalnog interesa ili podatke o prirodnim i strateškim bogatstvima Republike Hrvatske.

Dostupnost gradiva koje sadrži osobne podatke

Članak 18.

(1) Osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje 100 godina od rođenja osobe na koju se osobni podatak odnosi ili nakon smrti osobe na koju se osobni podatak odnosi. Ako datum rođenja i datum smrti osobe nisu poznati ili je njihovo utvrđivanje povezano s nerazmjernim teškoćama i troškovima, osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje 70 godina od nastanka toga gradiva.

(2) Osobni podaci iz stavka 1. ovoga članka su podaci određeni posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(3) U slučaju davanja na korištenje javnoga arhivskog gradiva koje sadrži osobne podatke prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, nadležni državni arhiv poduzet će potrebne tehničke mjere radi prikriivanja identiteta osobe na koju se osobni podaci odnose (anonimizacija), a korisnik će potpisati izjavu kojom se obvezuje da neće otkriti identitet osobe na koju se osobni podaci odnose ako mu je poznat na temelju dostupnih podataka.

(4) Osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka:

- ako korištenje arhivskog gradiva zahtijeva osoba na koju se gradivo odnosi ili osoba koju ona ovlasti
- ako je od nastanka namijenjeno javnosti
- ako je osobni podatak osobe na koju se osobni podatak odnosi već postao dostupan javnosti ili je općepoznat
- ako na to pristane osoba na koju se osobni podatak odnosi
- ako je osoba na koju se osobni podatak odnosi sama ili putem druge osobe objavila taj podatak.

(5) Tehničke mjere iz stavka 3. ovoga članka poduzimaju se tako da se izvorno arhivsko gradivo ne ošteti ili uništi te da se nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka može u cijelosti koristiti.

(6) Korisnik koji smatra da je dostupnost osobnih podataka u javnom arhivskom gradivu ograničena protivno odredbama ovoga članka ima pravo podnijeti zahtjev za prestanak tehničkih mjera zaštite osobnih podataka te je dužan zahtjev obrazložiti.

(7) U slučaju odbijanja zahtjeva iz stavka 6. ovoga članka, ravnatelj nadležnog državnog arhiva u roku od osam dana od podnošenja zahtjeva donosi pisano obrazloženo rješenje protiv kojeg je dopuštena žalba neovisnom nacionalnom nadzornom tijelu osnovanom u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

Dostupnost gradiva nastalog do 30. svibnja 1990.

Članak 19.

(1) Javno arhivsko gradivo koje je nastalo do 30. svibnja 1990. godine dostupno je za korištenje bez ograničenja osim gradiva određenog odlukom Vlade Republike Hrvatske iz članka 17. stavka 5. ovoga Zakona i gradiva propisanog člankom 18. ovoga Zakona.

(2) Osobni podaci osobe koja je do 30. svibnja 1990. godine obnašala javne dužnosti te bila pripadnik ili suradnik službe sigurnosti tako da je sudjelovala u kršenju ili ograničavanju ljudskih prava i temeljnih sloboda trećih osoba, dostupni su bez ograničenja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Svaka osoba čiji se osobni podaci nalaze u javnom arhivskom gradivu iz stavka 1. ovoga članka ima pravo o gradivu koje se na nju odnosi dati pisanu izjavu kojom osporava istinitost ili potpunost svojih osobnih podataka uz navođenje arhivskog fonda i arhivskog gradiva na koje se izjava odnosi.

(4) Nadležni državni arhiv mora dati na uvid izjavu iz stavka 3. ovoga članka svakom korisniku javnog arhivskog gradiva na koje se izjava odnosi, i to zajedno s tim javnim arhivskim gradivom, a što su djelatnik korisničke službe nadležnoga državnog arhiva i korisnik obvezni potvrditi na preslici izjave upisivanjem nadnevka davanja izjave na uvid i potpisom.

Uvjeti korištenja gradiva u državnim arhivima

Članak 20.

(1) Pravo na uvid u javno arhivsko gradivo imaju sve pravne i fizičke osobe pod jednakim uvjetima.

(2) Uvid u javno arhivsko gradivo i obavijesna pomagala u državnim arhivima ne naplaćuje se.

(3) Za izradu preslika, umnažanje, objavljivanje i druge oblike korištenja javnog arhivskog gradiva može se odrediti odgovarajuća naknada sukladno propisima.

(4) Ako su preslike javnog arhivskog gradiva potrebne radi ostvarivanja prava u postupcima oslobođenima od plaćanja upravnih i sudskih pristojbi, za izradu preslika ne naplaćuje se naknada iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Na korištenje se u pravilu daju snimci javnog arhivskog gradiva.

(6) Dokumente, potrebne u službene svrhe, arhivi u pravilu daju na korištenje u obliku ovjerovljena preslika.

- (7) Državnim tijelima može se posuditi izvorno javno arhivsko gradivo na određeno vrijeme i uz uvjet da se na trošak toga tijela prethodno izradi zaštitni preslik.
- (8) Izvorno javno arhivsko gradivo može se iznimno dati na korištenje ako ne postoje snimci toga gradiva ili ako to zahtijeva znanstvena metoda rada.
- (9) Javno arhivsko gradivo može se koristiti za izložbe izvan arhiva, ukoliko su osigurani uvjeti za njegovu zaštitu i sigurnost i uz obvezu da se zaštitno snimi o trošku posuditelja, prije predaje.
- (10) Javno arhivsko gradivo može se izvesti ili iznijeti izvan Republike Hrvatske u svrhu izlaganja, ekspertize ili provođenja mjera zaštite, uz odobrenje koje daje ministar kulture rješenjem.
- (11) Za nastalu štetu i povredu nečijeg prava učinjenu korištenjem javnog arhivskog gradiva odgovara osoba kojoj je odobreno korištenje gradiva.
- (12) Protiv rješenja iz stavka 10. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.
- (13) Uvjeti i način korištenja gradiva u državnim arhivima te naknade iz stavka 3. ovoga članka uređuju se pravilnikom o korištenju javnog arhivskog gradiva u državnim arhivima koji donosi ministar kulture.

Postupak za odobravanje pristupa i ponovne uporabe gradiva u državnim arhivima

Članak 21.

- (1) Javno arhivsko gradivo u državnim arhivima koristi se na temelju zahtjeva za pristup i ponovnu uporabu gradiva u arhivu.
- (2) Korisnik koji traži gradivo ili podatke koji nisu javno dostupni, u zahtjevu za pristup i ponovnu uporabu gradiva navodi i dokaze koji su nužni za utvrđivanje njegova prava na pristup i ponovnu uporabu gradiva.
- (3) Državni arhiv dužan je omogućiti pristup i ponovnu uporabu gradiva u razumnom roku vodeći računa o žurnosti zahtjeva i o tome da rok za odgovor na korisnikov zahtjev ne može biti dulji od rokova koji su utvrđeni zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, državni arhiv može odrediti i dulji rok u kojem gradivo neće biti dostupno za pristup i ponovnu uporabu ako je gradivo u takvu stanju da bi pristupom i ponovnom uporabom prije poduzimanja odgovarajućih mjera zaštite moglo doći do oštećenja ili gubitka bitnih svojstava gradiva.
- (5) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka rješenjem odlučuje državni arhiv.
- (6) Protiv rješenja državnog arhiva iz stavka 5. ovoga članka može se podnijeti žalba u roku od 15 dana Povjereniku za informiranje.

V. PRIVATNO ARHIVSKO GRADIVO

Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva

Članak 22.

(1) Privatno arhivsko gradivo koje ima poseban značaj za povijest, znanost i kulturu upisuje se u Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva temeljem rješenja Hrvatskog državnog arhiva.

(2) Vlasnici ili posjednici privatnog dokumentarnog i arhivskog gradiva koje je od osobitog značaja za povijest Domovinskog rata, a nije prema odredbama zakona koji uređuje prikupljanje, zaštitu i istraživanje dokumentacije o Domovinskom ratu predano nadležnoj ustanovi, dužni su prijaviti to gradivo radi upisa u Upisnik iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva upisuju se sljedeći podaci:

- tvrtka i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište vlasnika i posjednika te ime, prezime i prebivalište odgovorne osobe
- osnovni podaci o stvaratelju arhivskog gradiva
- kratki opis sadržaja, datum nastanka, vrsta i količina gradiva
- osnovni podaci o mjestu i uvjetima čuvanja gradiva te uvjetima njegova korištenja
- datum upisa te oznaka i datum rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, ako je takvo rješenje doneseno.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Obveze vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva

Članak 23.

(1) Vlasnici ili posjednici privatnog arhivskog gradiva koji čuvaju arhivsko gradivo ili pojedinačne dokumente trajne vrijednosti, obvezni su:

- obavijestiti nadležni državni arhiv o posjedovanju gradiva,
- čuvati gradivo i poduzimati mjere potrebne za njegovo sigurno čuvanje i zaštitu,
- srediti gradivo i izraditi popis,
- dopustiti ovlaštenoj osobi nadležnoga državnog arhiva da pregleda gradivo i po potrebi provede sigurnosno snimanje.

(2) Ako vlasnik ili posjednik privatnog arhivskog gradiva nije u mogućnosti srediti gradivo i izraditi popis, dužan je dopustiti nadležnom državnom arhivu da to učini o svom trošku.

(3) U slučaju pretvorbe gradiva iz stavka 1. ovoga članka u digitalni oblik, vlasnici ili posjednici privatnog arhivskog gradiva obvezni su pridržavati se pravilnika iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

Kršenje obveze čuvanja privatnog arhivskog gradiva

Članak 24.

(1) Ako vlasnik ili posjednik privatnog arhivskog gradiva nemarno ili nestručno čuva gradivo, tako da postoji opasnost da ono bude oštećeno ili uništeno, pa ni nakon opomene nadležnoga državnog arhiva u ostavljenom roku ne osigura uvjete za pravilno čuvanje i stručno održavanje arhivskog gradiva, nadležni državni arhiv može rješenjem odrediti da se arhivsko gradivo preda arhivu na čuvanje dok vlasnik ili posjednik ne dokaže da je osigurao propisane uvjete, i to rješenje izvršiti.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba se podnosi Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Izvoz ili iznošenje privatnog arhivskog gradiva

Članak 25.

(1) Vlasnici ili posjednici privatnog arhivskog gradiva, koji namjeravaju svoje gradivo izvesti ili iznijeti iz Republike Hrvatske, dužni su, bez obzira jesu li upisani u Upisnik iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, zatražiti odobrenje koje rješenjem izdaje ministar kulture.

(2) Ministar kulture može odobriti izvoz ili iznošenje privatnog arhivskog gradiva iz Republike Hrvatske nakon pribavljenog mišljenja nadležnog državnog arhiva.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Promet privatnim arhivskim gradivom

Članak 26.

(1) Državni arhivi imaju pravo prvokupa arhivskog gradiva u privatnom vlasništvu.

(2) Vlasnici privatnog arhivskog gradiva koji žele prodati svoje arhivsko gradivo, dužni su ga najprije ponuditi nadležnom državnom arhivu na čijem području imaju svoje sjedište, odnosno prebivalište. U ponudi moraju navesti cijenu i druge uvjete prodaje.

(3) Nadležni državni arhiv koji ne želi koristiti svoje pravo prvokupa dužan je u roku od 30 dana od dana prijama ponude, o ponudi izvijestiti Hrvatski državni arhiv, koji se u roku od narednih 30 dana mora očitovati o ponudi.

(4) Ako ponuda ne bude prihvaćena u roku od 60 dana od njene predaje nadležnom državnom arhivu, vlasnik može svoje arhivsko gradivo prodati drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, uz cijenu koja nije niža od cijene navedene u ponudi nadležnom državnom arhivu i pod uvjetima koji za kupca nisu ni u čemu povoljniji od uvjeta sadržanih u ponudi nadležnom državnom arhivu.

(5) Pravni posao sklopljen suprotno odredbama stavaka 2. i 4. ovoga članka ništetan je.

Korištenje privatnog arhivskog gradiva**Članak 27.**

- (1) Privatni arhivi i drugi posjednici privatnog arhivskog gradiva upisani u Upisnik iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona dužni su utvrditi uvjete korištenja njihova arhivskog gradiva.
- (2) Za arhivsko gradivo iz stavka 1. ovoga članka za koje je utvrđeno svojstvo kulturnog dobra u pogledu dostupnosti primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Arhivsko gradivo vjerskih zajednica**Članak 28.**

- (1) Na zaštitu i očuvanje arhivskog gradiva vjerskih zajednica, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje privatno arhivsko gradivo.
- (2) Vjerske zajednice mogu radi osiguranja skrbi o gradivu iz stavka 1. ovoga članka, sklopiti sporazum s nadležnim državnim arhivom.

VI. ARHIVSKA SLUŽBA***Javna arhivska služba*****Članak 29.**

- (1) Javnu arhivsku službu obavljaju državni arhivi i arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (2) Sustav arhiva Republike Hrvatske čine Hrvatski državni arhiv, područni državni arhivi, arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te arhivi iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona.

Privatni i specijalizirani arhivi**Članak 30.**

- (1) Privatni i specijalizirani arhivi (sveučilišni arhivi, gospodarski arhivi, arhivi vjerskih zajednica, arhivi banaka i dr.) mogu prikupljati i čuvati dokumentarno i arhivsko gradivo nastalo radom svojih osnivača i drugih domaćih pravnih i fizičkih osoba.
- (2) Specijalizirani arhivi koji se osnivaju za zaštitu, obradu i korištenje javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva, kao i privatni arhivi, mogu se osnovati na temelju pribavljene prethodne suglasnosti ministra kulture.
- (3) Privatni i specijalizirani arhivi imaju stručno vijeće i druga tijela propisana zakonom.

Nadležnost arhiva**Članak 31.**

(1) Hrvatski državni arhiv nadležan je za dokumentarno i arhivsko gradivo nastalo radom stvaratelja dokumentarnog i arhivskog gradiva koji su djelovali ili djeluju na čitavom ili većem dijelu područja Republike Hrvatske, odnosno koji imaju značaj za Republiku Hrvatsku u cjelini.

(2) Područni državni arhivi nadležni su za dokumentarno i arhivsko gradivo nastalo radom stvaratelja dokumentarnog i arhivskog gradiva koji su djelovali ili djeluju na području jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i čija je djelatnost značajna prvenstveno za to područje.

(3) Arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležni su za javno dokumentarno i arhivsko gradivo koje je nastalo djelovanjem ili je u posjedu tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te javnih ustanova i drugih pravnih osoba čije su one osnivači ili vlasnici.

(4) Nadležnost arhiva utvrđuje se aktom o osnivanju sukladno odredbama ovoga Zakona.

Hrvatski državni arhiv**Članak 32.**

(1) Hrvatski državni arhiv, kao središnji i matični arhiv:

- vodi i koordinira Sustav arhiva Republike Hrvatske
- donosi smjernice, preporuke i upute u vezi sa stručnim radom u arhivima te čuvanjem, zaštitom i upravljanjem javnim dokumentarnim i arhivskim gradivom izvan arhiva
- pruža stručnu pomoć i skrbi za unaprjeđenje stručnog rada u arhivima
- daje mišljenje o programima rada državnih arhiva
- priprema i usklađuje provedbu zajedničkih programa razvoja djelatnosti te drugih oblika suradnje u javnoj arhivskoj službi
- skrbi za osposobljavanje i stručno usavršavanje na području upravljanja dokumentarnim i arhivskim gradivom
- prikuplja podatke i dokumentaciju o arhivskome gradivu u inozemstvu koje je od značaja za Republiku Hrvatsku
- donosi ogledne popise s rokovima čuvanja dokumentarnog gradiva za pojedina područja djelatnosti ili pojedine vrste poslova
- obavlja druge poslove utvrđene ovim Zakonom.

(2) U sastavu Hrvatskog državnog arhiva djeluje nacionalni filmski arhiv.

Djelatnost državnih arhiva

Članak 33.

(1) Državni arhivi obavljaju sljedeće poslove:

- vode evidencije i dokumentaciju o javnom dokumentarnom i javnom arhivskom gradivu tijela javne vlasti u svojoj nadležnosti
- pružaju podršku tijelima javne vlasti u čuvanju, zaštiti, obradi, vrednovanju, odabiranju i izlučivanju javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva
- obavljaju stručni nadzor nad gradivom u posjedu tijela javne vlasti u svojoj nadležnosti te nad privatnim arhivskim gradivom
- skrbe za gradivo u arhivu, njegov integritet, dostupnost i iskoristivost, obavljaju restauraciju, konzervaciju i snimanje gradiva te provode i druge mjere zaštite gradiva
- preuzimaju i obrađuju javno arhivsko gradivo u okviru svoje nadležnosti, prikupljaju i obrađuju privatno arhivsko gradivo
- omogućuju i potiču korištenje arhivskog gradiva
- priređuju izložbe, predavanja i druge oblike predavljanja arhivskog gradiva i arhivske djelatnosti javnosti
- bave se znanstvenim i stručnim radom na području informacijskih znanosti, povijesti i drugih bliskih disciplina
- istražuju arhivsko gradivo u inozemstvu koje se odnosi na hrvatsku povijest i iseljeništvo
- organiziraju programe osposobljavanja i stručnog usavršavanja
- objavljuju arhivsko gradivo i druge publikacije
- obavljaju druge poslove određene ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Državni arhivi mogu tijelima javne vlasti i drugim pravnim i fizičkim osobama pružati stručnu pomoć i usluge u upravljanju njihovim gradivom.

Nadzor nad radom stvaratelja, vlasnikom ili posjednikom gradiva

Članak 34.

(1) Stručni nadzor nad upravljanjem javnim dokumentarnim i javnim arhivskim gradivom tijela javne vlasti obavlja nadležni državni arhiv.

(2) Tijelo javne vlasti dužno je nadležnom državnom arhivu omogućiti obavljanje stručnog nadzora nad upravljanjem javnim dokumentarnim i javnim arhivskim gradivom.

(3) Nadležni državni arhiv koji obavlja stručni nadzor utvrđuje udovoljava li način upravljanja gradivom odredbama ovoga Zakona i stručnim normama te daje preporuke za unaprjeđenje sustava upravljanja gradivom, odnosno za uklanjanje nedostataka u određenom roku.

(4) Nadležni državni arhiv izdat će rješenje o otklanjanju nedostataka:

- ako uočeni nedostaci nisu otklonjeni u određenom roku
- ako je gradivo izloženo opasnosti od oštećenja, gubitka ili nestanka.

(5) Ako tijelo javne vlasti ne provede mjere zaštite gradiva u roku određenom rješenjem iz stavka 4. ovoga članka, provest će ih nadležni državni arhiv na trošak tijela javne vlasti.

(6) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na vlasnike i posjednike privatnog dokumentarnog i arhivskog gradiva.

Evidencije u arhivima

Članak 35.

(1) Arhivi vode:

- knjigu primljenoga gradiva
- knjigu pohranjenoga gradiva
- popis arhivskih fondova i zbirki u arhivu (opći inventar)
- popise gradiva za pojedine fondove i zbirke u arhivu
- evidenciju o korištenju gradiva u arhivu.

(2) Pored evidencija iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski državni arhiv vodi:

- Registar arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske
- Upisnik arhiva
- Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva
- Popis stvaratelja dokumentarnog i arhivskog gradiva u nadležnosti javnih arhiva.

(3) Evidencije iz stavka 1. podstavaka 1., 3. i 4. te evidencije iz stavka 2. ovoga članka objavljuju se u strojno čitljivom i otvorenom obliku.

(4) Pravilnik o vođenju evidencija iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi ministar kulture.

Osnivanje arhiva

Članak 36.

(1) Državne arhive osniva Republika Hrvatska.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osnovati svoj arhiv.

(3) Više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osnovati zajednički arhiv, a međusobne odnose urediti ugovorom.

(4) Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne osnuje svoj arhiv, poslove iz članka 31. stavka 3. ovoga Zakona o njenom trošku obavlja područni državni arhiv nadležan za područje te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Specijalizirane i privatne arhive mogu osnivati druge pravne i fizičke osobe, sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

Uvjeti za osnivanje arhiva

Članak 37.

(1) Arhiv se može osnovati ako je:

- osiguran potreban i primjeren radni i spremišni prostor, te odgovarajuća oprema,
- osiguran rad stručnoga arhivskog osoblja,
- osigurana novčana sredstva za osnivanje i početak rada arhiva, kao i sredstva za njegov rad.

(2) Postojanje uvjeta za osnivanje arhiva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te specijaliziranih i privatnih arhiva, utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture.

(3) Protiv rješenja Ministarstva kulture iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Ministar kulture donosi pravilnik kojim se propisuju uvjeti smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva, te broj i struktura stručnog osoblja arhiva.

Sredstva za rad arhiva

Članak 38.

(1) Sredstva za rad državnih arhiva osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Sredstva za rad ostalih arhiva osiguravaju njihovi osnivači.

(3) Prostor za rad i spremišni prostor područnih državnih arhiva osiguravaju gradovi u kojima arhiv ima svoje sjedište, a opremu im osigurava Republika Hrvatska.

(4) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nisu osnovale svoje arhive i svoje gradivo predaju državnom arhivu, snose troškove preuzimanja, smještaja, čuvanja, obrade i zaštite svoga arhivskog gradiva.

(5) Uzajamne obveze iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se ugovorom između državnog arhiva i jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave čije se gradivo čuva u državnom arhivu.

(6) Sredstva za rad arhiva osiguravaju se i prihodima od obavljanja djelatnosti arhiva i na drugi način u skladu sa zakonom.

Prestanak rada arhiva

Članak 39.

(1) Odluku o prestanku rada arhiva donosi osnivač arhiva iz članka 36. stavaka 2., 3. i 5. ovoga Zakona uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture.

(2) Odlukom o prestanku rada arhiva iz stavka 1. ovoga članka određuje se tko preuzima dokumentarno i arhivsko gradivo arhiva koji je prestao s radom.

Upravljanje državnim arhivom

Članak 40.

(1) Državnim arhivom koji je osnovan kao pravna osoba upravlja ravnatelj arhiva.

(2) Državnim arhivom u sastavu upravlja voditelj arhiva, koji mora ispunjavati uvjete iz stavka 3. i 4. ovoga članka.

(3) Ravnateljem državnog arhiva, temeljem predloženog programa rada, može se imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, najmanje tri godine rada u arhivu ili najmanje pet godina rada, te položen stručni ispit iz arhivske struke, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete utvrđene statutom arhiva.

(4) Ravnateljem iz stavka 3. ovoga članka može se imenovati i osoba koja nije položila stručni ispit iz arhivske struke, ako se na temelju dosadašnjeg rada može očekivati da će s uspjehom voditi državni arhiv i uz obvezu polaganja stručnog ispita u roku od 2 godine od dana imenovanja.

(5) Ravnatelja Hrvatskog državnog arhiva imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture.

(6) Ravnatelje područnih državnih arhiva imenuje i razrješava ministar kulture.

(7) Ravnatelje ostalih arhiva imenuje i razrješava osnivač.

(8) Ravnatelji arhiva imenuju se na četiri godine na temelju javnog natječaja i mogu biti ponovno imenovani.

Upravno vijeće**Članak 41.**

(1) Državni arhivi s više od dvadeset zaposlenika imaju upravno vijeće koje obavlja sljedeće poslove:

- donosi program rada arhiva i nadzire njegovo izvršavanje
- usvaja financijski plan
- donosi izvješće o izvršenju programa rada arhiva
- donosi izvješće o izvršavanju godišnjeg financijskog plana
- donosi statut arhiva uz suglasnost osnivača
- daje osnivaču i ravnatelju arhiva prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima
- obavlja druge poslove određene zakonom ili statutom arhiva.

(2) Upravno vijeće ima pet članova od kojih četiri imenuje osnivač državnog arhiva, a jednog biraju zaposlenici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi.

(3) Za člana upravnog vijeća osnivač državnog arhiva može imenovati osobu koja ima završen sveučilišni diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, te tri godine rada.

(4) Način rada Upravnog vijeća pobliže se uređuje statutom arhiva.

Stručno vijeće arhiva**Članak 42.**

(1) Arhivi imaju stručno vijeće.

(2) Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima rada arhiva, razmatra i predlaže programe rada, razmatra izvješća o radu, daje mišljenja i prijedloge u vezi s načinom i organizacijom obavljanja poslova iz djelatnosti arhiva, razvojem djelatnosti te obavlja i druge stručne poslove u skladu sa statutom arhiva.

(3) Član stručnog vijeća arhiva može biti zaposlenik arhiva koji ima završen najmanje preddiplomski sveučilišni ili stručni studij ili s njim izjednačen studij.

(4) Sastav stručnoga vijeća utvrđuje se statutom arhiva, odnosno pravne osobe u čijem se sastavu arhiv nalazi.

Stručno osoblje u arhivima**Članak 43.**

(1) Stručne poslove u arhivima obavlja stručno osoblje u arhivskim i drugim stručnim zvanjima.

(2) Ministar kulture donosi rješenje o stjecanju viših stručnih arhivskih zvanja i drugih viših zvanja u arhivskoj struci u skladu s odredbama pravilnika iz stavka 4. ovoga članka uz stručno mišljenje Hrvatskog arhivskog vijeća.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Stručna arhivska zvanja i druga zvanja u arhivskoj struci te uvjete i način njihova stjecanja propisuje pravilnikom ministar kulture.

Upravni i stručni nadzor nad radom arhiva

Članak 44.

(1) Upravni nadzor nad radom arhiva čiji je osnivač Republika Hrvatska obavlja Ministarstvo kulture.

(2) Upravni nadzor nad radom ostalih arhiva obavljaju uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, odnosno ured Grada Zagreba nadležan za poslove kulture.

(3) Stručni nadzor nad radom Hrvatskog državnog arhiva obavlja Ministarstvo kulture.

(4) Stručni nadzor nad radom područnih državnih arhiva i arhiva kojima je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obavlja Hrvatski državni arhiv, a stručni nadzor nad radom privatnih i specijaliziranih arhiva obavljaju nadležni državni arhivi.

Hrvatsko arhivsko vijeće

Članak 45.

(1) Hrvatsko arhivsko vijeće je savjetodavno tijelo ministra kulture koje obavlja savjetodavne i stručne poslove u arhivskoj djelatnosti prema odredbama ovoga Zakona, a osobito:

- raspravlja o općim pitanjima iz arhivske djelatnosti, daje preporuke i mišljenja o unaprjeđenju djelatnosti
- potiče unaprjeđenje normi i propisa od značaja za arhivsku djelatnost
- razmatra i predlaže programe razvoja arhivske djelatnosti
- razmatra programe rada i godišnja izvješća o radu državnih arhiva
- daje mišljenje o potrebi i uvjetima za osnivanje arhiva
- daje ministru kulture stručno mišljenje o stjecanju viših stručnih arhivskih zvanja i drugih viših zvanja u arhivskoj struci
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Hrvatsko arhivsko vijeće ima sedam članova od kojih je jedan predsjednik Vijeća.

(3) Predsjednika i druge članove Hrvatskog arhivskog vijeća imenuje i razrješuje ministar kulture. Za predsjednika i druge članove Hrvatskog arhivskog vijeća mogu se imenovati osobe koje su istaknuti stručnjaci u područjima od značaja za arhivsku djelatnost.

(4) Ministar kulture pokreće postupak imenovanja predsjednika i članova Hrvatskoga arhivskog vijeća pozivom arhivima, strukovnim udrugama i drugim osobama povezanim s arhivskom djelatnošću da podnesu pisane i obrazložene prijedloge osoba za izbor predsjednika i članova Hrvatskoga arhivskog vijeća.

(5) Javni poziv iz stavka 4. ovoga članka objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva kulture, a rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 15 dana od dana objave javnog poziva.

(6) Mandat članova Hrvatskoga arhivskog vijeća traje četiri godine.

(7) Hrvatsko arhivsko vijeće donosi poslovnik o svome radu.

(8) Stručne i administrativne poslove za Hrvatsko arhivsko vijeće obavljaju stručne službe Ministarstva kulture.

Nacionalni plan razvoja arhivske djelatnosti

Članak 46.

(1) Aktivnosti i mjere kojima će se osigurati uvjeti za daljnji razvoj arhivske djelatnosti u skladu s ciljevima i odredbama ovoga Zakona uredit će se Nacionalnim planom razvoja arhivske djelatnosti.

(2) Plan iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva kulture.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 47.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja obavi pretvorbu gradiva u digitalni oblik bez potvrde Hrvatskog državnog arhiva o sukladnosti pravila, tehnologije i postupaka pretvorbe i čuvanja gradiva s odredbama ovoga Zakona (članak 8. stavak 3.)

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 48.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

- javno arhivsko ili dokumentarno gradivo preda drugoj osobi, a ne obavijesti o tome nadležni državni arhiv (članak 15. stavak 4.)
- kao producent audiovizualnih djela nadležnom državnom arhivu ne preda distribucijsku kopiju audiovizualnog djela s odgovarajućom dokumentacijom ili ne preda izvorno gradivo snimljenog audiovizualnog djela (članak 16. stavci 1. i 2.)
- kao vlasnik ili posjednika privatnog arhivskog gradiva niti nakon opomene nadležnog državnog arhiva u ostavljenom roku ne osigura uvjete za pravilno čuvanje i stručno održavanje arhivskog gradiva (članak 24. stavak 1.)
- kao vlasnik privatnog arhivskog gradiva upisanog u Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva proda svoje gradivo drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, a nije ga prethodno ponudio državnom arhivu na čijem području ima svoje sjedište (članak 26. stavak 2.)
- kao vlasnik privatnog arhivskog gradiva upisanog u Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva proda svoje gradivo drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi po cijeni koja je niža od cijene navedene u ponudi nadležnom državnom arhivu ili pod uvjetima koji su za kupca povoljniji od uvjeta sadržanih u ponudi nadležnom državnom arhivu (članak 26. stavak 4.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. podstavaka 3., 4. i 5. ovoga članka počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primjena propisa

Članak 49.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (Narodne novine, br. 105/97, 64/00, 65/09, 125/11 i 46/17) dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Usklađivanje akata

Članak 50.

(1) Državni arhivi dužni su u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovoga Zakona.

(2) Tijela javne vlasti dužna su opće akte, kojima se uređuju pitanja od značaja za upravljanje javnim dokumentarnim i arhivskim gradivom, uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od stupanja na snagu pravilnika iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

Donošenje provedbenih propisa**Članak 51.**

(1) Ministar kulture donijet će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnik iz članka 6. stavka 3., a pravilnike iz članka 20. stavka 13., članka 35. stavka 4., članka 37. stavka 4. i članka 43. stavka 4. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se:

- Pravilnik o korištenju arhivskoga gradiva (Narodne novine, broj 67/99)
- Pravilnik o predaji arhivskoga gradiva arhivima (Narodne novine, broj 90/02)
- Pravilnik o vrednovanju te postupku odabiranja i izlučivanja arhivskoga gradiva (Narodne novine, broj 90/02)
- Pravilnik o evidencijama u arhivima (Narodne novine, br. 90/02 i 106/07)
- Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva (Narodne novine, br. 63/04 i 106/07)
- Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva, broju i strukturi stručnog osoblja arhiva (Narodne novine, broj 65/04)
- Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj struci (Narodne novine, broj 107/10)
- Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika u pismohranama (Narodne novine, broj 93/04).

Donošenje plana**Članak 52.**

Ministarstvo kulture predložit će Vladi Republike Hrvatske donošenje Nacionalnog plana razvoja arhivske djelatnosti iz članka 46. ovoga Zakona u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Računanje rokova**Članak 53.**

Za arhivsko gradivo koje je nastalo prije stupanja na snagu ovoga Zakona, rok iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona počinje teći danom stupanja na snagu pravilnika iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

Stručna zvanja stečena prema ranijim propisima

Članak 54.

Osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju stručne poslove u arhivima nastavljaju s radom u svojim stručnim zvanjima stečenima prema odredbama zakona i drugih propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja Zakona

Članak 55.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o arhivskom gradivu i arhivima (Narodne novine, br. 105/97, 64/00, 65/09, 125/11 i 46/17).

Stupanje na snagu ovoga Zakona

Članak 56.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. propisuje se da se ovim Zakonom uređuju zaštita i obrada javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva, dostupnost i korištenje gradiva u arhivima, zaštita privatnog arhivskog gradiva, javna arhivska služba te nadležnosti i djelatnost arhiva. Arhivsko je gradivo od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.

Člankom 2. određuje se da je svrha ovoga Zakona osigurati očuvanje javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva, podržati tijela javne vlasti u stvaranju i očuvanju javnog dokumentarnog gradiva o svojoj djelatnosti te doprinijeti povjerenju javnosti u njihov rad, povećati dostupnost i iskoristivost informacija sadržanih u javnom dokumentarnom i arhivskom gradivu, pružiti potporu u zaštiti i osiguranju dostupnosti privatnog arhivskog gradiva te osigurati stvaranje, čuvanje i pretvorbu dokumentarnog i arhivskog gradiva u digitalni oblik.

Člankom 3. definiraju se značenja sljedećih pojmova: arhiv, dokumentarno gradivo, javno dokumentarno gradivo, dokumentarno gradivo u digitalno obliku, dokumentarno gradivo u digitalnom obliku za trajno čuvanje, arhivsko gradivo, javno arhivsko gradivo, privatno arhivsko gradivo, tijela javne vlasti, stvaratelj gradiva, vrednovanje i pismohrana.

Člankom 4. propisuje se da na zaštitu i očuvanje gradiva koje je proglašeno kulturnim dobrom u pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju zakon i drugi propisi kojima se uređuju zaštita i očuvanje kulturnih dobara. Na pitanja u vezi sa zaštitom tajnosti podataka, zaštitom osobnih podataka te prava na pristup informacijama u odnosu na javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo i privatno arhivsko gradivo koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se zakoni i drugi propisi kojima se uređuju zaštita tajnosti podataka, zaštita osobnih podataka i pravo na pristup informacijama.

Člankom 5. propisuje se da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose jednako na muški i ženski rod.

Člankom 6. propisuje se da je tijelo javne vlasti dužno osigurati da javno dokumentarno gradivo koje posjeduje bude primjereno zaštićeno, sređeno i opisano te dostupno ovlaštenim osobama u uređenom dokumentacijskom sustavu u skladu s odredbama ovoga Zakona, osigurati prostore za odlaganje i čuvanje javnog dokumentarnog gradiva, utvrditi pravila i postupke nastajanja izvornog javnog dokumentarnog gradiva u digitalnom obliku, osigurati pretvorbu gradiva koje je u fizičkom ili analognom obliku u digitalni oblik, obavještavati nadležni arhiv o svim značajnijim promjenama u vezi s gradivom i omogućiti mu uvid u stanje gradiva. Tijelo javne vlasti odgovorno je za ispunjenje obveza propisanih ovim Zakonom i kada za to tijelo određene poslove iz stavka 1. ovoga članka obavlja drugo tijelo ili druga pravna ili fizička osoba. Uvjeti i način stvaranja, čuvanja, obrade, vrednovanja, pretvorbe u digitalni oblik, izlučivanja i predaje dokumentarnog gradiva te način provjere stručne osposobljenosti za obavljanje poslova u upravljanju dokumentarnim gradivom utvrdit će se pravilnikom o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva koji donosi ministar kulture.

Člankom 7. propisuje se da se dokumentarno gradivo može radi zaštite, dostupnosti i u druge svrhe pretvoriti u drugi oblik sukladno pravilniku. Pretvorba dokumentarnog gradiva mora biti obavljena u obliku koji pruža jamstvo u pogledu pouzdanosti i uporabivosti gradiva

sukladno ovo Zakonu: da su sačuvana sva bitna svojstva, sastavnice, učinci i uporabivost izvornoga gradiva (očuvanje cjelovitosti gradiva), da je pretvorba gradiva izvršena na način koji pruža razumno jamstvo da nije obavljeno neovlašteno i nedokumentirano dodavanje, mijenjanje ili uklanjanje svojstava gradiva, odnosno pojedinih podataka, da je postupak pretvorbe obavljen u skladu s utvrđenim pravilima i da je primjereno dokumentiran u svrhu osiguranja i provjere ispravnosti i kakvoće pretvorbe, da je pretvorba gradiva koje je predmetom zaštite autorskog prava izvršena uz poštivanje propisa koji uređuju autorsko pravo, da je postupak pretvorbe obavljen u skladu s drugim propisima koji uređuju uvjete i postupke pretvorbe određenih vrsta dokumentarnog gradiva. Dokumentarno je gradivo u obliku u koji je pretvoreno jednakovrijedno izvornome gradivu ako je pretvorba u drugi oblik obavljena u skladu s odredbama ovoga članka i pravilnikom. Način pretvorbe gradiva u drugi oblik, karakteristike tehnologije i postupaka koji pružaju razumno jamstvo da nije bilo neovlaštenog i nedokumentiranoga dodavanja, mijenjanja ili uklanjanja svojstava gradiva, odnosno pojedinih podataka i drugi zahtjevi za očuvanje uporabivosti dokumentarnog gradiva uredit će se pravilnikom.

Člankom 8. propisuje se da je tijelo javne vlasti dužno osigurati da javno dokumentarno gradivo koje nastaje njegovim radom bude u obliku koji je prikladan za uporabu i pouzdanu pretvorbu u digitalni oblik radi njegovog čuvanja, predaje arhivu i ponovne uporabe. Tijelo javne vlasti dužno je osigurati cjelovitost javnog dokumentarnog gradiva a ispravci i dodavanje podataka, na koje fizičke i pravne osobe imaju pravo temeljem drugih propisa, mogu se u javnom dokumentarnom gradivu obaviti samo na način koji omogućuje pouzdan naknadni uvid u to koji su podaci ispravljeni ili dodani. Tijelo javne vlasti ili druga osoba dužna je prije pretvorbe javnog dokumentarnog gradiva u digitalni oblik prethodno ishoditi potvrdu Hrvatskog državnog arhiva o sukladnosti pravila, tehnologije i postupaka pretvorbe i čuvanja gradiva s odredbama ovoga Zakona te osigurati redovitu provjeru sukladnosti. Hrvatski državni arhiv dužan je obaviti provjeru sukladnosti najmanje jedanput u dvije godine. Troškove izdavanja potvrde o sukladnosti i provjere sukladnosti podmiruje tijelo javne vlasti, odnosno osoba koja je podnijela zahtjev za izdavanjem potvrde o sukladnosti. Protiv rješenja Hrvatskog državnog arhiva kojim se odlučuje o zahtjevu za izdavanje potvrde može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture.

Člankom 9. propisuje se da je tijelo javne vlasti dužno za sve vrste gradiva koje nastaje njegovim radom odrediti rok čuvanja te takav popis javnog dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja dostaviti nadležnom državnom arhivu na odobrenje. U popisu s rokovima čuvanja javnog dokumentarnog gradiva treba, za svako područje djelatnosti ili vrstu poslova: navesti i po potrebi opisati dokumente, odnosno vrste dokumenata koji nastaju ili se može očekivati da će nastati u obavljanju odgovarajućih poslova, utvrditi u kojem se obliku i koliko vremena dokumenti trebaju čuvati kod tijela javne vlasti. Tijelo javne vlasti u čijem se posjedu nalazi i drugo javno dokumentarno gradivo, koje nije na popisu, dužno je izraditi i nadležnom državnom arhivu dostaviti na odobrenje popis s rokovima čuvanja toga gradiva. Nadležni državni arhiv odobrava rješenjem popis s rokovima čuvanja javnog dokumentarnog gradiva nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, koje se savjetovanje ne provodi za klasificirane podatke iz područja nacionalne sigurnosti. Nadležni državni arhiv može naknadno odrediti da se izmijene pojedini rokovi čuvanja gradiva koji su prethodno odobreni. Protiv rješenja nadležnog državnog arhiva o odobrenju popisa s rokovima čuvanja dokumentarnog gradiva može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Člankom 10. propisuje se da je tijelo javne vlasti dužno nadležnom državnom arhivu dostaviti popise cjelokupnog javnog dokumentarnog i javnog arhivskog gradiva, odnosno ispravke i dopune popisa za dokumentacijske cjeline za koje je popis već dostavljen, do kraja godine za prethodnu godinu, osim ako nadležni državni arhiv nije na zahtjev tijela javne vlasti odobrio dulji rok za dostavu podataka. U popisima se navode podaci koji identificiraju jedinice gradiva, podaci o vremenu nastanka, količini, vrsti, obliku i stvaratelju gradiva te podaci o dostupnosti i mogućim ograničenjima prava korištenja. Nadležni državni arhiv može odobriti da se za pojedine cjeline ili vrste dokumentacije ne dostavljaju podaci ili da se dostavljaju samo zbirni podaci ako se radi o dokumentaciji za koju je utvrđeno da se neće trajno čuvati. Ako se u posjedu tijela javne vlasti nalazi gradivo čije bi navođenje na popisima bilo protivno odredbama drugog zakona, za takve se jedinice gradiva na popisu navode identifikator i samo oni podaci koji se prema odredbama drugog zakona mogu dostaviti arhivu. Sadržaj, oblik i način dostave popisa pobliže se uređuje pravilnikom.

Člankom 11. uređuje se da se javno dokumentarno gradivo u fizičkom obliku kojemu su protekli rokovi čuvanja i nema značenja za tekuće poslovanje stvaratelja gradiva niti svojstvo arhivskog gradiva ili kulturnog dobra, prema odredbama ovoga Zakona može se izlučiti i uništiti. Javno dokumentarno gradivo koje je pretvoreno u digitalni oblik u skladu s ovim Zakonom može se izlučiti i uništiti i prije isteka rokova čuvanja, osim ako ovim Zakonom ili drugim propisom nije drugačije određeno. Ako je javno dokumentarno gradivo predmet zaštite autorskog prava, prilikom uništenja gradiva moraju se poštivati propisi koji uređuju autorsko pravo. Nadležni državni arhiv rješenjem odobrava tijelu javne vlasti izlučivanje i uništavanje dokumentarnog gradiva. Tijelo javne vlasti dužno je prilikom uništavanja javnog dokumentarnog gradiva postupiti na način koji osigurava zaštitu tajnosti podataka i onemogućuje neovlašteni pristup osobnim podacima. Protiv prethodno navedenog rješenja nadležnog državnog arhiva može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture.

Člankom 12. propisuje se da tijelo koje donese akt o prestanku rada stvaratelja ili posjednika dokumentarnog i arhivskog gradiva, dužno je odrediti drugo tijelo javne vlasti ili pravnu osobu kao posjednika toga gradiva ili donijeti odluku o osiguranju uvjeta i sredstava za čuvanje i zaštitu gradiva sukladno odredbama ovoga Zakona.

Člankom 13. uređuje se da se javno arhivsko gradivo predaje nadležnom državnom arhivu u roku koji u pravilu nije dulji od 30 godina od njegova nastanka. Javno arhivsko gradivo u digitalnom obliku predaje se državnom arhivu u pravilu u roku koji nije dulji od 10 godina od njegova nastanka, osim ako drugima zakonom, odnosno podzakonskim aktom nisu propisani dodatni uvjeti za čuvanje klasificiranih podataka. Tijelo javne vlasti dužno je obavijestiti nadležni državni arhiv o javnom arhivskom gradivu koje mu nije predano u propisanom roku te navesti rok u kojem će biti predano. Arhivsko gradivo predaje se nadležnom državnom arhivu sređeno, popisano, u zaokruženim cjelinama, tehnički opremljeno i u digitalnom obliku koji je primjeren za trajno čuvanje. Državni arhiv može preuzeti gradivo i ako nisu zadovoljeni propisani uvjeti, ako je to nužno radi zaštite i spašavanja gradiva. Troškove predaje, uključujući sređivanje, popisivanje, opremanje i pretvorbu gradiva u digitalni oblik za trajno čuvanje, podmiruje tijelo javne vlasti koje ga predaje arhivu. U slučaju dvojbe je li neko gradivo arhivsko, muzejsko ili knjižnično, odlučuje ministar kulture, uz prethodno mišljenje nadležnog vijeća prema posebnom zakonu.

Člankom 14. propisuje se da se tijelo javne vlasti može osloboditi obveze predaje javnog arhivskog gradiva nadležnom državnom arhivu ako je gradivo tom tijelu nužno za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti, pod uvjetom da su osigurani uvjeti za primjereno čuvanje i

korištenje gradiva. Odluku o zahtjevu tijela javne vlasti za oslobođenje od obveze predaje gradiva donosi nadležni državni arhiv. Protiv odluke nadležnog državnog arhiva može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture.

Člankom 15. propisuje se da je javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo neotuđivo. Tijelo javne vlasti može svoje javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo predati drugom tijelu javne vlasti kada je to potrebno radi obavljanja djelatnosti tijela kojemu se gradivo predaje. Javno dokumentarno i javno arhivsko gradivo može se iznimno predati privatnoj pravnoj ili fizičkoj osobi ako je to nužno radi obavljanja djelatnosti koja je povjerena ili prenesena na tu osobu. Tijelo javne vlasti dužno je obavijestiti nadležni državni arhiv o predaji gradiva u prethodno navedenim slučajevima. Po prestanku navedenih razloga tijelo javne vlasti ili osoba kojoj je gradivo predano dužna je nadležnom državnom arhivu predati javno arhivsko gradivo koje se nalazi u njezinom posjedu.

Člankom 16. propisuje se da su producenti audiovizualnih djela namijenjenih javnom prikazivanju koja čine dio audiovizualne baštine, dužni u prvoj godini prikazivanja audiovizualnog djela predati Hrvatskom državnom arhivu distribucijsku kopiju proizvedenog djela, s odgovarajućom dokumentacijom (scenarij, knjiga snimanja, ispis dijaloga, plakat, izbor fotografija, podaci i dokazi o autorskom i srodnim pravima). Godinu dana nakon prvog javnog prikazivanja audiovizualnog djela njegov je producent dužan Hrvatskom državnom arhivu predati izvorno gradivo snimljenog audiovizualnog djela. Pravna osoba čija je djelatnost uvoz i javno prikazivanje audiovizualnih djela u Republici Hrvatskoj dužna je Hrvatskom državnom arhivu dostaviti popis djela koja je uvezla u prethodnoj godini te reklamni materijal za svako uvezeno djelo (plakat, izbor fotografija). Ako navedene osobe ne ispuni propisane obveze, nadležni državni arhiv donijet će po službenoj dužnosti rješenje o predaji gradiva i izvršiti ga na njezin trošak. Protiv navedenog rješenja žalba se podnosi Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Člankom 17. propisuje se da je javno arhivsko gradivo dostupno od njegovog nastanka ako zakonom nije određeno drukčije. Javno arhivsko gradivo za koje je temeljem zakona utvrđeno ograničenje dostupnosti mogu koristiti samo ovlaštene osobe sukladno propisima kojima je ograničena dostupnost gradiva. Javno arhivsko gradivo koje sadrži klasificirane i druge tajne podatke dostupno je po isteku roka od 40 godina od nastanka isključivo uz prethodno provedeni postupak deklasifikacije ako drugim zakonom nije određeno drukčije. Vlada Republike Hrvatske propisuje odlukom, na temelju prijedloga Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, rokove dostupnosti za javno arhivsko gradivo koje nije označeno stupnjem tajnosti sukladno propisima kojima se uređuje tajnost podataka, a sadrži projektnu i tehničku dokumentaciju štićenih i vojnih objekata, industrijskih postrojenja, infrastrukturnih objekata, druge podatke od nacionalnog interesa ili podatke o prirodnim i strateškim bogatstvima Republike Hrvatske. Javno arhivsko gradivo može se dati na korištenje prije isteka navedenih rokova ako je temeljem zakona kojima se uređuje pravo na pristup informacijama i zaštita tajnosti podataka utvrđeno da javni interes, koji se ostvaruje dostupnošću podataka, preteže nad interesima koji se štite ili ako su prethodno poduzete mjere koje osiguravaju zaštitu javnih i privatnih interesa radi kojih je utvrđeno ograničenje dostupnosti, odnosno koje onemogućuju uvid u klasificirane podatke.

Člankom 18. uređuje se da su osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni za korištenje 100 godina od rođenja osobe na koju se osobni podatak odnosi ili nakon smrti osobe na koju se osobni podatak odnosi. Ako datum rođenja i datum smrti osobe nisu poznati ili je njihovo utvrđivanje povezano s nerazmjernim teškoćama i troškovima, osobni podaci u

javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje 70 godina od nastanka toga gradiva. Navedeni osobni podaci su podaci određeni posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka. U slučaju davanja na korištenje javnog arhivskog gradiva koje sadrži osobne podatke prije isteka roka, nadležni državni arhiv poduzet će potrebne tehničke mjere radi prikrivanja identiteta osobe na koju se osobni podaci odnose (anonimizacija), a korisnik će potpisati izjavu kojom se obvezuje da neće otkriti identitet osobe na koju se osobni podaci odnose ako mu je poznat na temelju dostupnih podataka. Osobni podaci u javnom arhivskom gradivu dostupni su za korištenje prije isteka roka: ako korištenje arhivskog gradiva zahtijeva osoba na koju se gradivo odnosi ili osoba koju ona ovlasti, ako je od nastanka namijenjeno javnosti, ako je osobni podatak osobe na koju se osobni podatak odnosi već postao dostupan javnosti ili je općepoznat, ako na to pristane osoba na koju se osobni podatak odnosi, ako je osoba na koju se osobni podatak odnosi sama ili putem druge osobe objavila taj podatak. Prethodno navedene tehničke mjere poduzimaju se tako da se izvorno arhivsko gradivo ne ošteti ili uništi te da se nakon isteka roka može u cijelosti koristiti. Korisnik koji smatra da je dostupnost osobnih podataka u javnom arhivskom gradivu ograničena protivno odredbama Zakona ima pravo podnijeti zahtjev za prestanak tehničkih mjera zaštite osobnih podataka te je dužan zahtjev obrazložiti. U slučaju odbijanja navedenog zahtjeva, ravnatelj nadležnog državnog arhiva u roku od osam dana od podnošenja zahtjeva donosi pisano obrazloženo rješenje protiv kojeg je dopuštena žalba neovisnom nacionalnom nadzornom tijelu osnovanom u skladu s posebnim Zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

Člankom 19. propisuje se da je javno arhivsko gradivo koje je nastalo do 30. svibnja 1990. godine dostupno za korištenje bez ograničenja osim gradiva određenog odlukom Vlade Republike Hrvatske iz članka 17. stavka 5. ovoga Zakona i gradiva propisanog člankom 18. ovoga Zakona koje se odnosi na osobne podatke. Osobni podaci osobe koja je do 30. svibnja 1990. godine obnašala javne dužnosti te bila pripadnik ili suradnik službe sigurnosti tako da je sudjelovala u kršenju ili ograničavanju ljudskih prava i temeljnih sloboda trećih osoba, dostupni su bez prethodno navedenih ograničenja. Svaka osoba čiji se osobni podaci nalaze u javnom arhivskom gradivu nastalom do 30. svibnja 1990. godine ima pravo o gradivu koje se na nju odnosi dati pisanu izjavu kojom osporava istinitost ili potpunost svojih osobnih podataka uz navođenje arhivskog fonda i arhivskog gradiva na koje se izjava odnosi. Nadležni državni arhiv mora dati na uvid navedenu izjavu svakom korisniku javnog arhivskog gradiva na koje se izjava odnosi, i to zajedno s tim javnim arhivskim gradivom, a što su djelatnik korisničke službe nadležnoga državnog arhiva i korisnik obvezni potvrditi na preslici izjave upisivanjem nadnevka davanja izjave na uvid i potpisom.

Člankom 20. propisuje se da pravo na uvid u javno arhivsko gradivo imaju sve pravne i fizičke osobe pod jednakim uvjetima. Uvid u javno arhivsko gradivo i obavijesna pomagala u javnim arhivima ne naplaćuje se. Za izradu preslika, umnažanje, objavljivanje i druge oblike korištenja javnog arhivskog gradiva može se odrediti odgovarajuća naknada sukladno propisima. Ako su preslike javnog arhivskog gradiva potrebne radi ostvarivanja prava u postupcima oslobođenima od plaćanja upravnih i sudskih pristojbi, za izradu preslika ne naplaćuje se naknada. Na korištenje se u pravilu daju snimci javnog arhivskog gradiva. Dokumente, potrebne u službene svrhe, arhivi u pravilu daju na korištenje u obliku ovjerovljena preslika. Državnim tijelima može se posuditi izvorno javno arhivsko gradivo na određeno vrijeme i uz uvjet da se na trošak toga tijela prethodno izradi zaštitni preslik. Izvorno javno arhivsko gradivo može se iznimno dati na korištenje ako ne postoje snimci toga gradiva ili ako to zahtijeva znanstvena metoda rada. Javno arhivsko gradivo može se koristiti

za izložbe izvan arhiva, ukoliko su osigurani uvjeti za njegovu zaštitu i sigurnost i uz obvezu da se zaštitno snimi o trošku posuditelja, prije predaje. Javno arhivsko gradivo može se izvesti ili iznijeti izvan Republike Hrvatske u svrhu izlaganja, ekspertize ili provođenja mjera zaštite, uz odobrenje koje daje ministar kulture rješenjem. Za nastalu štetu i povredu nečijeg prava učinjenu korištenjem javnog arhivskog gradiva odgovara osoba kojoj je odobreno korištenje gradiva. Protiv naprijed navedenog rješenja ministra kulture nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Uvjeti i način korištenja gradiva u državnim arhivima te naknade uređuju se pravilnikom o korištenju javnog arhivskog gradiva u državnim arhivima koji donosi ministar kulture.

Člankom 21. utvrđuje se da se javno arhivsko gradivo u državnim arhivima koristi na temelju zahtjeva za pristup i ponovnu uporabu gradiva u arhivu. Korisnik koji traži gradivo ili podatke koji nisu javno dostupni, u zahtjevu za pristup i ponovnu uporabu gradiva navodi i dokaze koji su nužni za utvrđivanje njegova prava na korištenje ovoga gradiva. Državni arhiv dužan je omogućiti pristup i ponovnu uporabu gradiva u razumnom roku vodeći računa o žurnosti zahtjeva i o tome da rok za odgovor na korisnikov zahtjev ne može biti dulji od rokova koji su utvrđeni zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama. Iznimno, državni arhiv može odrediti i dulji rok u kojem gradivo neće biti dostupno za pristup i ponovnu uporabu ako je gradivo u takvu stanju da bi pristupom i ponovnom uporabom prije poduzimanja odgovarajućih mjera zaštite moglo doći do oštećenja ili gubitka bitnih svojstava gradiva. O zahtjevu za pristupom i ponovnom uporabom gradiva rješenjem odlučuje državni arhiv. Protiv navedenog rješenja može se podnijeti žalba u roku od 15 dana Povjereniku za informiranje.

Člankom 22. propisuje se da se privatno arhivsko gradivo koje ima poseban značaj za povijest, znanost i kulturu upisuje u Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva temeljem rješenja Hrvatskog državnog arhiva. Vlasnici ili posjednici privatnog dokumentarnog i arhivskog gradiva koje je od osobitog značaja za povijest Domovinskog rata, a nije prema odredbama zakona koji uređuje prikupljanje, zaštitu i istraživanje dokumentacije o Domovinskom ratu predano nadležnoj ustanovi, dužni su prijaviti to gradivo radi upisa u Upisnik. U Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva upisuju se sljedeći podaci: tvrtka i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište vlasnika i posjednika te ime, prezime i prebivalište odgovorne osobe, osnovni podaci o stvaratelju arhivskog gradiva, kratki opis sadržaja, datum nastanka, vrsta i količina gradiva, osnovni podaci o mjestu i uvjetima čuvanja gradiva te uvjetima njegova korištenja ka i datum upisa te oznaka i datum rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, ako je takvo rješenje doneseno. Protiv navedenog rješenja može se podnijeti žalba Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Člankom 23. utvrđuje se da vlasnici ili posjednici privatnog arhivskog gradiva koji čuvaju arhivsko gradivo ili pojedinačne dokumente trajne vrijednosti, obvezni su: obavijestiti nadležni državni arhiv o posjedovanju gradiva, čuvati gradivo i poduzimati mjere potrebne za njegovo sigurno čuvanje i zaštitu, srediti gradivo i izraditi popis, dopustiti ovlaštenoj osobi nadležnoga državnog arhiva da pregleda gradivo i po potrebi provede sigurnosno snimanje. Ako vlasnik ili posjednik privatnog arhivskog gradiva nije u mogućnosti srediti gradivo i izraditi popis, dužan je dopustiti nadležnom državnom arhivu da to učini o svom trošku. U slučaju pretvorbe privatnog arhivskog gradiva u digitalni oblik, vlasnici ili posjednici privatnog arhivskog gradiva obvezni su pridržavati se Pravilnika kojim se uređuje pretvorba gradiva.

Člankom 24. uređuje se da ako vlasnik ili posjednik privatnog arhivskog gradiva nemarno ili nestručno čuva gradivo, tako da postoji opasnost da ono bude oštećeno ili uništeno, pa ni nakon opomene nadležnoga državnog arhiva u ostavljenom roku ne osigura uvjete za pravilno čuvanje i stručno održavanje arhivskog gradiva, nadležni državni arhiv može rješenjem odrediti da se arhivsko gradivo preda arhivu na čuvanje dok vlasnik ili posjednik ne dokaže da je osigurao propisane uvjete, i to rješenje izvršiti. Protiv citiranog rješenja žalba se podnosi Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Člankom 25. propisuje se da vlasnici ili posjednici privatnog arhivskog gradiva, koji namjeravaju svoje gradivo izvesti ili iznijeti iz Republike Hrvatske, dužni su, bez obzira jesu li upisani u Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva, zatražiti odobrenje koje rješenjem izdaje ministar kulture. Ministar kulture može odobriti izvoz ili iznošenje privatnog arhivskog gradiva iz Republike Hrvatske nakon pribavljenog mišljenja nadležnoga državnog arhiva. Protiv rješenja ministra kulture žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Člankom 26. propisuje se da Državni arhivi imaju pravo prvokupa arhivskog gradiva u privatnome vlasništvu. Vlasnici privatnog arhivskog gradiva koji žele prodati svoje arhivsko gradivo, dužni su ga najprije ponuditi nadležnom državnom arhivu na čijem području imaju svoje sjedište, odnosno prebivalište. U ponudi moraju navesti cijenu i druge uvjete prodaje. Nadležni državni arhiv koji ne želi koristiti svoje pravo prvokupa dužan je u roku od 30 dana od dana prijama ponude, o ponudi izvijestiti Hrvatski državni arhiv, koji se u roku od narednih 30 dana mora očitovati o ponudi. Ako ponuda ne bude prihvaćena u roku od 60 dana od njene predaje nadležnom državnom arhivu, vlasnik može svoje arhivsko gradivo prodati drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, uz cijenu koja nije niža od cijene navedene u ponudi nadležnom državnom arhivu i pod uvjetima koji za kupca nisu ni u čemu povoljniji od uvjeta sadržanih u ponudi nadležnom državnom arhivu. Pravni posao sklopljen suprotno prethodno navedenim odredbama ništetan je.

Člankom 27. propisuje se da su privatni arhivi i drugi posjednici privatnog arhivskog gradiva, upisani u Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva, dužni utvrditi uvjete korištenja njihova arhivskog gradiva. Za navedeno arhivsko gradivo za koje je utvrđeno svojstvo kulturnog dobra u pogledu dostupnosti primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Člankom 28. propisuje se da se na zaštitu i očuvanje arhivskog gradiva vjerskih zajednica, primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje privatno arhivsko gradivo. Vjerske zajednice mogu radi osiguranja skrbi o navedenom gradivu, sklopiti sporazum s nadležnim državnim arhivom.

Člankom 29. propisuje se da javnu arhivsku službu obavljaju državni arhivi i arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sustav arhiva Republike Hrvatske čine Hrvatski državni arhiv, područni državni arhivi, arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te privatni i specijalizirani arhivi.

Člankom 30. propisuje se da privatni i specijalizirani arhivi (sveučilišni arhivi, gospodarski arhivi, arhivi vjerskih zajednica, arhivi banaka i dr.) mogu prikupljati i čuvati dokumentarno i arhivsko gradivo nastalo radom svojih osnivača i drugih domaćih pravnih i fizičkih osoba. Specijalizirani arhivi koji se osnivaju za zaštitu, obradu i korištenje javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva, kao i privatni arhivi, mogu se osnovati na temelju pribavljene prethodne

suglasnosti ministra kulture. Privatni i specijalizirani arhivi imaju stručno vijeće i druga tijela propisana zakonom.

Člankom 31. propisuje se da je Hrvatski državni arhiv nadležan za dokumentarno i arhivsko gradivo, nastalo radom stvaratelja dokumentarnog i arhivskog gradiva koji su djelovali ili djeluju na čitavom ili većem dijelu područja Republike Hrvatske, odnosno koji imaju značaj za Republiku Hrvatsku u cjelini. Područni državni arhivi nadležni su za dokumentarno i arhivsko gradivo nastalo radom stvaratelja dokumentarnog i arhivskog gradiva koji su djelovali ili djeluju na području jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i čija je djelatnost značajna prvenstveno za to područje. Arhivi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležni su za javno dokumentarno i arhivsko gradivo koje je nastalo djelovanjem ili je u posjedu tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te javnih ustanova i drugih pravnih osoba čije su one osnivači ili vlasnici. Nadležnost arhiva utvrđuje se aktom o osnivanju sukladno odredbama ovoga Zakona.

Člankom 32. propisano je da Hrvatski državni arhiv, kao središnji i matični arhiv, vodi i koordinira Sustav arhiva Republike Hrvatske, donosi smjernice, preporuke i upute u vezi sa stručnim radom u arhivima te čuvanjem, zaštitom i upravljanjem javnim dokumentarnim i arhivskim gradivom izvan arhiva, pruža stručnu pomoć i skrbi za unaprjeđenje stručnoga rada u arhivima, daje mišljenje o programima rada državnih arhiva, priprema i usklađuje provedbu zajedničkih programa razvoja djelatnosti te drugih oblika suradnje u javnoj arhivskoj službi, skrbi za osposobljavanje i stručno usavršavanje na području upravljanja dokumentarnim i arhivskim gradivom, prikuplja podatke i dokumentaciju o arhivskome gradivu u inozemstvu koje je od značaja za Republiku Hrvatsku, donosi ogledne popise s rokovima čuvanja dokumentarnog gradiva za pojedina područja djelatnosti ili pojedine vrste poslova te obavlja druge poslove utvrđene ovim Zakonom. U sastavu Hrvatskog državnog arhiva djeluje nacionalni filmski arhiv.

Člankom 33. propisano je da Državni arhivi vodi evidencije i dokumentaciju o javnom dokumentarnom i javnom arhivskom gradivu tijela javne vlasti u svojoj nadležnosti, pružaju podršku tijelima javne vlasti u čuvanju, zaštiti, obradi, vrednovanju, odabiranju i izlučivanju javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva, obavljaju stručni nadzor nad gradivom u posjedu tijela javne vlasti u svojoj nadležnosti te nad privatnim arhivskim gradivom, skrbe za gradivo u arhivu, njegov integritet, dostupnost i iskoristivost, obavljaju restauraciju, konzervaciju i snimanje gradiva te provode i druge mjere zaštite gradiva, preuzimaju i obrađuju javno arhivsko gradivo u okviru svoje nadležnosti, prikupljaju i obrađuju privatno arhivsko gradivo, omogućuju i potiču korištenje arhivskog gradiva, priređuju izložbe, predavanja i druge oblike predstavljanja arhivskog gradiva i arhivske djelatnosti javnosti, bave se znanstvenim i stručnim radom na području informacijskih znanosti, povijesti i drugih bliskih disciplina, istražuju arhivsko gradivo u inozemstvu koje se odnosi na hrvatsku povijest i iseljeništvo, organiziraju programe osposobljavanja i stručnog usavršavanja, objavljuju arhivsko gradivo i druge publikacije te obavljaju druge poslove određene ovim Zakonom i drugim propisima. Državni arhivi mogu tijelima javne vlasti i drugim pravnim i fizičkim osobama pružati stručnu pomoć i usluge u upravljanju njihovim gradivom.

Člankom 34. propisuje se da stručni nadzor nad upravljanjem javnim dokumentarnim i javnim arhivskim gradivom tijela javne vlasti obavlja nadležni državni arhiv. Tijelo javne vlasti dužno je nadležnom državnom arhivu omogućiti obavljanje stručnog nadzora nad upravljanjem javnim dokumentarnim i javnim arhivskim gradivom. Nadležni državni arhiv koji obavlja stručni nadzor utvrđuje udovoljava li način upravljanja gradivom odredbama

ovoga Zakona i stručnim normama te daje preporuke za unaprjeđenje sustava upravljanja gradivom, odnosno za uklanjanje nedostataka u određenom roku. Nadležni državni arhiv izdat će rješenje o otklanjanju nedostataka ako uočeni nedostaci nisu otklonjeni u određenom roku te ako je gradivo izloženo opasnosti od oštećenja, gubitka ili nestanka. Ako tijelo javne vlasti ne provede mjere zaštite gradiva u propisanom roku, provest će ih nadležni državni arhiv na trošak tijela javne vlasti. Protiv rješenja nadležnog državnog arhiva može se izjaviti žalba Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja. Odredbe ovoga članka primjenjuju se na vlasnike i posjednike privatnog dokumentarnog i arhivskog gradiva.

Člankom 35. utvrđuje se da arhivi vode knjigu primljenoga gradiva, knjigu pohranjenoga gradiva, popis arhivskih fondova i zbirke u arhivu (opći inventar), popise gradiva za pojedine fondove i zbirke u arhivu, evidenciju o korištenju gradiva u arhivu. Pored citiranih evidencija, Hrvatski državni arhiv vodi i Registar arhivskih fondova i zbirke Republike Hrvatske, Upisnik arhiva, Upisnik vlasnika ili posjednika privatnog arhivskog gradiva kao i Popis stvaratelja dokumentarnog i arhivskog gradiva u nadležnosti javnih arhiva. Prethodno navedene evidencije objavljuju se u strojno čitljivom i otvorenom obliku. Pravilnik o vođenju evidencija u arhivima donosi ministar kulture.

Člankom 36. propisano je da Državne arhive osniva Republika Hrvatska. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osnovati svoj arhiv. Više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osnovati zajednički arhiv, a međusobne odnose urediti ugovorom. Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne osnuje svoj arhiv, poslove skrbi o njezinu gradivu o njenom trošku obavlja područni državni arhiv nadležan za područje te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Specijalizirane i privatne arhive mogu osnivati druge pravne i fizičke osobe, sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

Člankom 37. propisuju se uvjeti za osnivanje arhiva: osiguran potreban i primjeren radni i spremišni prostor, te odgovarajuća oprema, osiguran potreban broj stručnoga arhivskog osoblja i osigurana novčana sredstva za osnivanje i početak rada arhiva, kao i sredstva za njegov rad. Određuje se da postojanje uvjeta za osnivanje arhiva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te specijaliziranih i privatnih arhiva, utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture, protiv kojeg rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom. Propisuje se da ministar kulture donosi pravilnik kojim se propisuju uvjeti smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva, te broj i struktura stručnog osoblja arhiva.

Člankom 38. određuje se da se sredstva za rad državnih arhiva osiguravaju u državnom proračunu, dok sredstva za rad ostalih arhiva osiguravaju njihovi osnivači. Propisuje se da prostor za rad i spremišni prostor područnih državnih arhiva osiguravaju gradovi u kojima arhiv ima svoje sjedište, a opremu im osigurava Republika Hrvatska. Određuje se da jedinice lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave koje nisu osnovale svoje arhive, predaju državnom arhivu svoje gradivo, te snose troškove preuzimanja, smještaja, čuvanja, obrade i zaštite svoga arhivskog gradiva. Propisuje se da se uzajamne obveze utvrđuju ugovorom između državnog arhiva i jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave čije se gradivo čuva u državnom arhivu. Sredstva za rad arhiva osiguravaju se i prihodima od obavljanja djelatnosti arhiva i na drugi način u skladu sa zakonom.

Člankom 39. propisuje se da odluku o prestanku rada arhiva donosi osnivač arhiva uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture. Odlukom o prestanku rada arhiva određuje se tko preuzima dokumentarno i arhivsko gradivo arhiva koji je prestao s radom.

Člankom 40. određuje se da državnim arhivom koji je osnovan kao pravna osoba upravlja ravnatelj arhiva. Državnim arhivom u sastavu upravlja voditelj arhiva. Propisuje se da se ravnateljem državnog arhiva, temeljem predloženog programa rada, može imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, najmanje tri godine rada u arhivu ili najmanje pet godina rada te položen stručni ispit iz arhivske struke, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete utvrđene statutom arhiva. Ravnateljem državnog arhiva može se imenovati i osoba koja nije položila stručni ispit iz arhivske struke, ako se na temelju dosadašnjeg rada može očekivati da će s uspjehom voditi državni arhiv i uz obvezu polaganja stručnog ispita u roku od 2 godine od dana imenovanja. Navedene uvjete mora ispunjavati i voditelj državnog arhiva u sastavu. Ravnatelja Hrvatskog državnog arhiva imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture. Ravnatelje područnih državnih arhiva imenuje i razrješava ministar kulture, dok ravnatelje ostalih arhiva imenuje i razrješava osnivač. Ravnatelji arhiva imenuju se na četiri godine na temelju javnog natječaja i mogu biti ponovno imenovani.

Člankom 41. propisuje se da državni arhivi s više od dvadeset zaposlenika imaju upravno vijeće koje obavlja sljedeće poslove: donosi program rada arhiva i nadzire njegovu izvršavanje, usvaja financijski plan, donosi izvješće o izvršenju programa rada arhiva, donosi izvješće o izvršavanju godišnjeg financijskog plana, donosi statut arhiva uz suglasnost osnivača, daje osnivaču i ravnatelju arhiva prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima i obavlja druge poslove određene zakonom ili statutom arhiva. Upravno vijeće ima pet članova od kojih četiri imenuje osnivač državnog arhiva, a jednog biraju zaposlenici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi. Za člana upravnog vijeća osnivač državnog arhiva može imenovati osobu koja ima završen sveučilišni diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, te tri godine rada. Način rada Upravnog vijeća pobliže se uređuje statutom arhiva.

Člankom 42. određuje se da arhivi imaju stručno vijeće. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima rada arhiva, razmatra i predlaže programe rada, razmatra izvješća o radu, daje mišljenja i prijedloge u vezi s načinom i organizacijom obavljanja poslova iz djelatnosti arhiva, razvojem djelatnosti te obavlja i druge stručne poslove u skladu sa statutom arhiva. Član stručnog vijeća arhiva može biti zaposlenik arhiva koji ima završen najmanje preddiplomski sveučilišni ili stručni studij ili s njim izjednačen studij. Sastav stručnoga vijeća utvrđuje se statutom arhiva, odnosno pravne osobe u čijem se sastavu arhiv nalazi.

Člankom 43. propisuje se da stručne poslove u arhivima obavlja stručno osoblje u arhivskim i drugim stručnim zvanjima. Stručna arhivska zvanja i druga zvanja u arhivskoj struci te uvjete i način njihova stjecanja propisuje pravilnikom ministar kulture. Određuje se da ministar kulture donosi rješenje o stjecanju viših stručnih arhivskih zvanja i drugih viših zvanja u arhivskoj struci u skladu s odredbama pravilnika o stručnim arhivskim zvanjima i drugim zvanjima u arhivskoj struci te uvjetima i načinu njihova stjecanja, uz stručno mišljenje Hrvatskog arhivskog vijeća. Propisuje se da protiv navedenog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred nadležnim upravnim sudom.

Člankom 44. određeno je da upravni nadzor nad radom arhiva čiji je osnivač Republika Hrvatska obavlja Ministarstvo kulture. Upravni nadzor nad radom ostalih arhiva obavljaju uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, odnosno ured Grada Zagreba nadležan za poslove kulture. Propisuje se da stručni nadzor nad radom Hrvatskog državnog arhiva obavlja Ministarstvo kulture, dok stručni nadzor nad radom područnih državnih arhiva i arhiva kojima je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obavlja Hrvatski državni arhiv. Stručni nadzor nad radom privatnih i specijaliziranih arhiva obavljaju nadležni državni arhivi.

Člankom 45. propisuje se da je Hrvatsko arhivsko vijeće savjetodavno tijelo ministra kulture koje obavlja savjetodavne i stručne poslove u arhivskoj djelatnosti prema odredbama ovoga Zakona, a osobito: raspravlja o općim pitanjima iz arhivske djelatnosti, daje preporuke i mišljenja o unaprjeđenju djelatnosti, potiče unaprjeđenje normi i propisa od značaja za arhivsku djelatnost, razmatra i predlaže programe razvoja arhivske djelatnosti, razmatra programe rada i godišnja izvješća o radu državnih arhiva, daje mišljenje o potrebi i uvjetima za osnivanje arhiva, daje ministru kulture stručno mišljenje o stjecanju viših stručnih arhivskih zvanja i drugih viših zvanja u arhivskoj struci, obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima. Hrvatsko arhivsko vijeće ima sedam članova od kojih je jedan predsjednik Vijeća. Predsjednika i druge članove Hrvatskog arhivskog vijeća imenuje i razrješuje ministar kulture. Za predsjednika i druge članove Hrvatskog arhivskog vijeća mogu se imenovati osobe koje su istaknuti stručnjaci u područjima od značaja za arhivsku djelatnost. Ministar kulture pokreće postupak imenovanja predsjednika i članova Hrvatskoga arhivskog vijeća pozivom arhivima, strukovnim udrugama i drugim osobama povezanim s arhivskom djelatnošću da podnesu pisane i obrazložene prijedloge osoba za izbor predsjednika i članova Hrvatskoga arhivskog vijeća. Javni poziv objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva kulture, a rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 15 dana od dana objave javnog poziva. Mandat članova Hrvatskoga arhivskog vijeća traje četiri godine. Određuje se da Hrvatsko arhivsko vijeće donosi poslovnik o svome radu. Stručne i administrativne poslove za Hrvatsko arhivsko vijeće obavljaju stručne službe Ministarstva kulture.

Člankom 46. određuje se da će se aktivnosti i mjere kojima će se osigurati uvjeti za daljnji razvoj arhivske djelatnosti u skladu s ciljevima i odredbama ovoga Zakona urediti Nacionalnim planom razvoja arhivske djelatnosti. Navedeni plan donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva kulture.

Člancima 47. i 48. propisuju se prekršajne odredbe.

Člankom 49. propisuje se da će se postupci započeti prema odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (Narodne novine, br. 105/97, 64/00, 65/09, 125/11 i 46/17) dovršiti prema odredbama toga Zakona.

Člankom 50. određuje se da su državni arhivi dužni u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovoga Zakona. Tijela javne vlasti dužna su opće akte, kojima se uređuju pitanja od značaja za upravljanje javnim dokumentarnim i arhivskim gradivom, uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

Člankom 51. određuje se da će ministar kulture u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 6. stavka 3., a pravilnike iz članka 20.

stavka 10., članka 35. stavka 4., članka 37. stavka 4. i članka 43. stavka 2. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Do stupanja na snagu novih pravilnika primjenjivat će se: Pravilnik o korištenju arhivskog gradiva (Narodne novine, broj 67/99), Pravilnik o predaji arhivskog gradiva arhivima (Narodne novine, broj 90/02), Pravilnik o vrednovanju te postupku odabiranja i izlučivanja arhivskog gradiva (Narodne novine, broj 90/02), Pravilnik o evidencijama u arhivima (Narodne novine, broj 90/02 i 106/07), Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva (Narodne novine, br. 63/04 i 106/07), Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva, broju i strukturi stručnog osoblja arhiva (Narodne novine, broj 65/04), Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj struci (Narodne novine, broj 107/10) i Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika u pismohranama (Narodne novine, broj 93/04).

Člankom 52. određuje se rok u kojem je Ministarstvo kulture dužno predložiti Vladi Republike Hrvatske Nacionalni plan razvoja arhivske djelatnosti.

Člankom 53. propisuje se da za arhivsko gradivo koje je nastalo prije stupanja na snagu ovoga Zakona, rok za predaju arhivskog gradiva u digitalnom obliku počinje teći danom stupanja na snagu pravilnika o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva.

Člankom 54. određuje se da osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju stručne poslove u arhivima nastavljaju s radom u svojim stručnim zvanjima stečenima prema odredbama zakona i drugih propisa koji su bili na snazi do donošenja ovoga Zakona.

Članak 55. je završna odredba kojom se propisuje da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o arhivskom gradivu i arhivima (Narodne novine, br. 105/97, 64/00, 65/09, 125/11 i 46/17).

Člankom 56. propisuje se stupanje na snagu Zakona.

Prilog:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju o Prijedlogu zakona o arhivskom gradivu i arhivima
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo kulture
Svrha dokumenta	<p>Od donošenja Zakona o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine došlo je do značajnih promjena u okruženju u kojem arhivi djeluju. Dokumentacija koja nastaje radom državne uprave i drugih javnih službi i koju je potrebno zaštititi kao buduće arhivsko gradivo, više nije ista kao prije dvadeset godina. Nastaje u sve većoj mjeri u digitalnom obliku, u različitim informacijskim sustavima, sa znatno većim mogućnostima obrade, korištenja i dijeljenja informacija, ali i sa specifičnim zahtjevima u pogledu zaštite i upravljanja takvim gradivom, koje važeći zakon nije imao u vidu.</p> <p>U znatnoj mjeri izmijenjen je i širi pravni okvir u kojem arhivi u Republici Hrvatskoj danas rade. To se posebno odnosi na dostupnost informacija, prava korisnika i očekivanja da pristup informacijama bude brži, lakši i potpuniji. Ove i druge promjene dovele su do toga da je važeći zakon zastario u brojnim svojim odredbama i da ne odgovara izazovima današnjeg vremena niti potrebama arhivske službe u 21. stoljeću.</p> <p>Zakonom stoga treba urediti status izvorno digitalnog gradiva i digitalnih kopija gradiva, a način upravljanja njime prilagoditi suvremenoj, u sve većoj mjeri digitaliziranoj upravi i arhivima. Javna tijela posebno će se obvezati da cjelovito i primjereno dokumentiraju svu svoju djelatnost i da izrade popise koji će omogućiti da se takva dokumentacija pretražuje i koristi i prije predaje arhivu. Također će biti dužna osigurati da se njihovo gradivo kontinuirano nalazi u uređenom dokumentacijskom sustavu i da bude dostupno onima koji imaju pravo pristupa.</p> <p>Odredbama predloženog Zakona načela i rokovi dostupnosti javnog arhivskog gradiva uskladit će se s odgovarajućim odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, Zakona o zaštiti osobnih podataka, Zakona o tajnosti podataka i Opće uredbe o zaštiti podataka, koja stupa na snagu 2018. godine. Osnovno načelo ovog Zakona jest to da se njime ne određuje nikakvo ograničenje prava pristupa gradivu, koje ne proizlazi iz drugog zakona. Briše se opći rok nedostupnosti od 30 godina od nastanka dokumenta jer sama činjenica da taj rok nije istekao ne može</p>

	<p>biti dovoljan razlog za ograničenje dostupnosti. Rok dostupnosti tajnih podataka skraćuje se na 40 godina ako vlasnik podatka prije predaje gradiva arhivu nije produljio taj rok. Rokovi dostupnosti gradiva koje sadrži osobne podatke usklađuju se sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka i Općom uredbom o zaštiti podataka, koja stupa na snagu 2018. godine.</p> <p>Posebnom odredbom o dostupnosti gradiva koje je nastalo do 31. prosinca 1990. godine omogućit će se pristup cjelokupnom gradivu koje ima poseban značaj za jačanje svijesti o totalitarnim i nedemokratskim režimima u prošlosti i kulture sjećanja na njihove žrtve, vodeći pri tome računa o zaštiti privatnosti osoba koje nisu obnašale dužnosti u javnim službama niti sudjelovale u radu ili surađivale s tijelima represivnog aparata.</p> <p>Zakonom će se uvesti i nekoliko novosti u organizaciju i način rada javne arhivske službe. Omogućit će se osnivanje arhiva u sastavu druge pravne osobe, urediti nadležnosti upravnih odbora javnih arhiva, a sastav i način rada Hrvatskog arhivskog vijeća uskladiti s načinom imenovanja članova i radom drugih sličnih vijeća. Radi ostvarivanja ciljeva koji se žele postići ovom Zakonom Vlada Republike Hrvatske zadužit će se da u roku od godinu dana izradi Nacionalni plan razvoja arhivske djelatnosti.</p>
Datum dokumenta	29.6.2017.
Verzija dokumenta	I
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Prijedlog zakona o arhivskom gradivu i arhivima
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih	/

propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo kulture
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Stručne službe Ministarstva kulture su izradile tekst Prijedloga zakona. Svi predstavnici zainteresirane javnosti bili su pozvani da dostave svoje načelne primjedbe i prijedloge na cjelokupni tekst Prijedloga zakona, kao i konkretne primjedbe i prijedloge na pojedine članke.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj	Prijedlog zakona objavljen je na internetskim stranicama Ministarstva kulture, e-Savjetovanje. Javno internetsko savjetovanje trajalo je od 7. travnja do 8. svibnja 2017. godine.

<p>stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p> <p>Ako nije, zašto?</p>	
<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<p>Očitovanja su dostavili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Financijska agencija - Gabrijela Krmpotić Kos - Ured Pučke pravobraniteljice - Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH - Danijel Jelaš - Tatjana Ružić - Dinko Majcen - Državni arhiv u Osijeku - Silvija Babić - Povjerenik za informiranje - Domagoj Zovak - Boris Herceg - Maja Pleskalt - Ivica Halapir - Živana Heđbeli - Arian Rajh - Nikola Mokrović - Hrvatsko arhivističko društvo - Hrvatska javnobilježnička komora - Martina Krivić Lekić - Silvio Salamon Jazbec - Kristijan Karajić - Alen Laković

ANALIZA	- Financijska agencija
DOSTAVLJENIH	Predložimo sljedeće napomene urediti kao pravne odredbe i uvrstiti u prijedlog: 1. Nomotehničko usklađivanje i
PRIMJEDBI	definicija pojmova – u prvim člancima definirati pojmove koji će se kasnije protezati kroz Zakon. Ujedno razjasniti
Primjedbe koje su prihvaćene	pravne slijednike. 2. Jasnije definirati javno arhivsko i dokumentarno gradivo s obzirom da postoje pravne osobe koje obavljaju poslove od javnog interesa, a istovremeno imaju i poslove privatno komercijalnog karaktera na koji bi se trebale odnositi odredbe privatno arhivsko i dokumentarno gradivo. 3. Propisati dozvolu (ovlaštenje) za obavljanje djelatnosti i opće kriterije za obavljanje djelatnosti već u Zakonu, a detaljnije u Pravilniku: a. Stručno osoblje b. Teritorijalna pokrivenost c. Financijska stabilnost i dovoljna sredstva za dokazivanje poslovne sposobnosti
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	d. Osiguranje od odgovornosti za obavljanje djelatnosti e. Tehnički, tehnološki i sigurnosni uvjeti za obavljanje djelatnosti f. Zadovoljavanje uvjeta mikroklimatskih i mikrobioloških uvjeta 4. Definirati što stvaratelji i imatelji moraju osigurati, stručnu (razlučiti SSS i VSS za koje poslove je nužna koja stručna razina – Primjerice TDU minimalno 1 VSS i 1 SSS) i tehničku osposobljenost prema količinama i vrsti gradiva. 5. Osigurati stručno osposobljavanja sa sadržajem o digitalizaciji i elektroničkom očuvanju dokumenata. 6. Definirati pojedine propisane arhivske poslove koji stvaratelji i imatelji gradiva mogu provjeriti ovlaštenom davatelju arhivskih usluga. te definirati razinu usluga s obzirom na vrstu i broj usluga koje pružaju, stručne i materijalne kapacitete 7. Definirati pravila za pretvaranje izvornika u Zakonu u druge oblike uz zadržavanje dokazne snage (uvesti akreditaciju za pružatelja usluga i pravila, opremu i stručnu osposobljenost pružanja usluga). 8. Mikrofilm u pogledu dokazne snage reproduciranog gradiva (pretvorenog u drugi oblik u odnosu na izvornik): svako gradivo koje je pretvoreno sukladno zakonu, drugim propisima, internim pravilima potvrđenim od strane Hrvatskog državnog arhiva (mjerodavnog tijela) uzima se jednakom, i u dokaznom pogledu, izvornom gradivu. Ako su rokovi čuvanja gradiva duži od 5 godina, prije postupka izlučivanja gradivo propisati obvezu reprodukcije na mikrofilm radi ušteda, osim ako drugim Zakonom nije propisano čuvanje izvornika. 9. Elektronički arhiv a. Identifikacija stvaratelja na ulazu u el. arhiv na temelju elektroničkog identiteta b. Zaprimanje u elektronički arhiv izvesti putem elektroničkog potpisa sustava uz primjenu vremenskog žiga. c. Za izvorno nastale ("born digital") isprave osigurati mogućnost provjere elektroničkog potpisa d. Propisati formate čuvanja i prijenosa elektroničkih informacija te dugoročno čuvanje u arhivu e. Dati smjernice za dugoročnu čitljivost sadržaja 10. Uskladiti Zakon s odredbama drugih propisa iz područja drugih djelatnosti koji se bave dokumentacijom i čuvanjem dokumentacije i elektroničkim poslovanjem 11. Uskladiti Zakon s odredbama Uredbe EU 2016/679. 12. Obvezati arhive u pružanju nužne stručnu i tehničke pomoć stvarateljima, odnosno tijelima javne vlasti. 13. Propisati obvezu arhiva za izradom popisa i proaktivnog ažuriranja popisa tijela javne vlasti. 14. Jasno razlučiti nadležnost pojedinih arhiva za tijela javne vlasti. 15. Propisati osiguravanje Arhivskog informacijskog sustava za dostavu podataka, propisati sučelja i obvezati arhive na edukaciju za korištenje sustava. 16. Rokove čuvanja i dostupnost arhivskog gradiva granski propisati iz svakog stručnog područja (Opći popis gradiva uskladiti sa Zakonima) i osigurati njihovu jednoobraznu primjenu na način da stvaratelj postupa po njima, a ne da

samostalno određuje rokove čuvanja i dostupnosti.

Primljeno na znanje

Prijedlozi se većim dijelom odnose na materiju koja će se urediti pravilnicima čije donošenje Prijedlog Zakona predviđa, a dijelom su i načelni.

1. U tekstu prijedloga ne navodi se na koje se pojmove misli. Neke definicije pojmova izmijenjene su ili dodane na prijedlog drugih sudionika u savjetovanju.
2. Komentar se odnosi na pravne osobe koje pored poslova od javnog interesa obavljaju i određene komercijalne poslove. Predlaže se da se gradivo nastalo obavljanjem komercijalnih poslova smatra privatnim dokumentarnim i arhivskim gradivom i kada se radi o osobama u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnih osoba čiji su one osnivači. Ovakva izmjena imala bi za posljedicu bitno različit status predmetne dokumentacije, utvrđen ovim Zakonom, u odnosu na status iste te dokumentacije sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama.
3. i 4. Uvjeti za obavljanje djelatnosti arhiva propisat će se pravilnikom iz članka 6. Zakona. Postupak osnivanja javnih arhiva uređen je člankom 34. Moguće je da predlagatelj ovdje misli na pravne osobe koje pružaju određene usluge, kao što su obrada, digitalizacija ili skladištenje dokumentacije. Važno je imati u vidu da osobe koje pružaju ovakve usluge, na komercijalnoj ili drugoj osnovi, nisu arhivi i da ih ne treba miješati bilo s javnim, bilo s privatnim arhivima. Bitno obilježje arhiva jest to da je njegova temeljna zadaća trajno čuvati, obrađivati i osiguravati dostupnost arhivskog gradiva, dok je temeljna zadaća davatelja navedenih usluga ostvarivanje prihoda i profita pružanjem usluga drugim osobama kao vlasnicima ili posjednicima gradiva.
5. Zakonom nije potrebno propisivati sadržaj pojedinih predmeta stručnog osposobljavanja i usavršavanja. To će se, kao i do sad, urediti pravilnikom.
6. Predlagatelj predlaže da se propišu vrste i razine usluga u zaštiti, obradi i upravljanju dokumentarnim i arhivskim gradivom te da se uvede postupak za izdavanje odobrenja za pružanje takvih usluga. Prijedlog se ne prihvaća, iz razloga koji su izloženi uz jedan od prijedloga za izmjenu članka 6.
7. Pravila za pretvaranje gradiva u drugi oblik utvrdit će se pravilnikom iz članka 6. Izdavanje akreditacije od strane nadležnog arhivskog tijela, kao preduvjet za valjanu pretvorbu, nije uobičajeno.
8. Predlaže se uvesti obvezu da se gradivo, čiji je rok čuvanja dulji od 5 godina reproducira na mikrofilm. Suprotno od navoda u komentaru, ovakva obveza ne bi dovela do ušteda, nego do dodatnog nepotrebnog troška za tijela javne vlasti i za gospodarske subjekte.
9. Zakon ne treba sadržavati tehničku specifikaciju elektroničkog arhiva.
10. Komentar ne sadrži konkretne prijedloge.
11. Usklađivanje koje se predlaže provedeno je u poglavlju o dostupnosti arhivskog gradiva.

12. Predlaže se da se javni arhivi obvežu da tijelima javne vlasti u svojoj nadležnosti obvezno pružaju potrebnu stručnu i tehničku pomoć. Zakon propisuje kako obveze arhiva, tako i obveze tijela javne vlasti. Ako tijelo javne vlasti ne ispunjava svoje obveze, ne može se obvezati nadležni arhiv da ih preuzme na sebe kao svoje obveze.
13. Popis tijela javne vlasti vodi Povjerenik za informiranje. Arhivi vode evidenciju stvaratelja arhivskog gradiva, koja uključuje tijela javne vlasti, ali i druge stvaratelje gradiva.
14. Nadležnost javnih arhiva uređena je člankom 31.
15. Zakonom nije potrebno propisivati elemente informacijskog sustava niti obvezu osposobljavanja za korištenje sustava.
16. Izrada popisa s rokovima čuvanja i njihova primjena uređeni su člancima 13. i 14.

- Gabrijela Krmpotić Kos

Ispričavam se svima što ću sve napisati u jednom tekstu, zbog žurbe! Kao netko tko je doživio i preživio teror, zlostavljanje, i bio žrtva režima i čije ime se nalazi u dosjeima službe državne sigurnosti (i cijele bliže obitelji, otac svjedok na suđenju Perkoviću i Mustaču) koristim priliku kao građanka ove države slobodno bez zadržke napisati moje osobne primjedbe i zapažanja koje će možda netko pročitati i prodiskutirati i nadam se primijeniti. Gabrijela Krmpotić Kos, mag.mus.prof. MAS komentari uvod: 1.ocjena stanja -svakako zadržati jedna kopija proizvedenih filmova (svih vrsta) nastalih korištenjem proračunskih sredstava RH, tek tako će se znati analizirati, evaluirati,pratiti,zaključiti što se napravilo, te također čuvati,donijeti odluku o proizvodnji medija,te načinu distributivnih kanala. u tu svrhu jedan dio poslova za državu odrađuje državni arhiv a drugi havc. U zakonu iz 1997. godine je nekim čudom,previdom,pogreškom zapostavljen notni zapis kao vrsta dokumenta. Alarmantno je da nitko ne brine o povijesti izdanja notnih zapisa kontinuirano,niti se prikuplja,niti čuva,niti pohranjuje,niti za to postoji relevantna državna institucija. Godinama ima iskustva i primjere kako za određene notne zapise entuzijasti u svojim privatnim istraživanjima ih pronalaze po Beču, Italiji, Budimpešti,njemačkoj i slično. 2.osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom - kad se govori i drugi javni arhivi, po meni treba upisati riječ možda specijalizirani (audiovizualne djelatnosti,glazba,likovno-grafička i sl.), razmišljamo o budućnosti, te segmentaciji i specijalizaciji budućih institucija,otvaranju novih radnih mjesta itd. komentari: zakon čl. 10. odluka o uništenju izvornog dokumenta, tko odlučuje da je nešto kulturno dobro npr? Premalo je da samo arhivsko vijeće daje suglasnost za uništenje. Prijedlog je neka arhivsko vijeće i da, ali ako se svi članovi vijeća pismeno očituju, te taj dokument tj odluka bude javno dostupna na web stranici drž arhiva i min kulture. Normalno da se pojedinačna očitovanja svakog člana osobno mogu zatražiti po potrebi, ali odluke ne smije potpisivati samo predsjednik vijeća niti se smije donositi odluka na sjednicama gdje je prisutno natpolovična većina,nego min 2/3. Mnogobrojni dokumenti iz domovinskog rata su svi nastali nakon 1990.i nisu kulturno ili opće dobro klasificirani. Jasna distinkcija o tim arhivama ali u tom zakonu. audiovizualna djela čl.19. -u kojem obliku?mora se zakonom definirati medij,ne prepustiti na vlastitu

odgovornost, taj trošak obavezno uvrstiti kao trošak opravdanja u sredstvima koji su dobiveni od havc-a, lokalne samouprave, zaklade kultura nove itd. koji će se regulirati i zakonom o av djelatnosti, te pravilnicima havca o financiranju. Sve se nabroja što se mora priložiti, ali nigdje ne piše i glazba, posebno ako je kreirana za potrebe tog djela, znači medij i notni zapisi tj. notni materijal iz tog av djela. Pa nisu filmovi bez zvukova i u tišini. poglavlje samo o audiovizualnim djelima, a gdje su notni zapisi? nigdje se ne spominju pisma tj arhiva za slabovidne i slijepe osobe! generalno! čl. 25. rok maksimalno 30 godina, a ovlaštena osoba još može produžiti to max do 10 godinu uz prethodnu suglasnost ministra kulture, arhivskog vijeća, odlukom 2/3 članova nazočnih na sjednici čl. 26. obavezno članstvo i članarina, tako će se dodatno omogućiti arhivima pokrivanje troškova. Govorimo o hrvatskim državljanima ili svim? posebno razdvojiti hrvatske državljane, i onda članarina za kategorije se formirati u cijeloj hrvatskoj jedinstvena. Ne da je u zadru jedna cijena, u Osijeku druga. Uvesti članstvo jedinstveno, to je cilj, kako bi se istom člankom iskaznicom vrijedilo korištenje arhiva na teritoriju RH. Čl. 29. ponovo drugi javni "specijalizirani" arhivi čl. 33. st. 3 pravilnik i "dodati procedure" donosi ministar čl. 37. izbaciti statut arhiva, jer tamo se upravo traži da ravnatelji mogu biti samo znanstvenici i to iz arhivske struke, to će promijeniti i strukturu članova arhivskog vijeća ako će se promijeniti struktura ravnatelja/ica čl. 38. upravni odbor stavak 3. diskriminacija, pa imamo ravnatelje javnih ustanova u kulturi sa srednjom školom, zašto ne bi bila mogućnost i tih drugih profila ljudi? stavak 4. način izbora ili imenovanja, po javnom pozivu ministar. čl. 39. arhivi moraju imati stručna vijeća, ne mogu! članovi arhivskog vijeća čl. 42. stavak 4. opet samo arhivisti, a prikupljaju se audiovizualna djela, grafička, likovna, trebali bi i notna izdanja. Pa tko od glazbenika ili likovnjaka je arhivist? nedokučivo! dopisati i kreativnom industrijom. prekršajne odredbe čl. 43. to moraju postati kaznena djela, prekršaja se nitko ne boji, s time da se provodi i jedan i drugi postupak, te protiv pravne osobe, kao i fizičke osobe, ravnatelja kao odgovorne osobe i one osobe koja doista to bude učinila. novčane kazne su preblage. Smiješno! da li to uopće imamo kao prekršaj artikulirano to djelo? i kazneno djelo? usklađivanje tih pak zakona!! čl. 47. usklađivanje općih i pojedinačnih akata 90 dana, da li se u tom roku mogu izabrati članovi upravnog vijeća, pa onda oni se sastati, promijeniti pravne opće i pojedinačne akte? analiza! čl. 48. nacionalni plan po 4 godine, jer će se tako pratiti dinamika, tehnologija, potrebe, izazovi, i dati prijedlog promjenama

Primljeno na znanje

Komentar sadrži više prijedloga, pitanja i stavova o pojedinim pitanjima koja se uređuju ovim Zakonom. Prijedlog da se zadrži obveza predaje kopije svakog filma proizvedenog uz korištenje proračunskih sredstava već je sadržan u odredbi o predaji kopije svakog proizvedenog filma.

U zakonu se ne navode sve vrste dokumenata na koje se odnose njegove odredbe niti je to potrebno. Notni zapisi koji se nađu u gradivu prikupljaju se i čuvaju u nadležnim arhivima jednako kao i druge vrste dokumenata. Izdanja notnih zapisa čuvaju se i obrađuju u knjižnicama. Izdavači u Republici Hrvatskoj obvezni su Nacionalnoj i sveučilišnoj

knjižnici dostaviti propisani broj primjeraka kao obvezni primjerak.

Izraz "specijalizirani arhiv", kako se koristi u Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine, označava bilo koji arhiv izvan mreže općih javnih arhiva. Kako u tom smislu nema značajne sadržajne razlike u odnosu na izraz koji se koristi u ovom Prijedlogu Zakona, nema potrebe za definiranjem zasebne kategorije specijaliziranih arhiva.

Osnivanje audiovizualnih, glazbenih ili drugih takvih arhiva moguće je i ovisi o postojanju interesa i o osiguranju uvjeta za trajno djelovanje takvih ustanova.

U komentaru se ističe potreba za više transparentnosti i uključivosti u postupku vrednovanja gradiva, osobito kada se donosi odluka o tome koje će se gradivo trajno čuvati, a koje će se uništiti. Ovim Prijedlogom Zakona predviđen je mehanizam savjetovanja sa zainteresiranom javnošću koji, uz objavljivanje popisa s rokovima čuvanja, treba doprinijeti uključivosti postupka.

Na audiovizualna djela primjenjuje se opće pravilo da se gradivo preuzima u formatu koji je prikladan za dugoročno čuvanje u vrijeme predaje gradiva. Ti se formati mogu s vremenom mijenjati.

Predložena izmjena roka dostupnosti klasificiranih podataka i postupak za njegovo određivanje nisu u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.

Izdavanje članskih iskaznica i naplata članarine radi pokrivanja troškova izdavanja iskaznica obično se ne smatra suprotnom načelu dostupnosti gradiva bez naplate. Članske iskaznice služe i za nadzor ulaska u zgradu i pojedine prostorije arhiva. Prijedlog o uvođenju jedinstvene iskaznice za sve arhive smatramo razložnim i dobrodošlim.

Vezano uz komentar uz članak 29. javne arhive izvan sustava općih državnih arhiva i arhiva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije potrebno uvijek nazivati specijaliziranima.

Iz teksta komentara uz članak 33. nije jasno na što se odnosi izraz "dodati procedure". Također nije posve jasno predlaže li se da se članovima upravnih odbora arhiva mogu postati osobe sa srednjom stručnom spremom.

Obveza ustrojavanja stručnog vijeća primjerena je arhivima s većim brojem zaposlenika na radnim mjestima na kojima se obavljaju poslovi u struci. Arhivi u sastavu i arhivi manjih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu imati i samo jednog ili par zaposlenika na odgovarajućim radnim mjestima.

Uništavanje, prikrivanje i oštećivanje arhivskog gradiva kazneno je djelo definirano člankom 321. Kaznenog zakona.

- Ured Pučke pravobraniteljice

Nacrtom se cilja urediti sustav zaštite, obrade i korištenja dokumentarnog i arhivskog gradiva te transformirati arhive u suvremenu javnu službu, stoga pozdravljamo intenciju za cjelovitom promjenom važećeg propisa. U proteklo vrijeme zanimanje javnosti za arhivsku građu, posebno onu prošlog režima, raste. O potrebi otvaranja arhiva službi iz bivšeg režima i to prvenstveno žrtvama, govori Rezolucija 1096 o ukidanju naslijeđa bivših komunističkih totalitarnih sustava Parlamentarne skupštine Vijeća Europe. Procesu treba pristupiti sustavno i s posebnom pozornošću kako se ne bi dogodilo da se intencija i rezultati procesa zloupotrebljavaju u političke svrhe,

upozorava Rezolucija o Europskoj savjesti i totalitarizmu od 2. travnja 2009. Naglašava se kako niti jedna politička opcija nema monopol nad interpretacijom povijesti, povjesničarima treba omogućiti da znanstvenim pristupom i metodama donesu što je moguće neovisnije zaključke kako bi se izbjeglo da laička interpretacija povijesnih činjenica bude začetak nedemokratskih ideja, i u najekstremnijim slučajevima, poticaj na mržnju i osvetu. U prilog otvaranju arhiva, prije svih građanima na koje se podaci odnose, ukazuje i Europski sud za ljudska prava, primjerice u odluci Haralambie protiv Rumunjske od 27. listopada 2009. ustvrdivši kako pojedinac ima vitalan interes za pristup podacima koje o njemu drži javna vlast i koja treba osigurati učinkovite procedure za pristup takvim informacijama. U tom kontekstu treba istaknuti i kako će osobama ili nasljednicima osoba, odnosno svim žrtvama koje su sudovi bivše Jugoslavije osudili za vrijeme komunističke vladavine za politička kaznena djela, politički motivirana kaznena djela ili druga kaznena djela, u slučajevima kada je do osuđujuće odluke došlo zlouporabom političke moći, dostupnost arhivske dokumentacije znatno olakšati postupak revizije poništenja osuđujuće odluke ili njoj drugoga odgovarajućega pravnog akta. Pod zlouporabom političke moći smatraju se slučajevi u kojima je došlo do osude koja u svojoj izreci, ili u postupku koji joj je prethodio, krši međunarodnopravno priznata načela pravne države i demokratskog društva ili proturječi sadašnjem javnom poretku Republike Hrvatske. Naime, zahtjev za reviziju protiv presuda sudova bivše SFRJ među ostalim, mora sadržavati i osobne osuđenikove podatke, podatke o presudi koja se pobija, podatke o činjenicama i dokazima na kojima se temelji, a u slučaju da je nepotpun, odbacuje se. U tom smislu dostupnost podacima je iznimno značajna. Slijedi nekoliko napomena vezanih uz predmetni Nacrt. Prema Načelu dostupnosti gradiva, javno arhivsko gradivo dostupno je za korištenje ukoliko nije propisano drugačije. U tekstu Nacrta se spominje pravo na uvid, dostupnost i korištenje, ali se ne pojašnjava radi li se o istom pravu ili pak postoji razlika i gradacija između pojmova, a što bi svakako trebalo pojasniti i propisati odredbama o Temeljnim pojmovima. U pravilu gradivo je dostupno od nastanka. Iznimno, gradivo koje sadrži osobne podatke postaje dostupno nakon smrti osobe na koju se podaci odnose, odnosno protekom određenih rokova, pri čemu bi bilo korisno propisati o kojim je podacima konkretno riječ. Nadalje, predlaže se i da gradivo koje sadrži posebno osjetljive podatke kao što su: rasno ili etničko podrijetlo, politička, vjerska ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatu, zdravstveno stanje, spolni život, podatke o kaznenim djelima i prekršajima ili genetske ili biometrijske podatke, bude dostupno u posebnim, dužim rokovima dostupnosti, što je opravdano. No dostupnost podataka o kaznenim djelima i prekršajima u koliziji je s pravom na rehabilitaciju temeljem kojeg se osuđenoj osobi protekom određenih rokova omogućava ponovna uspostava statusa građanina čija se prava i slobode ne mogu razlikovati od prava i sloboda osoba koje nisu počinile kazneno djelo. Osuđivana osoba se tada smatra neosuđivanom i svaka uporaba podataka o osobi kao počinitelju kaznenog djela zabranjena je. Posebno se Nacrtom propisuju situacije dostupnosti gradiva i prije isteka propisanih rokova, pa se ono može dati na korištenje ako je temeljem zakona utvrđeno da javni interes preteže nad interesima koji se štite ili ako su prethodno poduzete mjere koje osiguravaju zaštitu javnih i privatnih interesa radi kojih je utvrđeno ograničenje dostupnosti. Navedeno bi odgovaralo načelu

razmjernosti između javnog i privatnog interesa. No otvara se i pitanje o kojim je točno mjerama zaštite javnih i privatnih interesa radi kojih je utvrđeno ograničenje dostupnosti riječ, te tko utvrđuje jesu li ispunjene sve pretpostavke da bi se gradivo dalo na korištenje, pa bi to trebalo jasno propisati. Gradivo nastalo do 31. prosinca 1990. postalo bi dostupno bez ograničenja, osim ako sadrži zaštićene osobne podatke i podatke čija bi dostupnost mogla naštetiti opravdanim gospodarskim interesima ili sigurnosti ljudi ili stvari, no nejasno je tko i na koji način ovaj drugi uvjet utvrđuje. Smatramo da bi to trebalo biti neovisno i stručno tijelo. U medijima se navodi da se prilikom normiranja ove materije vodilo računa o razlikovanju progonitelja i žrtve bivšeg režima te da su osobni podaci živih osoba dostupni uz njihovu suglasnost, no to nije jasno i nedvojbeno vidljivo iz Nacrta pa bi suglasnost građana trebalo tako i apostrofirati. Zaključno, imajući u vidu zahtjeve pravne sigurnosti, poželjno je jasno propisati i tko je dužan omogućiti korištenje gradiva građanima (ravnatelj ili neko tijelo arhiva), odnosno ovlašten uskratiti dostupnost arhivskoj građi. Također, smatramo kako bi bilo korisno doraditi i tekstualno obrazloženje odredbi ovog Nacrta, a ne da su obrazloženja predstavljaju prepričane odredbe propisa.

Primljeno na znanje

Ovim komentaram skreće se pozornost na Rezoluciju 1096 o ukidanju naslijeđa bivših komunističkih totalitarnih sustava Parlamentarne skupštine Vijeća Europe i na Rezoluciju o europskoj savjesti i totalitarizmu od 2. travnja 2009. godine te na potrebu da se građanima omogući pristup podacima koji se odnose na njih. Uvjeti dostupnosti gradiva određeni člancima 24. i 25. ovog Prijedloga zakona odgovaraju zahtjevima ovih dviju rezolucija i omogućuju punu dostupnost podataka osobama na koje se ti podaci odnose te podataka vezanih uz zloupotrebe političke moći i kršenje ljudskih prava i sloboda.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

U tekst prijedloga Zakona unijeti tekst kojim će se utvrditi da se izmjene Zakona donose na prijedlog Hrvatskog arhivskog vijeća kao savjetodavnog tijela ministra kulture.

Odbijen

Prijedlog se odbija iz razloga što se donosi novi cjeloviti Zakon o arhivskom gradivu i arhivima čiji predlagatelj je Vlada RH.

- Danijel Jelaš

Članak 1. Pojam "dokumentarno gradivo" je pomalo nespretan, pogotovo kada se rabi skupa s pojmom "arhivsko gradivo", napose zbog toga što se čl. 4. definira da je arhivsko gradivo "...dokumentarno gradivo koje se čuva radi trajne vrijednosti...". S obzirom da je svo arhivsko po definiciji i dokumentarno gradivo, ispada da je navođenje

istovremeno arhivskog i dokumentarnog gradiva suvišno jer bi bilo dovoljno napisati samo dokumentarno gradivo i time bi i ono od trajne vrijednosti koje je zapravo predmet ovoga zakona bilo obuhvaćeno. Budući da se ipak radi o zakonu primarno usredotočenom na pitanje zaštite arhivskog gradiva, to dakako, ne bi bilo najsretnije rješenje pa bi bilo daleko bolje odabrati pojam koji bi bilo prema definiciji hijerarhijski ekvivalentan pojmu arhivsko gradivo. Svi oni razlozi zbog kojih je pojam registraturno gradivo bio problematičan mogu biti riješeni jednom preciznom definicijom u ovom zakonskom prijedlogu. Radi se o pojmu koji se ovakvim zakonskim rješenjem ionako neće eliminirati iz svakodnevne uporabe, kao što ni do danas nije iz uporabe posve eliminirano korištenje pojma "građa" nakon što je zakonom uveden pojam "gradivo". Pojam "arhivska građa" je, unatoč dvadesetogodišnjoj službenoj primjerni, primjereniji od pojma "arhivsko gradivo" jer ostale AKM službe koriste pojmove "knjižnična građa" i "muzejska građa". U sva tri slučaja riječ građa i gradivo imaju posve identično značenje. Osim vremena koji će biti potreban za prilagodbu (koja će po mom mišljenju uzrokovati daleko manje konfuzije nego eliminiranje pojma registraturno gradivo), ne vidim nijedan drugi razlog inzistiranja na pojmu "gradivo".

Odbijen

Prijedlog se odbija iz razloga što je termin "arhivsko gradivo" stručni termin prihvaćen od strane arhivskih djelatnika iako se izraz "arhivska građa" povremeno koristi u javnosti u usmenom govoru.

- Tatjana Ružić

Članak 1. Ako se već mijenja termin registraturno gradivo trebalo bi naći bolji termin od dokumentarnog. Kad se kaže dokumentarni, prvo pomislite na film, a ne na dokumentaciju. Budući da postoji "Uredba o uredskom poslovanju" i gradivo bi moglo biti uredsko, jer većinom nastaje u uredima. Gradivo ograničenog roka čuvanja u uredima se i izlučuje tako da do arhiva dolazi samo arhivsko gradivo predviđeno za trajno čuvanje.

Odbijen

Predloženi izraz „uredsko gradivo“ upućivao bi na uži opseg definiranog pojma u odnosu na gradivo koje je potrebno obuhvatiti ovim pojmom.

- Dinko Majcen

Članak 2. Potrebno je predvidjeti i omogućiti restauraciju obvezno pohranjenog pokretnog slikovnog materijala koji predstavlja dio audiovizualne baštine RH, a čija je fizička kvaliteta narušen . Način na koji će to biti riješeno može se rješavati kroz pravilnike.

Primljeno na znanje

Restauracija gradiva jedan je od postupaka koji se redovito provodi u okviru zaštite gradiva te se također financira u

sklopu financiranja posebnih programa arhivske djelatnosti putem Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture. Nema potrebe posebno je navoditi u članku kojim se deklariraju ciljevi Zakona.

- Državni arhiv u Osijeku

Članak 3. Iskustvo je pokazalo da je pojam "registraturno gradivo" potrebno zamijeniti prikladnijim pojmom. Međutim, pojam "dokumentarno" ne čini se prikladnim. Iz stručne rasprave u DAOS predlaže se pojam "nearhivsko" kao ono koje se ne čuva trajno i ne obuhvaća sve gradivo nastalo radom jednoga stvaratelja, nego samo ono koje ima ograničene rokove čuvanja.

Odbijen

Arhivsko gradivo definirano je kao ono dokumentarno gradivo koje se trajno čuva radi njegove vrijednosti za kulturu, znanost ili druge djelatnosti. Ako bi se prihvatila predložena izmjena, arhivsko gradivo bilo bi definirano kao posebna vrsta nearhivskog gradiva.

- Silvija Babić

Članak 3. U tekst članka treba dodati: " Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na JAVNO dokumentarno i arhivsko gradivo ... ili u posjedu tijela javne vlasti, ili U POSJEDU privatnopravnih osoba, te na privatno ..." Time bi se obuhvatilo i javno gradivo nastalo do trenutka privatizacije (nikako samo do 31.12.1990.), a iz opravdanih ili neopravdanih razloga je još uvijek u privatnome posjedu.

Djelomično prihvaćen

Predložena dopuna u dijelu koji se odnosi na dodavanje riječi "javno" preciznije definira predmet Zakona i prihvaća se. Druga predložena dopuna ne mijenja predmet ove odredbe i nije je potrebno unositi.

- Dinko Majcen

Članak 3. Potrebno je uvesti odredbu da je arhivsko gradivo, uključujući audiovizualna djela i drugo filmsko gradivo nastalo radom stvaratelja i imatelja do privatizacije vlasništvo Republike Hrvatske bez obzira da li je sukladno odredbama postojećeg Zakona predano u nadležan arhiv ili je i dalje u njihovu posjedu.

Primljeno na znanje

Predložena odredba obuhvaćena je definicijama javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva i tijela javne vlasti.

- Dinko Majcen

Temeljni pojmovi »pokretni slikovni materijal« označava bilo koju skupinu pokretnih slika zabilježenih bilo kojim sredstvom i na bilo kojem mediju, sa i bez zvuka, sa sposobnošću prenošenja dojma o kretanju, »kinematografsko djelo« označava snimljeni materijal bilo koje duljine, osobito umjetnička kinematografska djela, animirane i dokumentarne filmove namijenjene prikazivanju u kinima, »arhivsko tijelo« odnosi se na bilo koju instituciju koju stranka odredi da provodi funkciju pohranjivanja obveznog primjerka snimljenog materijala, »tijelo za dobrovoljno pohranjivanje« odnosi se na bilo koju instituciju koju stranka odredi za tu svrhu.“

Odbijen

Među temeljnim pojmovima zakona nije potrebno definirati pojedine vrste gradiva, pojmove specifične za pojedine vrste gradiva ili tehnologije kojima se ono izrađuje.

- Dinko Majcen

Temeljni pojmovi u čl. 4. potrebno je primijeniti i ujednačenu terminologiju koja je prihvaćena Zakonom o potvrđivanju Europske konvencije za zaštitu audiovizualne baštine (NN-MU 5/07)

Odbijen

Prijedlog je sadržajno identičan prethodnome.

- Povjerenik za informiranje

Članak 4. članak 4., stavak 1., alineja 6 – definicija tijela javne vlasti S obzirom da predložena definicija pojma javne vlasti koristi definiciju iz Zakona o pravu na pristup informacijama iz 2013. (NN 25/13) predlažemo da se ista zamijeni trenutno važećom definicijom unesenom Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama iz 2015. (NN 85/15). Radi se o definiciji tijela javne vlasti iz članka 5., stavak 1., točka 2. Ukoliko se ostavi predložena definicija nepotrebno se otvara pitanje pravne sigurnosti i nadležnosti. Ujedno, pitanje definicije tijela javne vlasti važno je i zbog obveze omogućavanja ponovne uporabe informacija uređene Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15), a u skladu s Direktivom 2003/98/EZ, 2013/37/EU o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora. Izmjenama Direktive iz 2013. ujedno je primjena proširena i na informacije koje posjeduju knjižnice, muzeji i arhivi, te je stoga važno jednoznačno primjenjivati definiciju tijela javne vlasti. Također, iz teksta nije vidljivo obuhvaćaju li javni arhivi i političke stranke. Osim toga, s obzirom da se izrijeком ne spominju arhivi koji su ostali u posjedu ranijih društveno-političkih organizacija tj. stranaka, smatramo da bi predaju tih arhiva trebalo predvidjeti na odgovarajućem mjestu Ujedno predlažemo da se definiraju osobni podaci, kao i klasificirani podaci pozivanjem na propise koji uređuju te podatke.

Djelomično prihvaćen

Prijedlog je prihvaćen iz razloga koji su navedeni u obrazloženju prijedloga.

- Domagoj Zovak

Članak 4. Mislim da je potrebno arhivsko gradivo trgovačkih društava ili pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu većinski vlasnik (npr. INA, Podravka...) i koje nisu danas na popisu tijela javne vlasti (<http://tjv.pristupinfo.hr/?sort=1&page=1>), a sutra to mogu biti i Grupa Đuro Đaković iz Slavonskog Brod (u sklopu koje je i tvrtka ĐĐ Specijalna vozila koja ima vojni program – borbena vozila Patria, tenkovi) ili Petrokemija iz Kutine, kategorizirati kao javno arhivsko gradivo, ne kao privatno. Naime i prema ovome Prijedlogu Zakona kao i prema starom Zakonu (NN 105/97) postoji razlika u obavezama koje stvaratelji arhivskog gradiva moraju ispunjavati prema nadležnom arhivu, pa između ostaloga privatno arhivsko gradivo se preuzima u Arhiv jedino darivanjem, otkupom ili davanjem na čuvanje, a ne po službenoj dužnosti (najkasnije 30 godina od nastanka) kao što je slučaj sa javnim arhivskim gradivom.

Odbijen

Predlaže se proširiti opseg pojma tijela javne vlasti i na pravne osobe u kojima Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu većinski vlasnik, tako da obuhvati i osobe koje prema Zakonu o pravu na pristup informacijama nisu tijela javne vlasti. Ovakva odredba mogla bi uzrokovati nesigurnost u primjeni propisa. Arhivsko gradivo navedenih pravnih osoba može se zaštititi temeljem drugih odredbi Zakona.

Domagoj Zovak

Članak 4. U stavku 1, u podstavku 4. izvršiti dopunu kako bi konačan tekst izgledao ovako: "Javno dokumentarno i arhivsko gradivo je dokumentarno, odnosno arhivsko gradivo nastalo ili prikupljeno djelatnošću tijela javne vlasti, trgovačkih društava koja su nastala iz bivših javnih poduzeća, kao i drugo arhivsko gradivo u vlasništvu ili suvlasništvu Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnih osoba čiji su one osnivači."

Odbijen

Gradivo trgovačkih društava koja su nastala iz bivših, kako se navodi, javnih poduzeća obuhvaćeno je pojmom javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva te ta trgovačka društva ovdje nije potrebno posebno navoditi.

- Domagoj Zovak

Članak 4. Dodati podstavak (iza podstavka o stvarateljima gradiva) koji je bio u prethodnom Zakonu o arhivskom

gradivu i arhivima (NN 105/97, NN 64/00, NN 65/09, 125/11): "Imateljima gradiva smatraju se pravne i fizičke osobe koje su vlasnici ili posjednici gradiva, koje njime upravljaju ili ga drže s bilo kojega naslova."

Djelomično prihvaćen

Umjesto pojma imatelja gradiva rabi se izraz "tijelo javne vlasti" u kontekstu iz kojeg je razvidno da se radi o tijelu javne vlasti koje je posjednik gradiva. Pojam imatelja gradiva koji se rabi u poglavlju IV. zamijenit će se pojmom posjednika, kako je definiran Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

- Domagoj Zovak

Članak 4. U tekstu ovoga Prijedloga Zakona na više mjesta se spominje riječ Imatelj (npr. imatelj privatnog arhivskog gradiva...) bez da je objašnjeno kod Temeljnih pojmova što znači ta riječ.

Djelomično prihvaćen

U komentaru se obrazlaže prijedlog koji je prethodno iznesen.

- Silvija Babić

Članak 4. 1. Nedovoljno jasno razgraničenje pojmova arhiva u sastavu i pismohrane - najbolje bi bilo utvrditi da status arhiva u sastavu mogu imati one ustrojbene jedinice u sastavu pravne osobe koje obavljaju zadaće identične javnim arhivima te pri tom moraju ispunjavati identične uvjete potrebne za osnutak arhiva kao samostalne pravne osobe 2. Nedostaje navod i obrazloženje pojma imatelja gradiva 3. Privatno arhivsko gradivo (alineja 5.) zapravo može biti u vlasništvu RH odnosno u vlasništvu pravnih osoba koje je osnovala RH ili jedinica lokalne uprave i samouprave -> pr. znanstvenici ili profesori koji su svoje osobne fondove darovanjem ostavili institutu, fakultetu, muzeju, knjižnici, i dr. u kojem su bili zaposleni 4. alineja 7. - valjalo bi dodati na kraju: " ... odnosno arhivsko gradivo, koje čini jasno definiranu i vidljivu dokumentacijsku cjelinu" 5. Pojmovnike je uvijek bolje urediti abecedno

Djelomično prihvaćen

Djelatnost i način rada arhiva uključujući i archive u sastavu, uređuju se ovim Zakonom, a nadležnost i način rada pismohrana Uredbom o uredskom poslovanju.

U tekstu Zakona koristit će se pojam posjednika gradiva, čime će se terminološki uskladiti sa Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Arhivsko gradivo privatne provenijencije u vlasništvu tijela javne vlasti I prema važećem Zakonu ima status javnog arhivskog gradiva.

- Boris Herceg

Članak 4. Prepisano iz Zakona o pravu na pristup informacijama, pa nije jasno zašto je potrebno definirati dodatno pojam, a već postoji propis u kojem su tijela javne vlasti definirana, pa se pozvati sinergijski na taj propis. "Tijela javne vlasti«, u smislu ovog Zakona, su tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo;" Ujedno se kroz propis pojavljuju sporadično pojmovi koji nisu definirani npr. "dokumentacija" "nadležni državni arhiv" koji nisu definirani na primjer "drugi arhivi" u smislu ovog zakona koje bi trebalo definirati. Pismohrana je različita od Uredbe o uredskom poslovanju, pa bi bilo dobro uskladiti ta dva propisa kako se ne bi uvodila nepotrebna zabluda u sustavu koji je usko povezan s upravljanjem gradivom (dokumentima). Predlažem u ovom članku definirati sve pojmove i jasno razlučiti nadležnosti i pojmove.

Djelomično prihvaćen

Definicija tijela javne vlasti uskladit će se s definicijom tijela javne vlasti iz Zakona o pravu na pristup informacijama iz 2015. godine. Pojam tijela javne vlasti nužan je za određenje pojma javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva.

- Maja Pleskalt

Članak 4. Arhiv je pravna osoba ili ustrojstvena jedinica u sastavu pravne osobe čija je temeljna zadaća čuvati, obrađivati i omogućiti korištenje arhivskog gradiva sukladno odredbama ovoga Zakona. Iz navedene odredbe proizlazi da i trgovačka društva, udruge i druge pravne osobe mogu biti arhivi. Smatram da bi navedenu definiciju trebalo dopuniti sa uvjetima koje te pravne osobe moraju ispunjavati da bi bili arhiv (stručno osoblje, uvjeti smještaja, minimalni tehnički uvjeti itd.) Također treba definirati pojam imatelja. Imatelj je vlasnik ili posjednik arhivskog gradiva ili ga drži s bilo koje osnove. Imatelji ponekad nisu stvaratelji, ali mogu biti. Važeći zakon predviđa ustanovu (privatnu, javnu) kao ustrojstveni oblik koja mora ispunjavati određene uvjete da bi bila arhiv i obavljala arhivsku djelatnost koja je od interesa za Republiku Hrvatsku.

Djelomično prihvaćen

U tekstu Zakona koristit će se pojam posjednika gradiva, čime će se terminološki uskladiti sa Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Tehnički, stručni i drugi uvjeti koje pravne osobe moraju ispunjavati da bi bili arhivi u smislu ovog Zakona propisat

će se pravilnikom.

- Ivica Halapir

Članak 4. Nedostaje pojam Imatelja gradiva, kao pravne ili fizičke osobe koje su vlasnici ili posjednici gradiva koji njime upravljaju ili ga drže iz bilo kojeg razloga.

Djelomično prihvaćen

U tekstu Zakona koristit će se pojam posjednika gradiva, čime će se terminološki uskladiti sa Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak 4. Članak 4. stavak 1. alineja 4. Nedostaje i jasno oblikovana postavka o ranije nastalom javnom arhivskom gradivu koja je postojala u članku 68. važećeg Zakona, a koja u Prijedlogu treba glasiti: „Arhivsko gradivo koje se čuva u državnim arhivima, temeljem ranije važećih zakona, sve arhivsko gradivo nastalo do 31. Prosinca 1990. za koje je postojala zakonska obveza predaje arhivima i arhivsko gradivo bivših društveno-političkih organizacija, državno je vlasništvo i smatra se javnim arhivskim gradivom.“.

Odbijen

Gradivo koje se navodi u prijedlogu obuhvaćeno je definicijom javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva pa ga ne treba zasebno isticati.

- Martina Krivić Lekić

Članak 4. Ovako definiran pojam isključuje iz zakona one pravne osobe u kojima RH nema većinsko vlasništvo, a ipak ima neki udio. Znači li to da se ti stvaratelji stvarno izuzimaju iz ovog zakona?

Primljeno na znanje

Pitanje se odnosi na značenje pojma tijela javne vlasti. Značenje ovog pojma usklađeno je s definicijom iz Zakona o pravu na pristup informacijama.

- Živana Heđbeli

Članak 4. U ovom članku (čl. 4) treba nadodati i definiciju osobnih podataka Nejasna je razlika dužnosti i rada između arhiva koji je ustrojstvena jedinica u sastavu pravne osobe i pismohrane Tijela javne vlasti mogu imati kao

svoju ustrojstvenu jedinicu i arhiv i pismohranu (npr HAZU, Ministarstvo kulture ...) koji oboje čuvaju gradivo trajne vrijednosti Prema definicijama u ovom članku njihove dužnosti su različite: arhiv je pravna osoba ili ustrojstvena jedinica u sastavu pravne osobe čija je temeljna zadaća čuvati, obrađivati i omogućiti korištenje arhivskog gradiva sukladno odredbama ovoga Zakona te pismohrana je ustrojstvena jedinica u kojoj se odlaže i čuva arhivsko i dokumentarno gradivo do predaje nadležnom arhivu. Znači li da će arhiv u sastavu raditi i davati svoje gradivo na korištenje sukladno Zakonu o arhivima a pismohrana prema nekom drugom zakonu?

Odbijen

Osobni podaci definirani su Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

Djelatnost i način rada arhiva uključujući i archive u sastavu, uređuju se ovim Zakonom, a nadležnost i način rada pismohrana Uredbom o uredskom poslovanju.

- Arijan Rajh

Članak 4. malo previše kruto - continuing value, enduring value je bolji izbor od permanent value. No razumljiv izbor, jednostavnosti radi.

Primljeno na znanje

Komentar ne sadrži konkretan prijedlog.

Arian Rajh

Članak 4. Razlika između ustrojstvene jedinice kao arhiva (prvi stavak) i pismohrane (zadnji stavka ovog članka) - prva ima status javnog arhiva, druga nema status? Bilo bi dobro to jasnije definirati.

Odbijen

Djelatnost i način rada arhiva uključujući i archive u sastavu, uređuju se ovim Zakonom, a nadležnost i način rada pismohrana Uredbom o uredskom poslovanju.

- Nikola Mokrović

Članak 6. Stavak 2. Kojim tijelima ili pravnim i fizičkim osobama je moguće povjeriti te poslove? Na ovom mjestu je potrebno regulirati rad privatnih komercijalnih pismohrana i arhiva. Kakva je nadzorna uloga arhiva u tom transferu?

Odbijen

Privatne pravne i fizičke osobe koje pružaju komercijalne usluge kao što su obrada, digitalizacija ili pohrana gradiva, nisu arhivi u smislu ovog Zakona, bez obzira na njihov ustrojstveni oblik ili naziv. Temeljna zadaća arhiva je čuvati i omogućiti korištenje arhivskog gradiva, dok je krajnji cilj davatelja navedenih usluga ostvarivanje prihoda i dobiti.

Takvi davatelji usluga ne upisuju se u registre arhiva koji se vode u pojedinim zemljama.

U pripremi ovog prijedloga Zakona razmotrena je potreba da se zasebno normira pružanje usluga pohrane i obrade gradiva i da se uvede neki oblik akreditacije ili davanja suglasnosti za obavljanje djelatnosti. U većini zemalja EU propisi koji uređuju arhivsku djelatnost ne sadrže odredbe o pružanju ovakvih usluga niti predviđaju da je potrebno ishoditi suglasnost za njihovo pružanje. Akreditacija ili davanje suglasnosti za obavljanje djelatnosti karakteristični su za nekoliko novijih članica EU (Poljska, Litva, Latvija, Rumunjska, djelomično Slovenija). Postupci akreditacije koji se provode u nekim drugim zemljama (UK, Češka) ne odnose se na davatelje navedenih usluga već na archive, kao što su komunalni arhivi, sveučilišni arhivi i slično. U ovom prijedlogu Zakona pružanje navedenih usluga nije posebno uređeno iz sljedećih razloga:

1. Zakon sadrži druge odredbe koje pružaju adekvatnu zaštitu gradiva. Propisani uvjeti u pogledu tehničkih uvjeta, prostora, opreme i stručne osposobljenosti primjenjuju se neovisno o tome skrbi li se tijelo javne vlasti za svoje gradivo samo ili koristi pojedine usluge drugog tijela javne vlasti ili druge pravne ili fizičke osobe. Tijela javne vlasti dužna su obavješćivati nadležni arhiv o postupanju s gradivom te provesti mjere koje arhiv naloži u slučaju odstupanja od propisanih uvjeta i drugih nepravilnosti.
2. Nema dokaza da je kvaliteta usluga u zemljama EU u kojima je uvedena akreditacija davatelja usluga viša u odnosu na zemlje u kojima se ne provodi akreditacija.
3. Iskustva zemalja koje provode akreditaciju pokazuju da ovaj sustav može obuhvatiti samo dio davatelja usluga i dio relevantne opreme. U praksi, većina dokumentarnog gradiva nastaje i nalazi se u sustavima koji nisu akreditirani prema zakonu koji uređuje arhivsku djelatnost.
4. Akreditacija predstavlja administrativno i financijsko opterećenje za archive i za gospodarske subjekte.

- Silvija Babić

Članak 6. alineja 1. "osigurati da arhivsko i dokumentarno gradivo koje posjeduje bude primjereno intelektualno i fizički zaštićeno ..." - alineja 4. "organizirati prostore" (umjesto "organizirati pismohranu") - alineja 5. - brisati riječ "značajnijim" - to omogućava preširoko subjektivno tumačenje - dodati alineju 6.: "- pridržavati se uputa nadležnoga arhiva vezanih uz zaštitu i upravljanje gradivom"

Djelomično prihvaćen

Predložena izmjena stavka 1. podstavak 1 ne mijenja odredbu budući da dokumentarno gradivo obuhvaća i arhivsko gradivo, a zaštita i fizičke i druge mjere zaštite.

Prihvća se predložena izmjena u podstavku 4. U podstavku 5. uputnije je zadržati riječ koju se predlaže brisati kako se ova odredba ne bi tumačila na način da tijelo javne vlasti mora obavijestiti nadležni arhiv o svakoj promjeni, uključujući i uobičajene radnje poput odlaganja zaključenih predmeta u pismohranu.

Predloženi novi podstavak 6. nije potrebno dodavati jer se njegova svrha može podjednako postizati primjenom odredbi članka 11.

- Boris Herceg

Članak 6. Opća načela treba definirati već u Zakonu, a ne samo u Pravilniku. Jasno napisati pod kojim uvjetima Tijela javne vlasti mogu povjeriti poslove "drugoj" osobi. Predlažem uvođenje Akreditacije za ARHIVE, kao i za povjeravanje poslova iz stavka 1. članka 6. uz već zakonski definirana opća načela i uvjete, a detaljnije uvjete raspisati u Pravilniku. Uvjeti i način čuvanja, obrade, vrednovanja, izlučivanja i predaje javnog arhivskog i dokumentarnog gradiva te način provjere stručne osposobljenosti za obavljanje poslova u upravljanju dokumentacijom utvrdit će se Pravilnikom o upravljanju javnim dokumentarnim i arhivskim gradivom izvan arhiva koji donosi ministar kulture.

Odbijen

Opća načela zaštite gradiva utvrđena su Zakonom, a tehnički i stručni uvjeti propisat će se pravilnikom.

Obrazloženje u svezi s postupkom akreditacije dano je u odgovoru na prijedlog N. Mokrovića.

- Hrvatsko arhivističko društvo

Članak 6. U duhu višegodišnjih raspravljanja na stručnoj razini o potrebi strategije „records continuuma“ u upravljanju dokumentacijom od nastanka do njezinog konačnog odredišta, trebalo bi jasno definirati jedinstveni proces u kojemu je arhivska struka jedinstvena struka bez obzira na to u kojem dijelu procesa ota nastanka do konačnog odredišta svojim postupcima zahvaća životni ciklus dokumenta. Sukladno tome, treba u perspektivi otvoriti mogućnost ekvivalentnih znanja i zvanja za djelatnike u pismohranama sukladno djelatnicima u arhivima.

Primljeno na znanje

Ovaj prijedlog Zakona omogućuje da se pitanje stručnih zvanja i kvalifikacija uredi jedinstveno za arhive i za osobe koje se brinu za arhivsko i dokumentarno gradivo izvan arhiva.

- Hrvatsko arhivističko društvo

Članak 6. Srednju stručnu spremu zahtijevati za djelatnika koji treba upravljati dokumentacijom jednostavnog sustava, a magisterij za djelatnika koji treba upravljati dokumentacijom složenog sustava. Naglasiti prednost studija

arhivistike i srodnih studija informacijskih znanosti.

Primljeno na znanje

Ovo će se pitanje urediti pravilnikom.

- Hrvatska javnobilježnička komora

Članak 6. Hrvatska javnobilježnička komora predlaže da se prilikom izrade Pravilnika na temelju čl. 6. t. 3. Zakona u istom predvidi da se JAVNI BILJEŽNICI isključe iz provjere stručne osposobljenosti za obavljanje poslova u upravljanju dokumentacijom iz razloga što su javni bilježnici samim polaganjem javnobilježničkog ispita osposobljeni za praktičan rad na najsloženijim poslovima u javnobilježničkom uredu uključujući i poslove upravljanja dokumentacijom. Literatura za polaganje javnobilježničkog ispita obuhvaća propise koji uređuju strukturu i vođenje arhiva javnobilježničkog ureda, te se oslanjaju na primjenu općih arhivističkih propisa (<https://pravosudje.gov.hr/pristup-informacijama-6341/ostale-informacije/ispiti/javnobiljeznicki-ispit/izvori-za-polaganje/6260>). Slijedom navedenog, Komora je stajališta da navedeni Pravilnik u sebi treba sadržavati odredbu kojom se položeni javnobilježnički ispit valja smatrati dokazom stručne osposobljenosti za obavljanje poslova u upravljanju dokumentacijom u javnobilježničkim uredima. Eventualna dodatna osposobljenost javnih bilježnika može se regulirati kroz uvođenje dodatne literature kao obvezne za javnobilježnički ispit pri Ministarstvu pravosuđa. Komora će u slučaju ovakve inicijative biti voljna pružiti podršku ukoliko bi navedena dopuna za posljedicu imala priznavanje javnobilježničkog ispita kao dokaza stručne osposobljenosti za obavljanje poslova u upravljanju dokumentacijom u javnobilježničkim uredima.

Primljeno na znanje

Ovo će se pitanje urediti pravilnikom.

- Ivica Halapir

Članak 6. U stavku 1., podstavak 2. trebalo bi nadodati sljedeće... odrediti najmanje jednu zaduženu osobu, te osobu odgovornu za njihovu primjenu.

Odbijen

Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima iz 1997. godine utvrđena je obveza imatelja javnog arhivskog gradiva da zaposli barem jednu osobu najmanje srednje stručne spreme s položenim stručnim ispitom za djelatnike u pismohranama. Ova je obveza ista za sva tijela javne vlasti, bez obzira na to radi li se o tijelima sa svega nekoliko zaposlenika ili o tijelima s više stotina ili tisuća zaposlenika i sa složenim dokumentacijskim sustavima. Ovim se

prijedlogom Zakona, umjesto toga, od tijela javne vlasti traži da procijene profile i razine potrebnih stručnih kvalifikacija i da osiguraju potreban broj odgovarajuće stručno osposobljenog osoblja.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak 6. Članak 6. Kod pojma „upravljanje dokumentacijom“ nije jasno radi li se o ukupnom upravljanju dokumentacijom od evidentiranja i nastanka do konačnog odredišta (records continuum) ili samo o upravljanju dokumentacijom u pismohrani (djelatnik u pismohrani). Članak 6. stavak 1. alineja 3. Umjesto izraza: „stručno osposobljeno osoblje“ potrebno je precizno definirati stručnu osposobljenost i minimum stručnog obrazovanja osobe koje upravljaju i rukuju arhivskim (dokumentarnim) gradivom kod imatelja, na način da definira kako se radi o stručnoj osposobljenosti koja podrazumijeva najmanje srednju stručnu spremu i položen stručni ispit za zaštitu i obradu arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva).

Odbijen

Obrazloženje je navedeno u odgovoru na prijedlog I. Halapira.

- Živana Heđbeli

Članak 6. Čl. 6- Odredbe zakona se razrađuju pravilnikom. Pravilnik je opći pravni akt i koji mora biti usklađen sa zakonom. Pravilnikom se ne može mijenjati suština, njime se samo precizira ono što zakonom nije precizirano, ali na način da se ne mijenja ono što je precizno navedeno u zakonu. Zakon se donosi u Saboru, a pravilnik donosi ministar. Ako se neko područje ne definira zakonom, već prepusti pravilniku, to znači da svaki ministar može mijenjati kako i kada poželi izuzetno bitne stvari važne za očuvanje trajnog arhivskog gradiva i pravilan rad arhivske službe, bez da u tome – kao kod zakona – sudjeluje javnost ili se raspravlja u Saboru (izmjenama pravilnika od strane ministra došlo je i do dvije velike afere u arhivskoj službi – napale Arhineta i dopusnica za privatne pismohrana – novi zakon svakako treba u najvećoj mogućoj mjeri spriječiti eventualne, buduće zloupotrebe rada arhiva odnosno njihov neetički rad odnosno onemogućiti korupciju U ovom članku nisu definirati nazivi stručno osposobljenog osoblja koje upravlja dokumentacijom – hoće li to biti informatičari, arhivisti, djelatnici u pismohrana, dokumentaristi, upravi pravnici ..., te se zapravo ovaj članak u dijelu koji se tiče stručnog osoblja (a tijelo javne vlasti može imati i arhivi u sastavu i pismohranu) i ne može raspravljati u ovom pozivu upućenom javnosti jer zakon nije precizan Hoće li postojati posebni ispiti za djelatnike arhiva u sastavu i posebni ispiti za djelatnike u pismohranama? Posebnim Pravilnikom koji donosi ministar kulture treba precizirati i stavak 2. ovog članka – pobliže – tijelo javne vlasti može određene poslove koje je dužno obavljati povjeriti i dugom tijelu ili drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi – treba precizno navesti koje poslove se može povjeriti, koje uvjete mora ispunjavati ta druga fizička ili pravna osoba, počevši od spremu, stručnog zvanja ...

Odbijen

Prijedlog zakona utvrđuje obveze tijela javne vlasti u odnosu na gradivo koje stvaraju i posjeduju i ovlašćuje nadležnog ministra da pravilnikom utvrdi uvjete i način čuvanja, obrade, vrednovanja, izlučivanja i predaje javnog arhivskog i dokumentarnog gradiva te način provjere stručne osposobljenosti za obavljanje poslova u upravljanju dokumentacijom. Kako se radi o tehničkim i organizacijskim zahtjevima, ova je pitanja primjerenije urediti pravilnikom. Postupak donošenja pravilnika uključuje i savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.

- Dinko Majcen

Članak 6. - pridržavati se uputa nadležnog arhiva u upravljanju i skrbi o dokumentaciji koju s bilo kojeg osnova posjeduje

Odbijen

Temeljem članka 11. prijedloga Zakona nadležni arhiv može izdati rješenje o uklanjanju nedostataka te dati upute za njihovo otklanjanje. Stoga nije potrebno posebno navoditi obvezu provođenja upravnih akata.

- Boris Herceg

Članak 8. Arhivi su dužni definirati sučelja putem kojih će biti moguće dostaviti dokumentaciju (pojam koji nije definiran kao dalje u tekstu dokumentacija). Na ovaj način, prebacivanjem odgovornosti na tijela javne vlasti arhiv gubi ulogu definiranu kao "arhiv je pravna osoba ili ustrojstvena jedinica u sastavu pravne osobe čija je temeljna zadaća čuvati, obrađivati i omogućiti korištenje arhivskog gradiva sukladno odredbama ovoga Zakona".

Primljeno na znanje

Definiranje sučelja za dostavu dokumentacije između arhiva i tijela javne vlasti uredit će se pravilnikom i tehničkim specifikacijama.

- Tatjana Ružić

Pretvorba gradiva u drugi oblik. Termin pretvorba u Hrvatskoj ima negativan prizvuk. Gradivo se ni u šta ne pretvara, nego se preoblikuje. Dakle: Preoblikovanje gradiva. Važno ja da se gradivo preoblikuje već kod stvaratelja jer u arhivima za taj posao nema niti ljudi, niti vremena, niti tehnologije.

Odbijen

Izraz „pretvorba u drugi oblik“ češće se koristi kao naziv postupka koji se uređuje ovim člankom.

- Nikola Mokrović

Članak 9. Trebalo bi najvišim aktom (tj. zakonom) preciznije definirati što je to razumno jamstvo pretvorbe i kako se ono dokazuje, naročito ako se u obzir uzima tehnička egzaktnost cijelog postupka.

Odbijen

Opći zahtjevi propisani su stavkom 3. ovog članka. Tehnički zahtjevi propisat će se pravilnikom.

- Boris Herceg

Članak 9. Članak 9. je iznimno pravno dvojben, pošto je preopćenito definirano pretvaranje u drugi oblik. Naime, stavak 2. može se tumačiti da se preslika može smatrati jednakovrijednom originalu, iako ne postoji ovjera, jer je postupak preslikavanja dokumentiran, napravljen na tehnologiji koja osigurava da nije bilo intervencije u sustavu i slično. "Razumno jamstvo" je preopćenit pojam. Jednako tako, elektronička isprava ispisana na papir (jednako tako predstavlja pretvaranje) . Naime, ovo bi trebao biti osnovni Zakon koji će definirati postupke nad pretvorbom dokumentacije i tehnologije, pošto fizički, elektronički i mikrografski oblik su oni koji postoje (analogno i digitalno). A mikrografski oblik je jedini, uz fizički, koji osigurava, za sada dokazano, dugoročnu pohranu informacija. Zbog toga bi mikrografski oblik, uz fizički izvornik, trebao biti definiran kao medij za dugoročno očuvanje informacija odnosno građe. Posebni problem je građa koja nastaje kao izvornik u elektronskom obliku, a pogotovo elektroničke isprave čiji je integritet apsolutno očuvan uporabom naprednog elektroničkog potpisa i vremenskog žiga te je osigurana strojna čitljivost dokumenta. Kod digitalizacije (pretvaranja informacija s papira u elektronički oblik) to nije slučaj jer postoji greška strojne čitljivosti u slučaju OCR-a ili ICR-a s točnošću u prosjeku 95%, dok je kod elektroničke isprave strojna čitljivost 100%. Dugoročno čuvanje takvih informacija jednako tako treba definirati. Potrebno je definirati oblike pretvaranja i čuvanja, a detalje i kriterije propisati pravilnikom. Sustave za čuvanje elektroničkog gradiva bi trebalo akreditirati uz jasno definirane kriterije i tehnologije.

Odbijen

Model pretvorbe gradiva u drugi oblik utvrđen ovih člankom primjenjuju i druge zemlje, bez posebnog postupak ovjere pojedinih pretvorenih dokumenata. Tvrdnja da je mikrografski oblik jedini, uz fizički, koji za sada osigurava dugoročno čuvanje, ne stoji, te ovaj medij nije potrebno posebno isticati.

- Maja Pleskalt

Članak 9. Gradivo je u obliku u koji je pretvoreno jednakovrijedno izvornome gradivu ako je pretvorba u drugi oblik obavljena tako da pruža razumno jamstvo u pogledu pouzdanosti i uporabivosti gradiva, u skladu sa zahtjevima koji

su utvrđeni ovim Zakonom. Nije razvidno tko utvrđuje da li je pretvorba gradiva pouzdana odnosno tko vrši nadzor nad pretvorbom gradiva. U Sloveniji postoje certificirane, licencirane pravne osobe te se na taj način nadzire pretvorba gradiva.

http://www.arhiv.gov.si/si/delovna_podrocja/hramba_dokumentarnega_gradiva_v_elektronski_obliki/akreditacija/
Smatram da je isto potrebno urediti na razini obvezujućih pravnih normi zakona i to zbog važnosti same pretvorbe. Također iz zakona nije razvidno što se dešava ako tijela pretvorbu ne naprave sukladno propisanim pravilima, pa bi možda bilo dobro za isto predvidjeti prekršajne odredbe.

Odbijen

Nije predviđen postupak kojim bi se a priori deklarirala pouzdanost pojedinačne pretvorbe gradiva. U navedenom primjeru, Arhiv Slovenije certificira, među ostalim, i softver koji podržava pretvorbu gradiva u oblik za dugotrajno čuvanje, no uporaba certificiranog softvera sama za sebe ne dokazuje pouzdanost pretvorbe, kao što niti uporaba necertificiranog softvera ne dokazuje da pretvorba nije pouzdana. Iz registra certificirane opreme i sustava na koji se upućuje, mogu se iščitati načelna ograničenja ovakvog postupka u pogledu njegove cjelovitosti i svrhovitosti. Tehnički, organizacijski i kontrolni mehanizmi pretvorbe gradiva u drugi oblik opisani su, među ostalim, i odgovarajućim ISO normama.

- Martina Krivić Lekić

Članak 9. Riječ "razumno" uz riječ jamstvo je nepotrebna jer se može svakako tumačiti. Za pouzdanost i uporabivost gradiva bitno je da ima jamstvo.

Odbijen

Izrazi poput navedenoga (razumno jamstvo) susreću se u propisima i normama uređuju područja informacijske sigurnosti, vjerodostojnosti dokumenata ili dugoročnog očuvanja elektroničkih dokumenata. Navedeni izraz usklađen je s terminologijom Zakona o elektroničkoj ispravi.

- Arian Rajh

Članak 9. Razumno jamstvo - nema softverske interpolacije? može se forenzički vještačiti? sustav čuva metapodatke postupka, a postupak je detaljno dokumentiran? Tko odlučuje o tome što je razumno jamstvo? Ovdje treba staviti (ili u pravilnik) jasan kriterij, a ne razumno jamstvo koje je podložno interpretacijama, ili za xy godina nećemo imati to gradivo u uporabivom stanju. Alternativa - dodatno mikrofilmiranje ako za postupak nema jamstva u pogledu autentičnosti, pouzdanosti i uporabivosti.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog M. Krivić Lekić

- Silvija Babić

Članak 10. Kriterij "ako je nastalo nakon 1990" svakako ukloniti

Odbijen

Svrha je ovog kriterija ograničiti izlučivanje izvornog gradiva koje je nastalo prije 1991. na one slučajeve u kojima to opravdava stanje izvornika.

- Silvio Salamon Jazbec

Članak 10. Stanje izvornika nije razlog da se izvorno arhivsko gradivo izluči i uništi nakon preoblikovanja, jer ne možemo anticipirati razvoj znanosti koji bi mogao osigurati da u nekom drugom (više ili manje doglednom) vremenu predmetno gradivo bude zadovoljavajuće konzervirano i sačuvano za iduće generacije istraživača. Mnogi forenzički dokazi u stranim policijskim arhivima - vezani za neriješene slučajeve teških zločina - prije ere DNK analize bili su nakon proteka određenog perioda uništavani kao nekorisni, da bi oni rijetki koji su preživjeli do ponovnog otvaranja i analize novim metodama u konačnici postali ključni za razrješavanje tih zločinštava. Samim se time vidi da napredak znanosti može iznenaditi u mnogim aspektima ljudskog djelovanja i stručnog djelokruga rada, pa bi isto tako mogao iznenaditi i u arhivistici. Da se neugodna iznenađenja eliminiraju, treba i dalje štititi i čuvati svo vrijedno izvorno arhivsko gradivo.

Odbijen

Uspješna pretvorba u drugi oblik podrazumijeva očuvanje informacija koje dokument sadrži i njegove vjerodostojnosti. Arhivi i knjižnice ponekad pribjegavaju snimanju gradiva kao metodi zaštite koja zamjenjuje restauriranje, kada restauriranje nije moguće ili kada se na ovaj način može spasiti veća količina gradiva.

- Danijel Jelaš

Članak 10. Vezano za stavak 2. Izvornik arhivskog gradiva ne bi trebalo izlučivati ni u kojem slučaju. Ako pak oblik i stanje izvornika ne jamče dugotrajno čuvanje, onda treba uvesti obvezu pretvorbe u oblik koji jamči trajnu zaštitu zapisa, a ne mogućnost da se izluči izvornik. Ostane li predlagatelj pri mišljenju da se izvorno arhivsko gradivo može izlučiti u određenim slučajevima, vrijeme nastanka gradiva ne bi smio biti kriterij. Dakle, kriterij "ako je nastalo nakon 1990. godine." treba posve izbaciti.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovorima na prijedloge S. Babić i B. Hercega.

- Tatjana Ružić

Članak 10. - ako je nastalo nakon 1990. ??? Izvorno arhivsko gradivo ne može se uopće izlučiti. Pretvorbom ili preoblikovanjem gradivo se štiti od daljnjeg oštećivanja i preoblikuje se radi bolje dostupnosti, a ne da bismo ga mogli uništiti. Ni poslije 1940., ni 1970., ni 1990. Gradivo je u mnogi slučajevima bolje sačuvano prije 1990. nego poslije te godine.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog B. Hercega.

- Domagoj Zovak

Članak 11. U stavku 3. navodi se kako će nadležni arhiv izdati rješenje o otklanjanju nedostatka ako uočeni nedostaci nisu otklonjeni u određenom roku, tj. ako je gradivo izloženo opasnosti od oštećenja, gubitka ili nestanka. To bi u praksi trebalo značiti da će se prvo raditi samo Zapisnik o obavljenom stručnom nadzoru u kojem se konstatiraju nepravilnosti i ako stvaratelj u danom roku ne postupi po uputama Arhiva treba tek onda izdati Rješenje. Ovakva procedura će usporiti dinamiku otklanjanja nepravilnosti uočenih tijekom pregleda jer će mnogi stvaratelj moći dobivati na vremenu i odgađati izvršenje preporuka.

Odbijen

Stavkom 3. uređuje se mogućnost da nadležni arhiv i tijelo javne vlasti pokušaju sporazumno naći rješenje za otklanjanje uočenih nedostataka, što je uobičajena praksa prije izdavanja rješenja o provedbi mjera.

- Silvija Babić

Članak 11. U st. 2. ovoga članka dodati na kraju rečenice: " ... uklanjanje nedostataka u određenome roku"

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća

- Boris Herceg

Članak 11. Nadležni arhiv definirati kao pojam. Koliko je UPRAVLJANJE GRADIVOM u smislu ovog Zakona usklađeno s UPRAVLJANJEM GRADIVOM u smislu Uredbe o uredskom poslovanju gdje su PISMENA, PISMOHRANA i ARHIV definirani slično, ali ne jednako ? Kako će arhiv raditi stručni nadzor nad elektronički nastalim gradivom, kada se

prema prijedlogu zakona prebacuje odgovornosti migracije i čuvanja na tijelo javne vlasti ?

Primljeno na znanje

Nadležnost arhiva uređena je člankom 31.

- Ivica Halapir

Članak 11. U stavku 2. ...udovoljava li način upravljanja i zaštite nad gradivom i dodati čl. 4. Ako istekom roka određenog rješenjem tijelo javne vlasti ne postupi u skladu sa čl. 3. Rješenje će izvršiti nadležni arhiv na trošak tijela javne vlasti.

Djelomično prihvaćen

Prihvaća se predloženi novi stavak 4. kojim se uređuju ovlasti nadležnog javnog arhiva u slučaju propuštanja tijela javne vlasti da provede naložene mjere zaštite gradiva.

- Ivica Halapir

Članak 11. U stavku 1. treba nadodati sljedeće... da obavi stručni nadzor nad upravljanjem i zaštitom dokumentarnog i arhivskog gradiva. – svugdje u Zakonu gdje se spominje pojam upravljanja navesti i zaštitu gradiva!!!

Odbijen

Upravljanje gradivom obuhvaća i njegovu zaštitu.

- Kristijan Karajić

Članak 11. Na temelju dugogodišnjeg iskustva ovlaštenih predstavnika nadležnog arhiva tijekom stručnih nadzora kod tijela javne vlasti, predlaže se dopuna čl.11. (4) Tijela javne vlasti dužna su pružiti svu tehničku i drugu pomoć ovlaštenim predstavnicima nadležnog arhiva pri obavljanju stručnog nadzora nad upravljanjem dokumentarnim i arhivskim gradivom. (5) Ovlašteni predstavnici nadležnog arhiva imaju pravo na službenu iskaznicu kojima dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti. Ministar kulture pravilnikom propisuje oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice, način njihova izdavanja i uporabe.

Odbijen

Predloženi novi stavak 4. u dovoljnoj je mjeri obuhvaćen odredbom stavka 1. ovog članka. Arhivi i stvaratelji gradiva u njihovoj nadležnosti komuniciraju i surađuju u provođenju mjera zaštite gradiva te nije potrebno zakonom propisivati uvođenje službenih iskaznica.

- Ivica Halapir

Članak 12. Treba nadopuniti članak formulacijom gdje će se istaknuti da tijela i osobe koje preuzimaju gradivo nekog bivšeg stvaratelja/imatelja trebaju pripremiti, srediti i tehnički opremiti gradivo koje predaju nadležnom arhivu.

Primljeno na znanje

Predložena dopuna obuhvaćena je odredbom stavka 1. ovog članka.

- Martina Krivić Lekić

Članak 12. Nadopuniti članak - "te omogućiti nadzor arhivima nad tim gradivom."

Odbijen

Obavljanje nadzora nad gradivom uređeno je člankom 11.

- Kristijan Karajić

Popis s rokovima čuvanja. Predlažem da se ujednači naziv: Popis s rokovima čuvanja jer se u pojedinim stavkama čl. 13. spominje popis s rokovima čuvanja gradiva, a negdje popis s rokovima čuvanja dokumentacije. Moj konačan prijedlog naziva je: "Popis s rokovima čuvanja arhivskog i dokumentarnog gradiva" - jer naziv obuhvaća arhivsko gradivo (gradivo od trajne vrijednosti) i dokumentarno gradivo (ostalo gradivo koje je nastalo, zaprimljeno ili prikupljeno u obavljanju djelatnosti pravnih i fizičkih osoba...)

Prihvaćen

Naziv popisa je ujednačen tako da glasi: „popis s rokovima čuvanja dokumentarnog gradiva“.

- Domagoj Zovak

Članak 13. Stavak 4. ističe kako nadležni arhiv odobrava popis s rokovima čuvanja dokumentacije nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. To će u praksi značajno produžiti vrijeme izdavanja odobrenja na popis s rokovima čuvanja stvaratelja, jer savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u ovome slučaju nepotrebno birokratizira postupak izdavanja odobrenja. Puno bi svrsishodnije bilo kada bi se napravili kvalitetni granski popisi, tj. jedinstveni popisi s rokovima čuvanja za pojedine djelatnosti, ali i jedinstveni Pravilnici o zaštiti i obradi arhivskog i dokumentarnog gradiva (npr. za dom zdravlja, osnovnu školu, vrtić, općinski sud, prekršajni sud, državno odvjetništvo, gradsku knjižnicu, općinu, grad itd.) kao što imaju npr. javni bilježnici za koje je Hrvatska javnobilježnička komora donijela jedinstveni Pravilnik koji se primjenjuje u svim uredima. Na taj način bi se izbjeglo

da pojedini Arhiv mora na području svoje nadležnosti izdavati svakoj školi, vrtiću, knjižnici itd. Popis s rokovima čuvanja i Pravilnik. Predlažem da se stavak 4. izbaci iz članka 13.

Odbijen

Svrha je savjetovanja sa zainteresiranom javnosti postupak odlučivanja o tome koje će se gradivo čuvati trajno učiniti transparentnijim i uključivijim. Popisi s rokovima čuvanja ne donose se po hitnom postupku. Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću podrazumijeva objavu popisa na internetskim stranicama i mogućnost da se predlože drugi rokovi čuvanja.

- Silvija Babić

Članak13. St. (1) ovdje se odjednom rabi pojam dokumentacija umjesto dokumentarno gradivo St. (4) savjetovanje sa zainteresiranom javnošću dodatno bi oduljilo ionako dugačak proces donošenja i odobravanja - smatram da je prevelik nesrazmjer eventualne koristi od štete koja bi nastala produljivanjem postupanja

Djelomično prihvaćen

Obrazloženje je dano u odgovorima na prijedloge D. Zovka i K. Karajića.

- Boris Herceg

Članak13. Dakle, ZAINTERESIRANA JAVNOST će odrediti koliko će Tijelo javne vlasti čuvati dokumentaciju pojedine vrste iako postoje propisi za određenu vrstu gradiva ? Ovo je iznimno upitna odredba, Čemu takva odredba, ako postoje stručne osobe u arhivu, kao i pojedine prakse. Eventualno OPĆI, a po mogućnosti uvesti po djelatnostima GRANSKI POPIS se može dati na javnu raspravu. Zbog čega je potrebna ŽALBA Ministarstvu kulture za POPIS, a nije predviđena žalba za RJEŠENJE o nadzoru ? Vrlo upitna odredba.

Odbijen

Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću dio je postupka vrednovanja karakterističan za neke metodologije vrednovanja. Odražava stav da, pored arhiva i stvaratelja gradiva, i druge osobe imaju pravo i legitiman interes utjecati na to koje će se gradivo trajno čuvati.

Kako se navodi u komentaru, postupak javne rasprave karakterističan je za opći i granske popise s rokovima čuvanja gradiva. Granski popisi u RH nisu izrađeni. Javnosti je tako uskraćena mogućnost uvida i utjecaja na to kako arhivi vrednuju dokumentarno gradivo.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak13. Članak 13. stavak 4. Nakon teksta: „Nadležni arhiv odobrava popis s rokovima čuvanja dokumentacije“
brisati tekst: „nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću“.

Odbijen

Obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog B. Hercega.

- Danijel Jelaš

Članak13. Prilično je nejasno što se podrazumijeva pod pojmom "zainteresirana javnost". Ako predlagatelj zakona predviđa da svaki popis s rokovima čuvanja ide na nekakvu javnu raspravu to nema nikakvog smisla zato što su rokovi čuvanja često uvjetovani propisima po kojima je stvaratelj dužan postupati. Dakle, po meni se radi o uvođenju jednog nepotrebnog koraka u proceduri, k tome prilično nezgodnog za provedbu.

Odbijen

Obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog B. Hercega.

- Martina Krivić Lekić

Članak13. Popisi bi trebali biti odvojeni. Znači ukoliko tj. ima i drugo jdg moralo bi izraditi poseban popis tog gradiva. Ono ne može biti utopljeno u masu gradiva imatelja. Načelo provenijencije mora se poštovati i prilikom izrade popisa.

Primljeno na znanje

Popisi o kojima je riječ i jesu odvojeni (stavak 3. ovog članka).

- Tatjana Ružić

Članak13. st. 4 Tko je zainteresirana javnost? Ako su to stvaratelji ili imatelji savjetovanje i suradnja s njima se podrazumijeva jer oni najbolje znaju koju vrstu dokumentacije stvaraju. Tko se na bavi arhivskim poslovima ne može znati što se i koliko dugo treba čuvati. Javnost je za arhivske poslove zainteresirana samo kada se s radi o političkim obračunima.

Odbijen

Obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog B. Hercega.

- Dinko Majcen

Članak13. u st. 4 ukoliko je potrebna javna rasprava istu treba provesti tijelo javne vlasti prije podnošenja zahtjeva za odobrenje popisa s rokovima čuvanja

Odbijen

Obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog B. Hercega.

- Dinko Majcen

Članak13. (4) Nadležni arhiv odobrava popis s rokovima čuvanja dokumentacije na prijedlog podnositelja

Odbijen

Predlaganje popisa s rokovima čuvanja gradiva uređeno je stavkom 3. ovog članka.

- Nikola Mokrović

Članak14. Stavak 2, alineja 2. Ne precizira kakav je to slučaj pojedinog izlučivanja naspram izlučivanja po snazi automatizma izvršenja klauzule o proteku roka čuvanja. Također, alineja 1 govori o uništenju gradiva samo na temelju odobrenog popisa s rokovima čuvanja. Pod pretpostavkom postojanja sustava koji omogućuje brzu razmjenu podataka nije jasno zašto se ne inzistira varijanti o pribavljanju suglasnosti. Stavak 4 spominje podatke – treba inzistirati o popisu izlučenog gradiva.

Primljeno na znanje

Nadležni arhiv procjenjuje koji je postupak u pojedinom predmetu primjereniji.

- Domagoj Zovak

Članak14. Stavak 1. dopuniti i izmijeniti kako bi imao slijedeći tekst: "Tijelo javne vlasti izlučuje dokumentarno gradivo kojemu su istekli rokovi čuvanja prema odobrenome popisu s rokovima čuvanja gradiva i uz prethodno odobrenje nadležnog arhiva." Izbaciti stavak 2. kojim se dopušta izlučivanje dijela gradiva stvaratelja bez prethodnog odobrenja nadležnog arhiva.

Odbijen

Mogućnost da se gradivo, kojemu su istekli rokovi čuvanja, izlučuje na temelju općeg odobrenja, bez obveze ishoda posebnog odobrenja za svaki pojedini slučaj, pojednostavit će i ubrzati izlučivanje dokumentacije za koju je nedvojbeno da nema značaj arhivskog gradiva.

- Silvija Babić

Članak14. Radi racionalizacije postupanja dobro je da se za izlučivanje određenih dokumentacijskih cjelina/vrsta gradiva ne provodi pojedinačni upravni postupak, ali tijelima javne vlasti treba zadržati obvezu da o izlučivanju (vrstama, vremenskom rasponu gradiva i količinama) obavijeste nadležni arhiv. Za ostale vrste ili cjeline gradiva koje neće biti obuhvaćene prethodnom odredbom, treba ostati obveza ishođenja suglasnosti.

Primljeno na znanje.

Odredbe ovog članka podudaraju se s izloženim mišljenjem.

- Danijel Jelaš

Članak14. Predlažem da se u stavku 2. ne ostavi mogućnost stvarateljima i imateljima da gradivo izlučuju bez obavijesti i odobrenja arhiva. Pod pretpostavkom da se radi o kategoriziranim stvarateljima čije će gradivo biti preuzimano u arhiv, bez ove obaveze ništa drugo ne jamči da će stvaratelj ili imatelj izlučiti samo ono što smije, a arhivi po zaprimanju gradiva neće imati cjelovitu informaciju o tome što se s gradivom ranije događalo.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog D. Zovka.

- Ivica Halapir

Članak14. Treba glasiti: Nadležni arhiv može odobriti da se određene vrste ili cjeline gradiva, kojima je istekao određeni rok čuvanja, izlučuju samo na temelju odobrenog popisa s rokovima čuvanja; - bez obveze tijela javne vlasti da prethodno obavijesti nadležni arhiv ili ishodi kakvu suglasnost, ili - uz obvezu da se nadležni arhiv.....

Odbijen

Prijedlog se sadržajno ne razlikuje od teksta prijedloga Zakona.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak14. Članak 14. stavak 2. alineje 2 i 3. Spojiti suvislo u jednu alineju, uz obvezu ishođenja suglasnosti nadležnog arhiva.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog D. Zovka.

- Kristijan Karajić

Članak14. Predlažem da se precizira način postupaka izlučivanja gradiva jer iz navedenog prijedloga (stavak 2) nije razvidno na koji način će nadležni arhiv odobriti izlučivanje gradiva samo na temelju odobrenog popisa s rokovima čuvanja gradiva ako tijela javne vlasti nisu obvezna prethodno obavijestiti nadležni arhiv?

Odbijen

Nadležni arhiv procjenjuje koji je postupak u pojedinom predmetu primjereniji.

- Boris Herceg

Članak15. Izlučivanje gradiva u arhivu, koje je preuzeto kao već vrednovano i sređeno, a radi se o KULTURNOM DOBRU je jako dvojbeno odredba. Ovakvo rješenje jednostavno dovodi u koliziju cjelokupan smisao arhiva i arhivskog zakonodavstva.

Odbijen

Do potrebe za izlučivanjem gradiva u arhivu dolazi ako gradivo nije primjereno vrednovano prije predaje arhivu ili uslijed promjena u gledištima i kriterijima vrednovanja, koji nisu apsolutni niti nepromjenljivi. Ovaj se postupak do sada odvijao isključivo unutar arhiva, bez sudjelovanja ili obveze izvješćivanja nekog drugog tijela.

- Silvija Babić

Članak16. St. (1) - riječ "svog" zamijeniti izrazom "ukupnog dokumentarnog i arhivskog gradiva u posjedu" - brisati kraj rečenica iza posljednjega zareza - zašto već u Zakonu naglašavati mogućnost odgode ako Zakon o općem upravnom postupku ionako dozvoljava traženje odgode rokova izvršenja mjera propisanih upravnim rješenjem

Odbijen

Predložene izmjene ne mijenjaju sadržaj ove odredbe Zakona.

- Boris Herceg

Članak16. Nadležni arhiv dužan je tijelima javne vlasti pružiti svu stručnu i tehničku pomoć, a predaju raditi na temelju Posebnog popisa.

Odbijen

Izrada popisa gradiva obveza je tijela javne vlasti. Nadležni državni arhiv može pružiti određenu stručnu pomoć ili upute, no nije primjereno obvezati ga da obavlja posao koji je obveza tijela javne vlasti.

- Martina Krivić Lekić

Članak16. Potrebno je dostaviti ZBIRNE popise gradiva. Pojedini imatelji smatraju da su izvršili svoju dužnost dostavom preslika arhivske knjige, koja zapravo nije dovoljno jasan popis.

Primljeno na znanje

U komentaru se ističe važnost kvalitete popisa.

- Arian Rajh

Članak16. Potrebno je dati prijelazni rok ako se nešto mijenja u odnosu na XML za NAIS.

Primljeno na znanje

Pitanje tehničkih prilagodbi postavlja se pri svakoj izmjeni tehničkih specifikacija.

- Nikola Mokrović

Članak17. Usporedbom stavka 1 i 2 problem odnosa konvencionalnog arhivskog gradiva i elektroničkog arhivskog gradiva se ne rješava, već ostavlja otvorenim. Koji je odnos tih dvaju medija u odnosu na zapis kao takav? Ako pretpostavimo razvoj elektroničkog poslovanja nauštrb papirnatog u budućnosti, to znači raskorak u tretiranju gradiva ovisno o mediju, odnosno spuštanje granice sa 30 na 10 godina. Što ako dokument postoji u oba medija? Članak također izbjegava naglasiti u kakvom se stanju predaje elektroničko gradivo.

Odbijen

Kraći rok za predaju gradiva u elektroničkom obliku moguće je uvesti zato što se predaje primjerak zapisa, dok stvaratelj gradiva u svom informacijskom sustavu i dalje može čuvati i koristiti gradivo koje mu je potrebno u poslovanju. Kraći rok za predaju gradiva preporučljiv je radi njegove zaštite i ranije dostupnosti u arhivu.

- Martina Krivić Lekić

Članak17. Potrebno je dodati da se gradivo u elektroničkom obliku predaje zajedno sa softverom i uputama koje će omogućiti čitljivost predanog sadržaja.

Odbijen

Gradivo se u pravilu ne predaje sa softverom koji je potreban za njegovo korištenje.

- Ivica Halapir

Članak17. Stavak 2: Rok predaje gradiva u elektroničkom obliku ne može biti različit od roka predaje druge vrste arhivskog gradiva, dakle mora biti 30 god. od nastanka, a ne 10.god. - Stavak 3: treba brisati ovaj stavak, suvišan... Ili

ga ostaviti uz dogovorno utvrđivanje, arhiva i imatelja, kada će se gradivo predati.

Odbijen

Obrazloženje vezano uz stavak 2. dano je u odgovoru na prijedlog N. Mokrovića.

Stavak 3. propisuje obvezu tijela javne vlasti da odredi rok u kojem će predati arhivu gradivo koje nije predano u rokovima iz stavaka 1. i 2. ovog članka.

- Arian Rajh

Članak 17. Potreban je prijelazni rok (i koji pilot projekt sa stvarateljima). Postupci su specificirani PAIS i PAIMAS dokumentima (ujedno ISO norme). Postoji i niz EU projekata koji se bave time i koje treba konzultirati.

Primljeno na znanje

U komentaru se skreće pozornost na norme relevantne za oblikovanje digitalnih arhiva i postupak zaprimanja gradiva u takve arhive.

- Silvija Babić

Posebne odredbe o predaji gradiva Sugerira se izmijeniti (dopuniti) podnaslov: Posebne odredbe o predaji gradiva radi nastavka obavljanja djelatnosti

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća.

- Arijan Rajh

Posebne odredbe o predaji gradiva Možda ne ovdje, no negdje bi trebalo definirati korištenje komercijalne usluge za pohranu registraturnog gradiva, reguliranje uvjeta (za stvarateljevo gradivo - dakle nadzor stvaratelja ili nadzor pružatelja usluge) i kadra (djelatnici koji imaju adekvatno obrazovanje) - jer stvaratelji nemaju prostora ni mogućnosti za to. Alternativno - propisati što sve treba osigurati stvaratelj, kakav kadar treba, dati prijelazne odredbe i kaznene mjere; ili ostaviti osiguranje uvjeta za pohranu takvih količina registraturnog gradiva mreži arhiva. Mislim da su alternative teže ostvarive i da se jednim dobrim setom mehanizama nadzora (bilo stvaratelja, bilo pružatelja usluge) to može lakše ostvariti. Dodatno - ista stvar, samo digitalno gradivo i pohrana u oblaku - i utoliko kompliciranija situacija. Mislim da bi bilo najgore rješenje "zaboraviti" na ove teme, ne pozabaviti se njima.

Primljeno na znanje

U komentaru se razmatraju opcije zaštite gradiva kada se koriste komercijalne usluge pohrane ili obrade gradiva (izravni nadzor stvaratelja gradiva ili izravni nadzor izvršitelja usluge).

- Nikola Mokrović

Članak18. Zakon ne precizira o kojim slučajevima se ovdje radi. U kojem slučaju je potrebno dostaviti javno dokumentarno i arhivsko gradivo privatnopravnoj osobi? Jedan stavak treba naglasiti reguliranje roka ustupanja takvog gradiva. Također, zakon bi se na ovom mjestu mogao pozabaviti reguliranjem privatnih komercijalnih arhiva te njihovim obavezama.

Odbijen

Stavcima 1. i 2. ovog članka određeno je u kojim se slučajevima gradivo može predati drugoj osobi temeljem odredbi ovog članka.

Obrazloženje uz pitanje uređenja uvjeta za pružanje određenih usluga dato je u odgovoru na prijedlog N. Mokrovića za izmjenu članka 6. prijedloga Zakona.

- Silvija Babić

Članak18. St. (4) ..."tijelo javne vlasti ... dužno je o tome prethodno obavijestiti nadležni javni arhiv, slijediti njegove upute o postupanju, te dostaviti popis predanoga gradiva".

Odbijen

Navedene obveze tijela javne vlasti obuhvaćene su drugim odredbama Zakona.

- Ivica Halapir

Članak18. Promijeniti naslov članka u Posebne odredbe o privremenoj predaji gradiva ili Posebne odredbe o gradivu u posjedu..., potrebno naglasiti da se gradivo ne predaje trajno...uz dodatak u st. 1. i 2. „uz mišljenje nadležnog arhiva“.

Odbijen

Iz drugih odredbi Zakona slijedi da se ovdje ne može raditi o predaji gradiva u trajni posjed.

- Dinko Majcen

Članak18. (1) Tijelo javne vlasti može svoje dokumentarno i arhivsko gradivo predati drugom tijelu javne vlasti kada je to potrebno radi obavljanja djelatnosti tijela kojemu se gradivo predaje, uz suglasnost nadležnog javnog arhiva.

Odbijen

Tijelo javne vlasti dužno je obavijestiti nadležni arhiv, a nadležni arhiv može rješenjem naložiti uklanjanje nepravilnosti ako smatra da ih je bilo u predaji gradiva. Uvođenje prethodne suglasnosti arhiva imalo bi za posljedicu to da tijela javne vlasti, kada dođe do promjene nadležnosti, ne bi mogla jedno drugom ustupiti dokumentaciju potrebnu za obavljanje poslova koji su prenijeti na drugo tijelo, bez suglasnosti nadležnog arhiva. Ako arhiv ne bi izdao suglasnost, ili bi odgodio njeno izdavanje dok ne postigne suglasnost s tijelom javne vlasti oko spornih pitanja, moglo bi biti otežano ili onemogućeno obavljanje određenih poslova koji su prenijeti na drugo tijelo.

- Dinko Majcen

Članak18. Nadležni državni arhiv mora imati kontrolu nad procesom predaje gradiva između dva tijela.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prethodni prijedlog.

- Silvija Babić

Članak19. Dodati odredbu o obvezi dostave podataka (popisa) Hrvatskome državnom arhivu o uvezenim i prikazanim filmovima za sve pravne osobe čija je djelatnost uvoz i javno prikazivanje AV djela.

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća.

- Dinko Majcen

Članak19. Poslovni subjekti čija je djelatnost proizvodnja audiovizualnih djela, dužni su u prvoj godini predati nadležnom javnom arhivu jednu distribucijsku kopiju svakoga proizvedenog audiovizualnog djela s odgovarajućom dokumentacijom (scenarij, knjiga snimanja, ispis dijaloga, plakat, izbor fotografija, popis autora i suradnika i kopiju ugovora o proizvodnji audiovizualnog djela). Godinu dana nakon prvog javnog prikazivanja proizvođač je obavezan nadležnom javnom arhivu predati izvorno gradivo (originalni negativni slike i tona) snimljenoga audiovizualnog djela. Poslovni subjekti čija je djelatnost uvoz i javno prikazivanje audiovizualnih djela u RH, dužni su dostaviti nadležnom javnom arhivu najmanje jedanput godišnje popis svih uvezenih filmova, te reklamni materijal za svaki film (plakat, izbor fotografija).

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća.

- Martina Krivić Lekić

Članak 20. Potrebno je naglasiti da to gradivo mora biti popisano i popis dostavljen nadležnom arhivu. U praksi takvo gradivo ostaje kod imatelja nepopisano te se često ne smatra gradivom koje nadzire vanjska služba arhiva.

Primljeno na znanje

Izrada i dostavljanje popisa gradiva uređeni su drugim odredbama Zakona.

- Živana Heđbeli

Članak 20. Čl. 20 - Zbog zaštite i korištenja gradiva bilo bi poželjno odrediti da tijela koja će trajno čuvati arhivsko gradivo moraju u svom sastavu osnovati arhiv kao posebnu ustrojstvenu jedinicu u kojoj će raditi adekvatno osposobljeno stručno osoblje, te u kojoj mora raditi arhivist s VSS i položenim arhivističkim ispitom (analogno specijalnim knjižnicama u sastavu pravnih osoba)

Odbijen

Nije nužno propisivati obvezu osnivanja posebne ustrojstvene jedinice, osobito u manjim knjižnicama i muzejima. Zahtjevi koji se odnose na stručno osoblje propisat će se Pravilnikom o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj struci.

- Alen Laković

IV. PRIVATNO ARHIVSKO GRADIVO. Za stvaratelje i imatelje privatnog arhivskog gradiva potrebno je ovim Zakonom i/ili pod-zakonskim aktima odrediti koje su obveze istih. Moraju li stvaratelji i imatelji privatnog arhivskog gradiva postupati s njim, kao i tijela javne vlasti s javnim arhivskim gradivom? Što je s imateljima privatnog arhivskog gradiva koji su nekad bilo javni stvaratelji, a danas su, nakon privatizacije, privatna poduzeća? Predlažem da se precizno definira obveze imatelja i stvaratelja privatnog arhivskog gradiva, kako bi se u najvećoj mjeri zaštitilo arhivsko gradivo, a pritom racionaliziralo troškove arhiviranja koji nastaju u privatnim tvrtkama, koje zbog nejasnoće popisa i neznanja, čuvaju apsolutno sve.

Primljeno na znanje

Pri utvrđivanju obveza imatelja privatnog arhivskog gradiva potrebno je voditi računa o razmjernosti tih obveza u odnosu na ograničavanje određenih prava raspolaganja privatnim vlasništvom. Stoga se propisuju one mjere koje su nužne za zaštitu gradiva.

- Državni arhiv u Osijeku

Članak21. U odnosu na čl. 21, st. 1-2, na temelju stručne rasprave u DAOS koja je uzela u obzir dosadašnja iskustva, predlaže se da Upisnik imatelja zaštićenog privatnog arhivskoga gradiva svaki područni arhiv vodi za imatelje na području svoje nadležnosti.

Odbijen

Prijedlog se odbija iz razloga što je učinkovitije voditi jedan objedinjeni upisnik nego veći broj zasebnih kako bi se pojednostavnio pristup informacijama i spriječilo višestruko upisivanje istih informacija.

- Nikola Mokrović

Članak21. Stavak 3. Razlučiti tko sve može biti imatelj zaštićenog privatnog arhivskog gradiva, odnosno konstatirati: privatne pravne ili fizičke osobe (gdje su tvrtke samo jedan tip subjekta).

Odbijen

Imatelj privatnog arhivskog gradiva može biti svaka privatna osoba. Javni arhivi mogu biti imatelji privatnog arhivskog gradiva ako ga vlasnik pohrani u arhiv.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak21. Članak 21. stavak 1. Na početku stavka umjesto: „Hrvatski državni arhiv“ treba stajati: „Nadležni državni arhiv“. Ne postoji osnovani razlog da popis imatelja privatnog arhivskog gradiva ne utvrđuju nadležni državni arhivi.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Osijeku.

- Dinko Majcen

Članak21. (1) Nadležni javni arhiv utvrđuje popis imatelja privatnog arhivskog gradiva za koje po svojoj stručnoj ocjeni utvrdi da ima poseban značaj u smislu stavka 2 ovog članka. (3) Upisnik imatelja zaštićenog privatnog arhivskog gradiva vodi Hrvatski državni arhiv. U Upisnik se upisuju...

Odbijen

Odredba iz prijedloga Zakona osigurat će veću ujednačenosti kriterija za utvrđivanje svojstva zaštićenog privatnog arhivskog gradiva. Time će osobe, o čijim se pravima i obvezama pri tome odlučuje, biti stavljene u ravnopravniji

položaj.

- Silvija Babić

Članak 22. Kod odredbi o zaštiti privatnog arhivskog gradiva treba utvrditi razliku u obvezama imatelja koji ostvaruju poslovnu dobit i onih ostalih. Također i imatelji privatnoga gradiva moraju ući u sustav redovnih stručnih nadzora - ne koristiti pojam "pregled" koji implicira jednokratni uvid i time ograničava mogućnosti zaštite.

Odbijen

Ostvarivanje dobiti ne treba povezivati s obvezama imatelja gradiva u pogledu njegove zaštite.

- Martina Krivić Lekić

Članak 22. Nije jasno da li se ovdje propisuje redovan stručni nadzor (preporučljivo) ili samo jednokratni pregled gradiva.

Primljeno na znanje

Nadležni arhiv provodi nadzor u mjeri koju smatra potrebnom.

- Ivica Halapir

Članak 22. Iza čl. 22., u nekom posebnom članku, trebalo bi definirati status javnog arhivskog gradiva koje se nalazi u privatnom posjedu/vlasništvu.

Odbijen

Javno arhivsko gradivo ne može doći u vlasništvo privatnih osoba. Status javnog arhivskog gradiva koje bi se moglo naći u posjedu privatnih osoba uređen je drugim odredbama ovog Zakona.

- Ivica Halapir

Članak 22. Treba inzistirati na razdvajanju obveza privatnopravnih i fizičkih osoba (time se apsolvira i onaj bivši čl. 32. da se odredbe Zakona za javno „na odgovarajući način“ primjenjuju i za privatno gradivo, jer će se primjenjivati za pravne, a fizičke osobe su drugo). - Nadodati da je imatelj privatnog arhivskog gradiva obavezan postupati prema mišljenju nadležnog arhiva - Definirati status javnog arhivskog gradiva koje se nalazi u privatnom posjedu/vlasništvu. - Je li gradivo do 1990. (91., 92., ili do privatizacije) ostalo javno ili je postalo privatno?! - U st. 3 možda dodati nakon „... da ono bude oštećeno ili uništeno, ako imatelj niti nakon opomene nadležnog državnog arhiva u ostavljenom roku ne osigura uvjete za čuvanje i zaštitu gradiva, ... „

Odbijen

Propisivanje različitih režima zaštite za gradivo fizičkih i pravnih osoba nije uobičajeno. Također nije primjereno obveze privatnih pravnih osoba izjednačavati s obvezama tijela javne vlasti.

- Živana Heđbeli

Članak 22. Čl. 22 - Kako bi se – sukladno Etičkom kodeksu arhivista (Osobito povjerenje koje im je poklonjeno, arhivisti koriste na dobro svijui i ne služe se svojim položajem za vlastitu ili bilo čiju neopravdanu korist.), i pozitivnim zakonima RH, izbjegao sukob interesa u radu arhiva neophodno je navesti u stavku 4. ovog članka da arhivi pružaju stručnu pomoć imateljima privatnog arhivskog gradiva besplatno, kao svoju redovnu djelatnost za koju dobivaju sredstva iz proračuna, i ovu zadaću arhiva navesti u čl. 30. Državni arhivi posebice ne bi smjeli naplaćivati svoje usluge (zakonom zadane zadaće koje su im redovna djelatnost i za čije obavljanje dobivaju sredstva iz proračuna) imateljima / stvarateljima nad kojima obavljaju nadzor

Odbijen

Arhivi mogu pružati određenu stručnu pomoć posjednicima privatnog arhivskog gradiva, ali se ne mogu obvezati da obavljaju poslove koje bi trebao obaviti vlasnik ili posjednik gradiva.

- Silvija Babić

Članak 23. St. (4): "Ako arhiv ne prihvati ponudu u roku 60 dana, imatelj može ..." Naime, kako je sada definirano, čini se kao da je već predano gradivo, a ne ponuda.

Odbijen

Nema značajne sadržajne razlike u odnosu na formulaciju u prijedlogu Zakona.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak 23. Članak 23. stavak 3. Umjesto ove formulacije, zadržati formulaciju iz važećeg Zakona (članak 36.), koja glasi: „Državni arhivi imaju pravo prvokupa arhivskoga gradiva u privatnome vlasništvu. Vlasnici privatnoga arhivskog gradiva koji žele prodati svoje arhivsko gradivo, dužni su ga najprije ponuditi nadležnom državnom arhivu na čijem području imaju svoje sjedište, odnosno prebivalište. U ponudi moraju navesti cijenu i druge uvjete prodaje. Nadležni državni arhiv koji ne želi koristiti svoje pravo prvokupa dužan je u roku od 30 dana od dana prijama ponude, o ponudi izvijestiti Hrvatski državni arhiv, koji se u roku od narednih 30 dana mora očitovati o ponudi. Ukoliko ponuda ne bude prihvaćena u roku od 60 dana od njene predaje nadležnom državnom arhivu, vlasnik može svoje arhivsko gradivo prodati drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, uz cijenu koja nije niža od cijene navedene u ponudi

nadležnom državnom arhivu i pod uvjetima koji za kupca nisu ni u čemu povoljniji od uvjeta sadržanih u ponudi nadležnom državnom arhivu. Ako vlasnik privatnoga arhivskog gradiva postupi protivno odredbama ovoga članka, nadležni državni arhiv ima pravo tužbom protiv vlasnika i kupca zahtijevati poništenje ugovora o kupoprodaji, a najkasnije u roku od pet godina od dana sklapanja takvog ugovora.“

Odbijen

Predlaže se ne mijenjati odredbe važećeg Zakona o pravu prvokupa privatnog arhivskog gradiva. Predloženim izmjenama vlasnicima privatnog arhivskog gradiva omogućuje se da gradivo ponude na prodaju izravno Hrvatskom državnom arhivu te da za određene podatke odrede rok dostupnosti. Ukoliko ne bi bilo ove mogućnosti, fizičke osobe mogle bi biti destimirane da ponude svoje gradivo javnom arhivu.

- Arian Rajh

Članak23. Osnivanje privatnih arhiva kao mogućnost - regulacija uvjeta, ista pravila kao i za javne, samo što sadržaj nije javno gradivo, već privatno gradivo osnivača ili gradivo za koje se pruža usluga smještaja.

Odbijen

Ovim zakonom uređuje se zaštita privatnog arhivskog gradiva, ne i osnivanje privatnih arhiva.

- Državni arhiv u Osijeku

Članak25. U odnosu na čl. 25, st. 9-10 nacrtu prijedloga zakona, u raspravi djelatnika DAOS koji imaju iskustva sa selektiranjem osobnih podatak u skladu s vrijedećim zakonima, obrazložena je sumnja da će ostati i nadalje iste poteškoće koje su bile i do sada u diskrecijskom ocjenjivanju osobnih podataka koji neće biti dostupni za korištenje ili za objavljivanje. Predlaže se da za predmetno razdoblje i vrstu gradiva ne bude razlike među dostupnim podacima nego oni trebaju biti u cijelosti dostupni korisnicima.

Odbijen

U dokumentaciji na koju se odnose stavci 9. i 10. ima osobnih podataka koji očito ne mogu biti povezani sa svrhom koja se želi postići (primjerice osobni podaci maloljetnih osoba, prijava prebivališta i slično). I takvi podaci mogu biti dostupni ako s testom razmjernosti utvrdi da javni interes, koji se ostvaruje dostupnošću podataka, preteže nad interesom zaštite osobnih podataka.

- Nikola Mokrović

Članak 25. Sasvim je nejasna tipologija osobnih podataka. Stavak 6 bi trebao precizno navesti što su osobni podaci. Kakvim se podacima, pritom, smatraju podaci iz stavka 7? U kojem je smislu opravdano u isti razred stavljati etničko podrijetlo, s jedne strane, te spolni život i članstvo u sindikatu, s druge strane? Valjalo bi prije definirati podatke s obzirom na one koji su nepromjenjivi i promjenjivi, ili po ključu onih koji proizlaze iz prava i obaveza prema državi i onih koji se tiču slobodnog djelovanja pojedinca tj. iz njegovih uvjerenja. Međutim, koji je razlog da se za potonje određuje duži rok nedostupnosti? Zašto zakon navodi članstvo u sindikatima, a ne u drugim asocijacijama? Na koji način zakon usklađuje ovu stavku s Zakonom o zaštiti osobnih podataka, gdje se navodi da svaki registar koji sadrži osobne podatke rađen u točno određenu svrhu? I najvažnije: na koji se način vrši analiza dokumenata sadrže li oni osobne podatke? Problem je u načelu ipak djelomično rješiv ako se definiraju samo tipovi dokumenata koji sadrže takve podatke.

Odbijen

Osobni podaci, uključujući i pojedine kategorije s obzirom na stupanj zaštite, definirani su Zakonom o zaštiti osobnih podataka. U stavku 7. navode se kategorije osobnih podataka koje su dodatno zaštićene Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

Rok iz stavka 7. određen je imajući u vidu da se radi o dodatno zaštićenim kategorijama podataka.

Povjerenik za informiranje

Članak 25. Nacrtom Zakona predlaže se u članku 25., stavak 7 produljenje roka dostupnosti za određene osobne podatke za dodatnih 10 godina (110 godina), za određene vrste osobnih podataka. Skrećemo pažnju da je većina navedenih skupina podataka (time proizlazi da ovdje predložena odredba nepotrebno obuhvaća podatke npr. o sindikalnom članstvu ili vjerskom ili filozofskom uvjerenju) stavljena u posebni režim odredbom članka 9., stavak 2., j) Uredbe o zaštiti osobnih podataka, i to upravo iz razloga korištenja arhiva. U tom smislu, odredba članka 25., stavak 8. bila bi znatno ograničena u primjeni i samim time neefikasna za svrhu donošenja ovog Zakona, s obzirom da ne obuhvaća podatke koje upravo Uredba kojoj je za cilj zaštititi osobne podatke ostavlja šire dostupnima putem arhiva. Na taj način bi se bitno ograničilo znanstvena istraživanja koje Uredba promiče. Ujedno, nije jasno kojim bi se zakonom utvrđivalo da javni interes preteže nad zaštićenim interesima ili bi to trebalo utvrđivati u postupku po zahtjevu korisnika.

Primljeno na znanje

Odredbom stavka 6. ovog članka za pojedine kategorije osobnih podataka, koje su Zakonom o zaštiti osobnih podataka definirane kao posebno zaštićene kategorije osobnih podataka, utvrđuje se rok zaštite od 10 godina od smrti osobe na koju se podaci odnose, imajući u vidu izražene stavove o potrebi zaštite dostojanstva preminulih

osoba. Odredba stavka 8. omogućuje i raniju dostupnost ovih i drugih podataka ukoliko se utvrdi da je to u javnom interesu, sukladno članku 89. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka. Ujedno će omogućiti dostupnost gradiva, koje sadrži zaštićene podatke, uz provođenje primjerenih mjera zaštite.

- Silvija Babić

Članak 25. St. (5) - svakako treba ograničiti broj produljenja - prijedlog: najviše u 3 navrata po 10 godina. St. (7) - Zbog čega je članstvo u sindikatu štice podatak?

Prihvaćen

Predlaže se ograničiti broj produljenja nedostupnosti klasificiranih podataka. Tijelo javne vlasti može i na drugi način zaštititi tajnost podataka u roku duljem od 50 godina te se ovaj prijedlog može prihvatiti.

- Silvio Salamon Jazbec

Članak 25. 1) Što se smatra pod „genetskim podacima“? Genotip, nasljedne osobine, nasljedne bolesti? S obzirom da je genetika transgeneracijska (RNK roditelja kao temeljni gradivni element u DNK potomstva), kakvog utjecaja u tom slučaju ima deset godina nakon smrti nositelja određenog DNK profila, s obzirom da takva genetika – na izvjestan način – postoji neizmerno duže u samom potomstvu nositelja iste DNK. S obzirom da je (i to ne samo u distopijskom smislu) moguće zamisliti arhive DNK profila građana, jasno je da pitanje zaštite tako jedne presudno važne vrste podataka nije trivijalno i da se u budućnosti mora kvalitetnije urediti, iako u sadašnjem trenutku nije presudno za rokove dostupnosti arhivskog gradiva. Određenje dano u Nacrtu prijedloga novog Zakona ipak nije dobro te svakako zahtijeva dublje i šire razrađenje, već i zbog pitanja eventualnih (kvaziforenzivnih) manipulacija temeljem neovlaštenog korištenja ili falsificiranja dosad stvorene baze „genetskih podataka“. 2) Zbog čega je – primjerice – činjenica da je netko (bio) gay važno tijekom života određene osobe, neposredno nakon njezine smrti, odnosno deset ili pedeset godina nakon njezine smrti? I koji bi to javni interes (prema 8. stavku 25. članka) bio da javnost takav podatak može dobiti na uvid prije isteka rokova dostupnosti iz stavaka 4, 5, 6 i 7 istog članka? S obzirom da živimo i radimo u društvu u kojem se čak i referendumski rigidno uređuju pitanja spolnosti, smatram da takvi podaci ovakvoj javnosti nikad ne bi trebali biti dostupni.

Primljeno na znanje

Osobni podaci definirani su Zakonom o zaštiti osobnih podataka i Općom uredbom o zaštiti osobnih podataka. Kriteriji i postupak testa razmjernosti utvrđeni su Zakonom o pravu na pristup informacijama.

- Martina Krivić Lekić

Članak 25. Čl. 25. st. 9. - da li su dostupni podaci o j.a.g ili samo javno arhivsko gradivo?

Primljeno na znanje

Određba se odnosi na javno arhivsko gradivo.

- Tatjana Ružić

Članak 25. Možda ne bi bilo loše napraviti nešto kao Popis gradiva koje sadrži osobne, klasificirane ili tajne podatke s rokovima dostupnosti. Nije sve jednako tajno. Ne trebaju zakonom štiti nešto što je ionako dostupno na internetu, bilo da je službeno digitalizirano ili ljudi sami stavljaju na mrežu.

Primljeno na znanje

Ovakav popis može biti informativan. Kriteriji i način klasificiranja podataka propisani su Zakonom o tajnosti podataka.

- Živana Heđbeli

Članak 25. Čl. 25, st 2 - Znači li ovaj stavak da će u arhivima arhivisti koji budu stručno obrađivali gradivo ograničene dostupnosti morati imati posebno ovlaštenje, i ako da, bilo bi izuzetno poželjno to ovdje i navesti Čl. 25 – st. 5 - Precizirati što je u ovom stavku višekratno – 2, 3, 4, n puta? Čl. 25. st. 6 Ovdje je neophodno precizno definirati (taksativno navesti) što su to točno osobni podaci i / ili vrste dokumenata koji su dostupni nakon 100 godina Rokovi dostupnosti kakvi su bili u Zakonu iz 1997 su često od strane raznih pravnih osoba (arhiva, Ministarstva kulture ...) različito tumačeni. Ministarstvo kulture je nedavno protumačilo sadašnji zakon tako da se matica rođenih iz dane godine smije dati trećoj osobi 100 godina od nastanka, a matica vjenčanih i umrlih 70 godina od nastanka Bilo bi poželjno u ovom zakonu navesti da li su matice rođenih, umrlih, vjenčanih (jer se to gradivo izuzetno često traži) uopće osobni podaci. Nejasno je zašto bi se podatak da je netko rođen smatrao osobnim podatkom, u nekim zemljama matice ne predstavljaju osobne podatke i dostupne su svima bez obzira na godinu nastanka Koje tijelo i kako određuje što je nerazmjerni utrošak vremena – arhiv koji pohranjuje gradivo, Hrvatsko arhivsko vijeće...? Čl. 25 – st. 7 Potpuno je nejasno zašto su podaci iz ovog stanka još dodatno nedostupni 10 godina u odnosu na osobne podatke iz stavka 6. Što je točno podatak koji se odnosi na političko, vjersko ili filozofsko uvjerenje? Je li to podatak da je netko član neke stranke, vjerske organizacije, poklonik Hegela ili post-modernist? Stavak štiti članstvo u sindikatu, a ne štiti članstvo u političkoj stranci? Do sada su arhivi davali sudske dosjee 70 godina od njihova nastanka. Hoće li ih sada davati 110 godina od rođenja osobe koja je počinila kazneno djelo? Što je kada se u istom postupku sudi više osoba (skupna osuda)? Treba li tražiti najmlađu osobu kojoj se sudi i gradivo dati 110 godina od njena rođenja, ili će predmet biti dostupan po smrti osobe koja prve umre? Prekršaj je kažnjivo djelo koji se

povređuje javni poredak, društvena disciplina ili druge društvene vrijednosti koje nisu zaštićene kaznenim zakonom i drugim zakonima u kojima su propisana kaznena djela. Prekršaji i prekršajno-pravne sankcije mogu se propisivati zakonom i odlukama jedinica lokalne i područne samouprave. Za prekršaj propisan zakonom može se počinitelj kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora, dok za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne samouprave počinitelj se može kazniti samo novčanom kaznom. Zašto su kaznena djela stavljena u istu ravnu s prekršajima (prekršajni progon zastarijeva nakon 3 odnosno 4 godine)? Da li podatak da je netko u naselju vozio 10 km više od dopuštene brzine treba štiti 110 godina jednako kao i podatak da je ubio svoje dijete ili majku? Stavak 9. ovog članka odnosi se na zaštićene osobne podatke. Da li je članstvo u sindikatu zaštićeni osobni podatak bez obzira je li nastao do 31.12.1990. ili ne? Cijeli članak je nejasno i neprecizno napisan i već je sada vidljivo da će prouzročiti mnoge probleme arhivima u radu s korisnicima, i možebitne sudske sporove. Zakon treba olakšati rad arhiva, a ne otežati ga. Čl. 25 st 8 Koje tijelo i kako određuje prevagu javnog interesa – arhiv koji pohranjuje gradivo, Hrvatsko arhivsko vijeće...? Čl. 25 st 9 Ovdje je neophodno precizno definirati što su to zaštićeni osobni podaci ili vrste dokumenata. Stavak 7 i stavak 9 mogu doći, ovako neprecizni kakvi su sada, u koliziju. Čl. 25 st 10 Odnosi li se ovaj članak na sve javne ili državne službenike ili samo na dužnosnike? Bilo bi izuzetno poželjno i smanjilo bi (već sada predvidljiva) različita tumačenja ovog nejasno napisanog članka, ako bi se odredio rok apsolutne dostupnosti cjelokupnog nakon kojeg je svo gradivo dostupno svim korisnicima

Odbijen

Člankom 25. propisuju se rokovi dostupnosti pojedinih kategorija podataka. Osnovno je načelo da za ograničenje dostupnosti mora postojati zakonom utvrđena osnova. Rokovi dostupnosti osobnih podataka usklađeni su s načelima zaštite osobnih podataka i odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka i Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka. Postupak za utvrđivanje dostupnosti klasificiranih podataka usklađen je s odgovarajućim odredbama Zakona o tajnosti podataka.

- Nikola Mokrović

Članak 26. Članak 1 i 2 su u koliziji.

Prihvaćen

Izdavanje članskih iskaznica i naplata troškova izdavanja u pravilu se ne smatraju suprotnima pravilu o pristupu gradivu bez naknade. Radi uklanjanja dvojbe stavak 2. briše se.

- Povjerenik za informiranje

Članak 26. U članku 26. stavka 3. Prijedloga Zakona, potrebno je izraz "ponovno korištenje" promijeniti u "ponovna

uporaba", a stavak 4. kojim se uređuju uvjeti korištenja gradiva u javnim arhivima potrebno je uskladiti sa člankom 31. Zakona o pravu na pristup informacijama, prema kojem su propisani uvjeti za ponovnu uporabu informacije i u kojem je predviđeno donošenje Pravilnika o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe informacija, koji je prošao savjetovanje s javnošću. U odnosu na troškove potrebno je ukazati da su člankom 33. Zakona o pravu na pristup informacijama propisana pravila za naknadu troškova za ponovnu uporabu knjižnica, muzeja i arhiva te je tome potrebno prilagoditi odredbu stavka 4. tj. da naplaćeni trošak mora biti u skladu s objektivnim, jasnim i provjerljivim kriterijima.

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća.

Naknade troškova za ponovnu uporabu uredit će se pravilnikom.

- Silvija Babić

Članak26. St. (1) i (2) doista su u koliziji - ako je odredba pod (2) nužna, treba je drugačije definirati.

Prihvaćen

Prijedlog je prihvaćen tako da se briše stavak 2.

- Boris Herceg

Članak26. Ako se propisuju naknade, onda je potrebno naknade propisati na jednoobrazan način za sve arhive i sva tijela javne vlasti.

Primljeno na znanje

Naknade su propisane cjenikom usluga državnih arhiva.

- Martina Krivić Lekić

Članak26. U koju svrhu se izdaju članske iskaznice i naplaćuje članarina? Učlanjenje u arhivsku knjižnicu? Usput rečeno zakon ne predviđa specijalne knjižnice u sklopu arhiva, a ni knjižničara kao stručnog djelatnika arhiva.

Primljeno na znanje

Članske iskaznice izdaju se radi evidentiranja korisnika, naručivanja i izdavanja gradiva korisnicima i nadzora pristupa u zgradu arhiva i u pojedine prostorije.

- Danijel Jelaš

Članak 26. 1. i 2. stavak ovoga članka su u koliziji.

Prihvaćen

Prijedlog je prihvaćen tako da se briše stavak 2.

- Živana Heđbeli

Članak 26. Čl. 26 – st 1 i 2 Prvi i drugi stavak ovog članka su u koliziji i međusobno se isključuju. Struka u svijetu i RH je odavno odredila da se gradivo i obavijesna pomagala u javnim arhivima koriste besplatno stoga jer je država već uložila sredstva u nastanak gradiva i u same arhive U slučaju da korisnik kome arhiv naplati iskaznicu tuži arhiv budući je uvid u gradivo i korištenje obavijesnih pomagala besplatan, tko će biti odgovaran pred sudom i platiti sudske i druge troškove – arhiv koji je uveo iskaznicu ili zakonodavac koji je omogućio naplatu iskaznica?

Prihvaćen

Prijedlog je prihvaćen tako da se briše stavak 2.

- Povjerenik za informiranje

Članak 27. U stavku 2. predložimo kao kriterij određivanja pristupa uvrstiti i javni interes kako bi se na primjeren način tretiralo znanstvenike i istraživače, medije i druge djelatnosti koje se odvijaju u javnom interesu, a osobito s obzirom na odredbu stavka 3., kojim se navodi potreba pružanja dokaza za utvrđivanje prava na korištenje. U stavku 4. s obzirom da su rokovi iz Zakona o pravu na pristup informacijama dvovrсни – temeljni rok 15 dana i dodatni rok 15 dana pod određenim uvjetima (informaciju je potrebno tražiti izvan sjedišta, potrebno je provesti test razmjernosti i javnog interesa i sl.) predložimo jasno odrediti krajnji rok za odlučivanje o zahtjevu. Alternativno, ako odredba ostaje kako je predloženo predložimo nomotehničku doradu tako da se umjesto 'propisima o pravu na pristup informacijama' uvrsti 'zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama'. U stavku 5. predložimo precizirati rok koji je potreban radi pripreme gradiva, npr. 30 dana. U stavku 6. smatramo neadekvatnim propisivanje donošenja rješenja samo na zahtjev korisnika, kao i odlučivanje 'priopćavanjem' (koje bi minimalno trebalo biti izvršeno pisanim putem). S obzirom da odlučivanjem o dostupnosti građe arhivi uistinu odlučuju o pravu građana na pristup informacijama, ovdje arhivskoj građi, te temeljem ovdje uređenih instituta primjenjuju materijalno pravo (arhivske propise, propise o osobnim podacima, klasificiranim podacima), smatramo da je nužno da se o istome donese odgovarajući akt. Najboljom opcijom smatramo mogućnost da arhiv donese obavijest o zahtjevu korisnika na koju će korisnik moći uložiti prigovor čelniku arhiva, u svrhu preispitivanja, a čija će odluka o prigovoru biti u formi rješenja. Takvo je postupanje u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku, NN 47/09

(čl. 122. ZUP, u vezi sa člankom 156.). Na taj način osigurava se relativna fleksibilnost u prvoj fazi traženja pristupa gradivu (jer se ne donosi rješenje nego pisana obavijest), a zatim se omogućava preispitivanje u samom arhivu, putem prigovora o kojem čelnik donosi rješenje. Stavak 7. S obzirom na svrhu donošenja ovog Zakona, prelamanje niza ustavom zajamčenih prava građana te ustavnih garancija (osobni podaci, pristup informacijama, zaštita klasificiranih podataka) te važnost arhivskog gradiva za društvo i pojedince, a u skladu s načelom zaštite prava građana smatramo da bi kao drugostupanjsko tijelo trebalo predvidjeti neovisno stručno tijelo, kao što je to slučaj u zaštiti gorespomenutih prava (npr. pristupa informacijama, osobnih podataka). Osobito je to potrebno iz razloga otvaranja arhiva prije 1990. Smatramo da bi takvo tijelo trebalo imati kolegijalni karakter i okupiti stručnjake iz različitih s arhivima povezanih područja. Stoga predlažemo osnivanje povjerenstva za žalbe koje bi imalo 5 stalnih članova koji Hrvatski sabor imenuje temeljem javnog poziva, stručnjaka u području arhivske djelatnosti, informacijskih i povijesnih znanosti i kulture. Alternativno bi mu mogla biti priključena i 3 povremena člana koja imaju savjetodavnu ulogu i ne sudjeluju u odlučivanju - stručnjaka za osobne podatke, pristup informacijama i klasificirane podatke, a koja bi mogla imenovati nadležna ministarstva ili druga tijela (ne bi bili zaposleni u povjerenstvu), već djelovati kao savjet povjerenstva. Takvo povjerenstvo bi trebalo imati stručnu službu financiranjem iz proračuna.

Djelomično prihvaćen

Prihvaća se prijedlog da se riječi: "propisima o pravu na pristup informacijama" zamijene riječima: "zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama".

Stavak 2. - Javni interes naveden je u ovom stavku kao jedan od kriterija za određivanje pristupa gradivu u izrazu "vodeći računa o zahtjevima i potrebama korisnika i javnosti".

Stavak 4. - Zahtjevi korisnika u čitaonici arhiva u pravilu se rješavaju isti dan, ako je moguće kratko nakon narudžbe kako korisnik ne bi radi istog zahtjeva dolazio dva puta u arhiv. Ako se gradivo prevozi s druge lokacije, korisniku se u pravilu izdaje sljedećeg ili jednog od sljedećih dana. Rokovi za pružanje usluge korisnicima arhiva usporedivi su s rokovima u javnim knjižnicama, koji, doduše, nisu propisani, ali su znatno kraći od rokova iz Zakona o pravu na pristup informacijama. Rokovi iz Zakona o pravu na pristup informacijama ovim su stavkom određeni kao krajnji rokovi za rješavanje zahtjeva korisnika.

Stavak 5. - Razlozi iz kojih gradivo može biti u stanju u kojem se ne može koristiti ne mogu se uvijek otkloniti u roku od 30 dana. U pojedinim slučajevima može biti nužno osigurati znatnija sredstva za restauriranje gradiva i restaurirati veću količinu gradiva.

Stavak 6. Postupak obrade zahtjeva korisnika u arhivima i uvjeti u kojima se on odvija razlikuju se od uvjeta u kojima tijela javne vlasti obrađuju zahtjeve za ostvarivanjem prava na pristup informacijama. Većina zahtjeva korisnika obradi se bez donošenja rješenja, istoga dana. Korisnici gradiva u čitaonici arhiva mogu sukcesivno naručivati

gradivo tako da im se novo gradivo doprema dok još rade u čitaonici. Ako pri tome naruče i gradivo koje je nedostupno, korisnicima je u pravilo dovoljna informacija o tome i uputa da mogu zatražiti da im se omogući pristup gradivu. Sastavljanje i podnošenje zahtjeva u formi podnesaka te izdavanje rješenja o svakom zahtjevu predstavljalo bi znatno administrativno opterećenje i korisnika i arhiva i bitno bi usporilo proces obrade zahtjeva. Stavak 7. - U svezi sa stavkom 7. predlaže se osnivanje neovisnog povjerenstva za žalbe koje bi imalo stručnu službu financiranu iz proračuna. Osnivanje posebnog povjerenstva za žalbe s vlastitom stručnom službom smatramo neracionalnim. Predlaže se da o žalbama odlučuje Povjerenik za informiranje, kao neovisno tijelo.

- Silvija Babić

Članak 27. St. (2) Koja je svrha apostrofiranja registriranih i neregistriranih korisnika? Ako je pr. digitalizirano gradivo dostupno na nekim javnim mrežnim stranicama, potencijalni njegov korisnik također je na neki način registriran - bar kao "pristup sadržaju"

Primljeno na znanje

Izraz "neregistrirani korisnik" označava korisnika koji koristi gradivo u informacijskom sustavu arhiva bez korisničkog računa. Arhivi mogu voditi statistiku o korištenju gradiva i za registrirane i za neregistrirane korisnike.

- Martina Krivić Lekić

Članak 27. čl. 27. st. 1. - podaci o temi i svrsi korištenja trebali bi biti obavezni, a ne uz pristanak. Bez tih podataka nije moguće pratiti potrebe korisnika i voditi statistiku.

Odbijen

Obveza davanja podataka o temi ili razlogu korištenja gradiva ne bi bila u skladu s odredbom Zakona o pravu na pristup informacijama.

- Dinko Majcen

Članak 27. u stavku 2 izbaciti pojam neregistriranim obzirom da je u koliziji s prethodnim stavkom o korištenju gradiva

Odbijen

Izraz "neregistrirani korisnik" označava korisnika koji koristi gradivo u informacijskom sustavu arhiva bez korisničkog računa. Arhivi mogu voditi statistiku o korištenju gradiva i za registrirane i za neregistrirane korisnike.

- Hrvatsko arhivističko društvo

Članak29. Treba razmotriti mogućnosti osnivanja specijalnih arhiva umjesto pismohrana u onim slučajevima kad na to upućuje količina, vrsta i vrijednost gradiva pojedinih značajnih stvaratelja i imatelja javnoga gradiva.

Primljeno na znanje

Postoji mogućnost osnivanja arhiva u slučajevima koji se navode u prijedlogu.

- Ivica Halapir

Članak29. Stavak 1: Precizirati koji su to drugi javni arhivi? Privatni arhivi? Mogu li se osnivati?

Odbijen

Drugi javni arhivi mogu biti arhivi pojedinih ustanova, sveučilišni arhivi. Ovim Zakonom uređuje se zaštita privatnog arhivskog gradiva, ali ne i osnivanje privatnih arhiva.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak29. Članak 29. stavak 1. U prijedlogu Zakona nije definirano koji su to „drugi javni arhivi“ koji obavljaju javnu arhivsku službu.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog I. Halapira.

- Ivica Halapir

Članak 30. Stavak 1., podstavak 3: obavljaju stručni nadzor nad gradivom u posjedu tijela javne vlasti u svojoj nadležnosti te nad gradivom privatnih imatelja koji su upisani u Upisnik imatelja zaštićenog arhivskog gradiva. - stavak 1., podstavak 5: ... prikupljaju i obrađuju privatno arhivsko gradivo

Prihvaćen

Prijedlog je prihvaćen

- Nikola Mokrović

Članak30. Članak se referira na privatno arhivsko gradivo jedino u smislu njegova prikupljanja, a kao poseban stavak bi trebalo staviti da javni arhivi potiču stvaranje privatnih arhiva. Također, u stavku (2) treba inzistirati na tome da se stručna pomoć i usluge obavljaju bez naknade.

Djelomično prihvaćen

Prihvaćen je prijedlog da se nadležnost javnih arhiva u odnosu na privatno arhivsko gradivo proširi, tako da javni arhivi mogu pružati pomoć u obradi privatnog arhivskog gradiva, no to se ne može propisati kao njihova obveza, koju moraju pružati bez naknade.

- Boris Herceg

Članak 30. Javni arhivi su dužni tijelima javne vlasti i drugim pravnim i fizičkim osobama pružati stručnu i tehničku pomoć u upravljanju njihovim gradivom, bez naknade. Ako se radi o javnim arhivima i dužnostima koje se odredbama zakona propisuju tijelima javne vlasti, onda bi javni arhivi trebali pružati pomoć, po službenoj dužnosti, a ne davati usluge tijelima javne vlasti.

Primljeno na znanje

Treba razlikovati stručnu pomoć koju arhivi pružaju bez naknade i u okviru svojih dužnosti od poslova koje su dužna obavljati tijela vlasti kao stvaratelji ili posjednici arhivskog gradiva. Nije primjereno arhive obvezati da obavljaju poslove u nadležnosti drugih tijela bez naknade.

Martina Krivić Lekić

Članak 30. Čl. 30. uopće ne spominje privatno gradivo. Znači li to da arhivi ne evidentiraju niti na ikakav način prate stanje tog gradiva na terenu?

Primljeno na znanje

Člankom 21. ovog prijedloga Zakona predviđeno je vođenje evidencije privatnog arhivskog gradiva, a člankom 22. nadležnosti arhiva koje uključuju i praćenje stanja gradiva.

- Hrvatsko arhivističko društvo

Članak 30. U definiranim zadaćama nema prostora za komercijalni pristup tržišnom djelovanju arhiva u okviru javne arhivske službe kao javnog servisa. U tom smislu je potrebno poduzeti aktivnu politiku i stvari preispitati i uskladiti. Uloga arhiva je nadpolitična i iznad svakog ekonomskog interesa.

Primljeno na znanje

Potrebno je razlikovati zadaće arhiva kao javnog servisa i poslove koje arhivi obavljaju u okviru tih zadaća od poslova povezanih s arhivskom djelatnošću koji nisu obveza arhiva. Primjerice, u mnogim zemljama javni arhivi pružaju usluge pohrane ili digitalizacije dokumentarnog gradiva tijela javne vlasti kao komercijalne usluge.

Propisima o ponovnoj uporabi informacija u posjedu tijela javne vlasti u Europskoj uniji i u Republici Hrvatskoj uređena je mogućnost ostvarivanja određenih prihoda javnih arhiva, knjižnica i muzeja od ponovne uporabe informacija, čime se izražava stav da određeni oblici ekonomske aktivnosti nisu u sukobu s ulogom ovih ustanova kao javnog servisa. Pri tome je važno utvrditi jasne uvjete i ograničenja u pružanju pojedinih usluga.

- Živana Heđbeli

Članak30. Čl. 30 st 1 - određuje da se javni arhivi mogu baviti znanstvenim radom. Znači li to da pojedini javni arhiv može s vremenom prerasti u znanstvenu ustanovu, te da će djelatnici arhiva koji imaju i znanstvena zvanja (znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik) dobivati dodatka na plaću i na temelju znanstvenih zvanja? U poslovima javnih arhiva nije naveden nadzor nad privatnim gradivom upisanim u Upisnik imatelja zaštićenog privatnog gradiva. Tko će obavljati nadzor nad tim gradivom? Inspektori zaštite kulturnih dobara? Hrvatski državni arhiv? Javni arhivi? Čl. 30, st 2 - Ovaj stavak otvara put neetičkom radu arhiva i možebitnoj korupciji. Kako bi se – sukladno Etičkom kodeksu arhivista (Osobito povjerenje koje im je poklonjeno, arhivisti koriste na dobro sviju i ne služe se svojim položajem za vlastitu ili bilo čiju neopravdanu korist.), i pozitivnim zakonima RH, izbjegao neetički rad arhiva neophodno je navesti u stavku 2. ovog članka da arhivi pružaju stručnu pomoć imateljima gradiva besplatno. Javni arhivi ne bi smjeli imateljima / stvarateljima nad kojima obavljaju nadzor pružati i naplaćivati nikakve usluge (zakonom zadane zadaće koje su im redovna djelatnost i za čije obavljanje dobivaju sredstva iz proračuna) jer se time automatski postavlja pitanje etičnosti njihova rada. Usporedbe radi, državna revizija ne pruža tijelima kod kojih obavlja (ili će obavljati) reviziju usluge vođenja njihovog računovodstva.

Primljeno na znanje Arhivi se mogu baviti znanstvenim radom. Ovim se Zakonom ne uređuje način na koji će se organizirati znanstveni rad.

Ovlasti arhiva u odnosu na privatno arhivsko gradivo upisano u Upisnik imatelja zaštićenog privatnog arhivskog gradiva uređene su člankom 22. ovog prijedloga Zakona.

Obrazloženje uz komentar o pružanju određenih usluga uz naplatu dano je u odgovoru na prijedlog Hrvatskog arhivističkog društva.

- Kartina Krivić Lekić

Članak31. st.3. trebalo bi dodati "o promjenama, podjelama i sukobu..."

Prihvaćen

Ovim se stavkom uređuje način na koji e rješava sukob nadležnosti arhiva. Prijedlog se prihvaća u izmijenjenoj formulaciji.

- Povjerenik za informiranje

Članak33. Predlažemo uvrstiti dodatni stavak kojim bi se propisalo da se evidencije, registri, upisnici i popisi iz stavaka 1. i 2. javno objavljuju, u strojno čitljivom obliku.

Djelomično prihvaćen

Prijedlog se djelomično prihvaća, s time da se ne objavljuju javno evidencije o korištenju gradiva i pojedini podaci u Upisniku imatelja zaštićenog privatnog arhivskog gradiva, koji predstavljaju zaštićene osobne podatke.

- Silvija Babić

Članak33. St. (1) - dodati: "evidenciju stvaratelja gradiva s područja svoje nadležnosti" - u svim alinejama pojam "knjiga" i "popis" zamijeniti pojmom "evidencija"; uz sve evidencije dodati i "zbirka pripadajuće dokumentacije". St. (2) Kako je zamišljena kontrola dostave podataka za Upisnik arhiva? - nigdje nije definirana obveza dostave podataka od osnivača. Zašto HDA - osim posljedično tehnološki - vodi popis(evidenciju) stvaratelja u nadležnosti javnih arhiva?

Odbijen

Ovim prijedlogom Zakona predlaže se objediniti evidencije stvaratelja javnog arhivskog gradiva koje vode javni arhivi u jednu evidenciju, koju vodi Hrvatski državni arhiv, kao učinkovitije i preciznije rješenje. Stvaratelji javnog arhivskog gradiva često su međusobno povezani hijerarhijskim i drugim vezama, čije bilježenje predviđaju norme arhivističkog opisa. To je daleko jednostavnije provesti ako se vodi jedna evidencija umjesto devetnaest, koliko ih se sada vodi.

Ne prihvaća se prijedlog za izmjenu naziva pojedinih evidencija budući da se radi o uobičajenim nazivima. Isto tako, nije potrebno uz sve evidencije dodavati da se vodi i zbirka pripadajuće dokumentacije, osobito ako nije navedeno o kojoj se dokumentaciji radi.

- Domagoj Zovak

Članak33. U Pravilniku o evidencijama u arhivima (NN 90/02) navedeno je kako Arhiv mora voditi Dosje arhivskog fonda/zbirke te Evidenciju o stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva, jer se radi o izuzetno važnim evidencijama u kojima se nalaze podaci o arhivskim fondovima te o stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva izvan arhiva. Nejasno je zašto ove evidencije nisu navedene u ovome članku. Pravilnikom o upravljanju javnim dokumentarnim i arhivskim gradivom izvan arhiva potrebno je precizno definirati podatke koji se moraju unositi u navedene evidencije.

Odbijen

Obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog S. Babić.

- Domagoj Zovak

Članak33. (1) Javni arhivi vode: - knjigu primljenoga gradiva - knjigu pohranjenoga gradiva - popis arhivskih fondova i zbirki u arhivu (opći inventar) - popise gradiva za pojedine fondove i zbirke u arhivu - evidenciju o korištenju gradiva u arhivu, - dosje arhivskoga fonda/zbirke, - evidenciju stvaratelja i imatelja arhivskog gradiva.

Odbijen

Obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog S. Babić.

- Ivica Halapir

Članak33. U stavku 1. dodati 6. podstavak: Popis stvaratelja javnog dokumentarnog i arhivskog gradiva na području njihove nadležnosti i popis imatelja zaštićenog privatnog arhivskog gradiva. U stavku 2. brisati podstavak 4. U čl. 33. umjesto Popis radije staviti pojam: evidenciju.

Odbijen

Obrazloženje je dato u odgovoru na prijedlog S. Babić.

- Arian Rajh

Članak33. Bilo bi dobro usustaviti vrste i oblike obavijesnih pomagala te propisati formatiranje (EAD) koje će omogućiti razmjenu podataka između sustava - u pravilniku.

Primljeno na znanje

Formatiranje obavijesnih pomagala uredit će se pravilnikom

- Dinko Majcen

Članak33. (1) Javni arhivi vode: -evidenciju o korištenju gradiva u arhivu. (tipfeler)

Prihvaćen

U objavljenom tekstu ispušteno je jedno slovo.

- Nikola Mokrović

Članak34. Zakon ne regulira osnivanje privatnih arhiva, specijaliziranih arhiva i javnih digitalnih arhiva.

Primljeno na znanje

Zakonom se uređuje pitanje zaštite privatnog arhivskog gradiva, a ne i način rada privatnih arhiva. Odredbe Zakona o osnivanju javnih arhiva odnose se i na osnivanje specijaliziranih i digitalnih javnih arhiva.

- Ivica Halapir

Članak34. Specijalizirani arhivi? Stari zakon članak 42.? U st. 5 dodati iza riječi Ministarstvo kulture, na prijedlog HAV.

Odbijen

Stavkom 5. ovog članka uređuje se izdavanje rješenja o postojanju uvjeta za osnivanje arhiva. S obzirom na to da se radi o utvrđivanju stanja slijedom nečijeg prijedloga, nije potrebno u postupak uvoditi drugi prijedlog. Hrvatsko arhivsko vijeće može dati svoje mišljenje o tome smatra li prijedlog prihvatljivim ili ne.

- Arian Rajh

Članak34. Digitalni arhivi u javnoj domeni. Privatni arhivi u dodatnom članku? (i digitalna inačica)

Primljeno na znanje

Odredbe Zakona odnose se na arhive neovisno o tome kojom se tehnologijom koriste u radu.

- Dinko Majcen

Članak 34. (5) Postojanje uvjeta za osnivanje javnog arhiva iz stavka 4. ovog članka utvrđuje rješenjem Ministarstvo kulture na osnovu mišljenja Hrvatskog arhivskog vijeća.

Odbijen

Hrvatsko arhivsko vijeće savjetodavno je tijelo ministra kulture. Vijeće može predložiti osnivanje arhiva ili dati mišljenje o drugom takvom prijedlogu, no nije potrebno propisivati de facto suglasnost Vijeća na rješenje Ministarstva.

- Silvija Babić

Članak35. St. (2) Budući je osnivač državnih arhiva Republika Hrvatska, dužna je osigurati prostor i opremu za rad. Druga je stvar ako jedinice lokalne uprave i samouprave ne osnivaju vlastiti javni arhiv nego gradivo predaju

državnome arhivu na svome području - tada trebaju participirati na neki uređen način. St. (4) Koji su mehanizmi obračuna navedenih troškova? U svakom pojedinom slučaju proizvoljno - na način kako se obje strane dogovore?

Djelomično prihvaćen

Članak 35. izmijenjen je na način da sredstva za rad arhiva osiguravaju njihovi osnivači, s time da prostor za rad područnih državnih arhiva, koji obavljaju djelatnost za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osigurava grad u kojem arhiv ima sjedište i druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za koje područni državni arhiv obavlja djelatnost.

- Martina Krivić Lekić

Članak 35. st. 2 prostor za rad i spremišni prostor - trebalo bi dodati da je nužno osigurati prostor u razumnom roku ili roku ne dužem od 2 godine kako bi se izbjeglo ovo što danas imamo sa Državnim arhivom u Bjelovaru koji je podstanar u svim prostorima (uključujući i spremište) već 7 godina.

Odbijen

Obveza osiguranja potrebnog prostora trajna je obveza koja nije uvjetovana rokom.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak 35. stavak 2. Izmijeniti na način da glasi: „Prostor za rad i spremišni prostor područnih državnih arhiva osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a opremu osigurava Republika Hrvatska.“.

Djelomično prihvaćen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog S. Babić.

- Tatjana Ružić

Članak 35. st. 2 i st. 4 Prostor za rad i spremišni prostor područnih arhiva trebali bi osiguravati županije, gradovi i općine na čijem području arhiv obavlja svoju djelatnost. Kada bi se financiranje izgradnje arhivskih spremišta raspodijelilo na sve stvaratelje/imatelje s područja nadležnosti područnih arhiva, ipak bi se prije i više sakupilo novca nego samo od jednog grada. S druge strane kada netko nešto financira onda mu je više stalo do toga pa bi i više vodili brigu o samom gradivu.

Djelomično prihvaćen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog S. Babić.

- Dinko Majcen

Članak35. (1) Prostor za rad, spremišni prostor i opremu javnih arhiva osigurava osnivač.

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća.

- Dinko Majcen

Članak35. u članku 35. stavak 2 se briše. Obzirom da državne arhive osniva RH onda prostor i opremu za rad mora osigurati osnivač. Jedinice lokalne uprave moraju osigurati sredstva ukoliko samo taj javni arhiv koji je osnovala RH skrbi o njihovu gradivu.

Djelomično prihvaćen

Prijedlog se prihvaća, s time da se zadržava obveza gradova u kojima područni državni arhivi imaju sjedište i drugih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koje područni državni arhivi obavljaju djelatnost, da sudjeluju u osiguranju prostora za rad arhiva. Do donošenja Zakona o arhivskom gradivu i arhivima jedinice lokalne samouprave u kojima su djelovali tadašnji povijesni, a današnji područni državni arhivi imale su veće obveze u osiguranju uvjeta za rad arhiva i u financiranju njihove djelatnosti. Zakonom iz 1997. godine znatniji dio obveza prenesen je na Republiku Hrvatski, no zadržane su obveze koje su se odnosile na prostor za rad kako se ne bi dovelo u pitanje djelovanje arhiva u prostorijama u vlasništvu jedinica lokalne ili područne samouprave.

- Martina Krivić Lekić

Prestanak rada javnih arhiva Kamo ide gradivo u slučaju prestanka rada javnog arhiva?

Primljeno na znanje

Tijelo ili osoba koja donese odluku o ukidanju arhiva u toj će odluci utvrditi gdje će se gradivo smjestiti.

- Silvija Babić

Članak 36. Odluka o prestanku rada mora sadržavati i odluku o tome kome se predaje gradivo o kojem je odnosni javni arhiv skrbio.

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća

- Tatjana Ružić

Članak 36. Svakako treba utvrditi tko preuzima i vodi brigu o gradivu koje je u javnom arhivu bilo pohranjeno.

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća.

- Arijan Rajh

Upravljanje javnim arhivom smatram da ovo treba proširiti i dati neki dulji prijelazni period te da voditelji arhiva i djelatnici arhiva koji rade na arhivskim poslovima budu osobe koje su educirane iz arhivistike. Isto tako smatram da to ne treba samo ograničiti na javne arhive, već i na pružatelje usluge i na stvaratelje - da i ove kategorije trebaju imati barem jednu osobu koja ima obrazovanje iz arhivistike za poslove s gradivom.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak 37. Članak 37. stavak 3. U ovome stavku potrebno je utvrditi da se za ravnatelja, odnosno voditelja arhiva u sastavu može imenovati osoba visoke stručne spreme društvenog ili humanističkog smjera, s 5 godina radnog iskustva u struci i uz uvjet da položi stručni ispitom za zvanje arhivist u roku od 2 godine od dana imenovanja. S obzirom da je ravnatelj arhiva stručni voditelj ustanove (ne samo menadžer), kolegij ravnatelja drži da Zakon treba precizirati i definirati pojam „ stručnih sposobnosti „ koje se kao jedan od uvjeta navode u ovom članku, st. 3. Pod minimumom stručnih sposobnosti podrazumijevamo da se za ravnatelja, odnosno voditelja arhiva u sastavu , može imenovati osoba visoke stručne spreme društvenog ili humanističkog smjera, s 5 godina radnog iskustva u struci i uz uvjet da položi stručni ispit za zvanje arhivist u roku od 2 godine od dana imenovanja. Držimo da postojeća formulacija u predloženom Nacrtu otvara vrlo široke mogućnosti tumačenja pojma „stručne sposobnosti“ kandidata za ravnatelja ili voditelja, a time i mogućnost nastanka štetnih posljedica pri obavljanju djelatnosti. Mišljenja smo da ovaj Zakon kao temeljni propis koji regulira stručnu djelatnost treba osigurati dignitet struke, što uz ovakvu formulaciju čl. 37. st. 3, nije slučaj.

Odbijen

Posebni uvjeti za radno mjesto ravnatelja ili voditelja arhiva sadrže pet uvjeta: završen diplomski studij ili s njim izjednačen studij, stručne kompetencije, organizacijske kompetencije, radne kompetencije i druge uvjete određene statutom arhiva.

1. Stručna sprema. U više komentara navodi se da bi područje stručne spreme trebalo ograničiti na područja društvenih i humanističkih znanosti ili, još uže, na područje informacijskih znanosti, smjer arhivistike. Smatramo da je ograničenja ove vrste primjerenije utvrđivati statutom arhiva nego Zakonom. Naime, za pojedine arhive mogu biti relevantna različita znanstvena ili umjetnička područja pa i stručnjaci i rukovodeće osoblje u arhivima dolaziti iz različitih područja. Ako bi se Zakonom propisalo da je uvjet za radno mjesto bilo kojeg arhiva završen studij na području društvenih ili humanističkih znanosti, ne bi bilo moguće, primjerice, da se ravnateljem filmskog arhiva imenuje osoba koja je završila studij filmske umjetnosti ili da se ravnateljem glazbenog arhiva imenuje osoba koja je završila studij glazbe. Također treba uzeti u obzir da u stručnome radu u arhivima sve više do izražaja dolaze kompetencije vezane uz pojedina polja tehničkih znanosti, prije svega računarstvo, koje je u tom smislu bliže potrebama suvremenih arhiva od većine humanističkih znanosti.

2. Stručni ispit. U ovom i više drugih komentara uz ovaj članak Zakona predlaže se Zakonom propiše obveza polaganja stručnog ispita kao dokaz stručne osposobljenosti ravnatelja ili voditelja arhiva. Smatramo primjerenim da se, pored stručnog ispita, kao dokaz odgovarajuće razine stručne osposobljenosti prihvate i drugi načini dokazivanja stručnih kompetencija, kao što su završen studij informacijskih znanosti, grana arhivistika (ili drugi odgovarajući studij) i znanstveno zvanje na ovom području. Na taj se način mogu izbjeći nelogične situacije da diplomirani arhivist s dugogodišnjim radom u struci ne udovoljava stručnim uvjetima natječaja, a osoba s jednom godinom stručnog usavršavanja uz rad udovoljava.

3. Staž. Kolegij ravnatelja državnih arhiva predlaže da se kao jedan od uvjeta za imenovanje ravnatelja ili voditelja arhiva odredi 5 godina radnog iskustva u struci. Smatramo da je ovaj uvjet primjeren većim arhivima, s većim brojem stručnih djelatnika, no ne i arhivima u sredinama u kojima je vrlo malo osoba koje udovoljavaju ovom uvjetu. Smatramo primjerenijim ovo pitanje urediti statutom arhiva ili odgovarajućim aktom pravne osobe u čijem sastavu arhiv djeluje.

- Državni arhiv u Osijeku

Članak 37. U odnosu na čl. 37., st. 3, treba uvrstiti jasno definirane uvjete koji će uzeti u obzir obrazovanje, stručna znanja i kompetencije u arhivskoj struci. Studiji arhivistike i drugih informacijskih znanosti koji su već afirmirani u Hrvatskoj, potom i ostalih studiji društvenih i humanističkih znanosti, a nadalje stručna znanja i kompetencije u arhivskoj struci, moraju biti odgovarajuće vrednovani i kod izbora za čelna mjesta u arhivskoj struci, kako je to i u svim drugim stručnim zajednicama.

Primljeno na znanje

Stavkom 3. ovog članka kao jedan od uvjeta za radno mjesto ravnatelja ili voditelja arhiva propisano je posjedovanje stručnih kompetencija te se uzima u obzir i sveučilišno obrazovanje, odnosno završen studij informacijskih znanosti,

odnosno arhivistike.

- Povjerenik za informiranje

Članak 37. S obzirom na ulogu i ovlasti ravnatelja arhiva i potrebu posjedovanja stručnog znanja i radnog iskustva, kao i uobičajene odredbe o rukovoditeljima tijela javne vlasti, predlažemo u stavak 3. uvrstiti i uvjet radnog iskustva u arhivskoj djelatnosti u određenom trajanju (npr. 5, 8, 10, 12 godina). Također, nomotehnički odredbe o upravljanju arhivima uobičajeno se nalaze prije odredbi o sredstvima za rad.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

- Silvija Babić

Članak 37. Ova definicija ukazuje da predlagač ne uočava nikakvu analogiju čak niti među srodnim/informacijskim ustanovama, ali jasno ukazuje na politički značaj arhivskih ustanova. Usustavljeno ograničavanje izbora i transparentnost kriterija izbora neki su od temeljnih postignuća demokratskih sustava. Poželjnije bi bilo definirati kriterije i uvjete u kojim slučajevima ravnatelj može biti razriješen prije isteka mandata - jer činjenica jest - vrhunski stručnjak doista ne mora biti vrhunski, čak ni prihvatljiv, rukovoditelj.

Odbijen

Slučajevi u kojima ravnatelj arhiva može biti razriješen propisani su drugim propisima.

- Domagoj Zovak

Članak 37. Navedeni uvjeti za izbor ravnatelja javnog arhiva su previše općeniti i za razliku od čl. 27. Zakona o muzejima (NN 110/2015) ili čl. 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17) dopuštaju da ravnateljem Arhiva postane svatko tko ima visoku stručnu spremu, dok je u muzejima i školama izbor restriktivniji i koncentriran na izbor stručne osobe koja ima iskustva u navedenim djelatnostima. Također nije dobro prepustiti javnim arhivima da sami statutom određuju uvjete za izbor ravnatelja jer onda može biti prostora za zlouporabe i prilagođavanje uvjeta natječaja pojedinim kandidatima periodičnim izmjenama statuta u upravnom odboru, što svakako treba izbjeći, jer je Zakon akt veće snage od statuta.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

- Domagoj Zovak

Članak37. (3) Ravnateljem javnog arhiva, odnosno voditeljem arhiva u sastavu može se imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, pet godina rada u arhivskoj djelatnosti ili deset godina rada u kulturi, znanosti ili drugom odgovarajućem području vezanom uz djelatnost arhiva, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima. Ravnatelj javnog arhiva imenuje se na temelju predloženog četverogodišnjeg programa rada. Iznimno, na temelju predloženog četverogodišnjeg programa rada za ravnatelja arhiva kojem su osnivači jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave i druga tijela javne vlasti može biti imenovana osoba koja ima završeno obrazovanje propisano stavkom 1. ovoga članka, jednu godinu rada u arhivskoj djelatnosti ili pet godina rada u kulturi, znanosti ili drugom odgovarajućem području vezanom uz djelatnost arhiva, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

- Maja Pleskalt

Članak37. Smatram da su uvjeti za ravnatelja dobro napisani s obzirom da ravnatelj upravlja ustanovom i brine o zakonitosti rada iste što podrazumijeva donošenje niza akta pravne i financijske prirode te isti mora imati izuzetne organizacijske sposobnosti. Do sada se pokazalo da ravnatelji koji nisu imali arhivski ispit i koji su ga položili u zakonom određenom roku jednako dobro upravljaju ustanovom kao i osobe koje su taj ispit imale. Što se uvjeta za ravnatelja tiče, ja bih jedino dodala obvezu polaganja ispita. Ostali posebni uvjeti mogu se propisati i Statutom kao što je znanje jezika, godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima itd...

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje

- Martina Krivić Lekić

Članak37. Nejasno je zašto se kriterij za voditelja jedne tako specifične ustanove kao što je arhiv potpuno spuštaju ispod svih pragova. Struka bi trebala držati do sebe i ići naprijed, a ne osvrutati se unazad. U malim arhivima gdje ravnatelj od prvog dana rada preuzima velik dio konkretnih stručnih poslova te upravlja malim kolektivom, zapošljavati osobu kojoj treba vremena da se upozna sa poslom, ustrojem arhiva, stručnim poslovima znači veliki uteg u normalnom funkcioniranju ustanove. Osobno mi je nejasno gdje bi te osobe prethodno stekle osnovna

znanja o arhivistici (osim na studiju arhivistike). Ukoliko gledamo srodne ustanove, muzeje i knjižnice, možemo reći da su ovi kriteriji izrazito niski i preopćenito napisani. Predlažem - "Za ravnatelja arhiva može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu društvenog ili humanističkog smjera, položen stručni ispit iz arhivske struke, 5 godina radnog iskustva, objavljene vrijedne stručne ili znanstvene radove i odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima. Iznimno se za ravnatelja arhiva može imenovati osoba koja nije položila stručni ispit iz arhivske struke."

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

- Hrvatsko arhivističko društvo

Članak37. S obzirom na stručno upravljanje ustanovom, za ravnatelja arhiva bi trebalo postaviti najmanje uvjet ekvivalentan za prvo napredovanje u stručnom zvanju: pet godina radnog iskustva nakon položenog stručnog ispita. Naime, znanja koja treba imati ravnatelj i kompetencije kojima treba raspolagati u vođenju ustanove nadilaze poslove koje po sistematizaciji obavlja viši arhivist.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

- Hrvatsko arhivističko društvo

Članak37. Jedno od pitanja o kojem nužno treba raspraviti jest pitanje treba li ljude bez iskustva rada u struci, ili vrlo malo iskustva, postavljati na čelo ustanova u kulturi ili treba, kao što je to primjerice u školstvu, tražiti od budućih ravnatelja određeno radno iskustvo na stručnim poslovima kao preduvjet za kandidaturu.

Primljeno na znanje

U komentaru se predlaže otvaranje rasprave o radnom iskustvu potrebnome za radno mjesto ravnatelja arhiva.

- Danijel Jelaš

Članak37. Sveučilišna razina diplomskog studija kao jedini uvjet za izbor ravnatelja je neadekvatna. Arhivi su profilirane stručne institucije kojima je ravnatelj odgovoran u prvom redu za donošenje stručnih odluka. Dakle, za radno mjesto ravnatelja apsolutno je (i izvan svake diskusije) potrebno da to bude osoba koja će biti arhivski stručnjak s položenim stručnim ispitom. Taj kriterij, koji je bio prisutan u dosadašnjem zakonu, treba zadržati želimo li osigurati kvalitetno i kompetentno upravljanje institucijama. Nadalje, izuzetno je važno da to bude osoba s

određenim radnim iskustvom, najbolje osoba koja ima 5 godina rada u struci od položenog stručnog ispita ili barem 5 godina rada u struci. To je, na koncu, nekakav standard i u drugim javnim službama. Dosadašnji je zakon dopuštao da za ravnatelja budu izabrani kandidati koji nemaju položeni stručni ispit uz obvezu polaganja stručnog ispita. Moja je sugestija da se zadrži i ta mogućnost, ali samo ako se na natječaj nije javila osoba koja ima položeni stručni ispit i radno iskustvo te ako kandidat ima završen diplomski studij društvenog ili humanističkom smjera. Ustraje li predlagatelj na rješenju u ovom nacrtu zakona, izbor ravnatelja će, umjesto da postane transparentniji, biti mnogo netransparentniji. Naime, vrlo je upitno koje su to stručne, radne i organizacijske sposobnosti presudne za upravljanje arhivskim ustanovama, a da ih pojedinac može steći radom u drugim ustanovama, tijelima uprave ili privatnim trgovačkim društvima. Upravo su jasni i pozitivno-diskriminirajući kriteriji pri izboru čelnih ljudi u institucijama ogledalo namjere zakonodavca da se javnim sustavima upravlja transparentno.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

- Tatjana Ružić

Članak 37. st. 3 Ravnatelj arhiva mora imati položen stručni ispit i najmanje 5 godina rad u arhivskoj struci.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

- Živana Heđbeli

Članak 37. Čl. 37 - Neophodno je, kako bi se arhivska struka digla na razinu ostalih baštinskih struka, poput knjižničarske, da ravnatelj javnog arhiva ima završen studij arhivističkog usmjerenja, položen stručni ispit i najmanje pet godina rada u arhivskoj struci. Neophodno je da ravnatelj HDA bude i doktor informacijskih znanosti.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog Državnog arhiva u Gospiću i kolegija ravnatelja državnih arhiva.

Kristijan Karajić

Članak 37. Arhivistika nije samo definiranje dostupnosti i korištenje gradiva (segment arhivistike koji je poprilično popularan u medijima u posljednjih nekoliko mjeseci), nego je arhivistika i proučavanje principa i metoda sređivanja i zaštite arhivskog gradiva, arhivske teorije i prakse, arhivskog zakonodavstva, povijest institucija, zaštita elektroničkog gradiva i dr. Za navedene discipline postoje i odgovarajući studiji u RH i zasebna usavršavanja unutar

odgovarajućih institucija. Sukladno navedenom, predlažem da se na čelo jedne središnje i matične arhivske ustanove u RH imenuje stručnjak, odnosno stručnjak iz arhivske djelatnosti (s položenim stručnim ispitom iz arhivske struke) ili osoba koja ima najmanje 5 godina radnog iskustva u srodnim ustanovama u kulturi, s obvezom polaganja stručnog ispita u arhivskoj struci. Svakako bi bilo poželjno da se način imenovanja čelnika središnjeg arhiva u RH uskladi s primjerima imenovanja kod europskih središnjih arhivskih ustanova, a svakako u dijelu stručnih zvanja i poželjnih stručnih kompetencija

Odbijen

Prijedlog je kontradiktoran. S jedne strane predlaže se Zakonom precizno propisati za radno mjesto ravnatelja nacionalnog arhiva, dok se s druge strane predlaže slijediti primjere imenovanja čelnika nacionalnih arhiva u drugim europskim zemljama. U zakonima kojima se uređuje kojima se uređuje arhivska djelatnost u većini zemalja nema posebnih stručnih uvjeta za radno mjesto ravnatelja nacionalnog arhiva.

- Dinko Majcen

Članak 37. Voditelj arhiva treba biti stručna osoba u arhivskoj djelatnosti, ovako ispada da taj posao može raditi bilo tko.

Primljeno na znanje

Stavkom 3. ovog članka kao jedan od uvjeta za radno mjesto ravnatelja ili voditelja arhiva propisano je posjedovanje stručnih kompetencija te se uzima u obzir i sveučilišno obrazovanje, odnosno završen studij informacijskih znanosti, odnosno arhivistike.

- Dinko Majcen

Članak 37. (3) Ravnateljem javnog arhiva, odnosno voditeljem arhiva u sastavu može se imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima i ima položen stručni ispit u arhivskoj struci, te ispunjava druge uvjete propisane statutom arhiva.

Odbijen

Prijedlog se ne prihvaća jer u neravnopravan položaj stavlja osobe koje su stručne kompetencije stekle studijem, a ne stručnim ispitom, u odnosu na osobe koje nisu završile odgovarajući studij, a položile su stručni ispit nakon jednogodišnjeg osposobljavanja uz rad.

- Tatjana Ružić

Upravni odbor Umjesto 3-5 članova upravnog odbora bolje da se dozvoli zapošljavanje istog ili po potrebi većeg broja arhivskih djelatnika - arhivista, informatičara, informatologa, povjesničara. Onda možemo "otvoriti arhive". S druge strane koliko ljudi u ovoj zemlji (i sa završenim doktoratom) zna što se i kako radi u arhivima i spremni su "pomoći" u arhivskom radu kao članovi upravnih odbora?! Bolje da vrijeme utrošeno na bespotrebne sastanke iskoristimo za sređivanje gradiva, digitalizaciju i otvaranje arhiva. Navedenu dokumentaciju ionako priprema ravnatelj sa stručnim suradnicima.

Odbijen

Cilj je uvođenja upravnih odbora povećati kvalitetu upravljanja u arhivima.

- Državni arhiv u Osijeku

Članak38. U odnosu na čl. 38, st. 4, na temelju stručne rasprave u DAOS predlaže se da način izbora ili imenovanja članova i trajanje mandata upravnog odbora i način donošenja odluka, koji po prijedlogu nacrtu zakona trebaju biti utvrđeni statutom arhiva, moraju biti identični za svaki javni arhiv u Hrvatskoj. Stoga bi bilo bolje i predlaže se da se propišu zakonom, a ne da se ostavlja na uređenje svakom statutu arhiva napose.

Odbijen

Broj članova upravnog odbora i pojedine njegove nadležnosti može biti potrebno uskladiti s veličinom i organizacijom arhiva.

- Nikola Mokrović

Članak38. Pretpostavka je ovog članka da bi upravni odbor trebao povećati kvalitetu stručne kao i upravljačke razine obavljanja poslova arhiva. Zašto se ne inzistira na kvalifikacijama članova Odbora, kao što su rad u arhivskoj struci određen broj godina ili položen stručni ispit? Realan učinak ovako postavljene odredbe bi mogao biti narušavanje autonomije pojedinog arhiva.

Odbijen

Upravni odbor je tijelo arhiva koje imenuje osnivač. Osnivač imenuje i ravnatelja arhiva tako da su imenovanje upravnog odbora i ravnatelja arhiva u podjednakom odnosu prema autonomiji arhiva. Upravna vijeća propisana su na sličan način za druge ustanove u kulturi.

- Silvija Babić

Članak 38. st. (3) Treba ograničiti studij kojega područja (uz navedene stupnjeve i razine). Nije nužno da budu samo s polja informacijskih znanosti, ali svakako trebaju biti primjereno zastupljeni.

Odbijen

Predloženo ograničenje je suviše restriktivno. Upravni odbor ne zamjenjuje stručna tijela arhiva.

- Maja Pleskalt

Članak38. Upravni odbor uz ostale zadaće treba nadzirati ili pratiti zakonitost rada arhiva, na prijedlog ravnatelja donositi opće akte arhiva, na prijedlog ravnatelja usvajati plan nabave i njegove izmijene i dopune. S obzirom na financijsku i pravnu prirodu akata koju Upravni odbor donosi smatram da su uvjeti za članove upravnog odbora dobro napisani jer omogućuju stručnjake iz svih područja, a ne samo arhivske djelatnosti.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje

- Danijel Jelaš

Članak38. Stavak 2. ovoga članka u koliziji je s čl. 164. st. 1 Zakona o radu gdje je propisano da bi jedan člana upravnog trebao biti predstavnik radnika. Znači, svakako ne može biti da sve članove upravnog odbora imenuje osnivač. Nadalje, bilo bi dobro, budući da predstavnik radnika može biti osoba koja nije stručni djelatnik, da jednog arhivista imenuje stručno vijeće iz svojih redova (naravno, imenovani član ne može biti ravnatelj), a u slučaju da arhiv nema ustrojeno stručno vijeće da jednog člana biraju arhivisti između sebe. Time bi onda bilo zajamčeno da će u upravnom odboru sjediti stručnjaci koji imaju sve kompetencije za donošenje i nadzor izvršenja programa rada, izvješća o radu, da mogu davati ravnatelju prijedloge i mišljenja i sl. Dakako, to podrazumijeva onda da upravni odbor ima minimalno pet članova, što mislim da nije problem ni u slučaju manjih arhiva. Tada preostala tri člana koje bira osnivač ne moraju nužno biti iz redova arhivista, ali bi svakako mogućnost izbora trebalo suziti na istaknute djelatnike u kulturi, a nipošto da jedini kriterij bude završeni sveučilišni diplomski studij.

Odbijen

Za primjenu navedene odredba Zakona o radu nije potrebno ponoviti je u ovom Zakonu.

- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak38. Članak 38. stavak 1. Formulaciju da javni arhivi koji imaju pet ili više zaposlenika imaju upravni odbor potrebno je mijenjati na način da se utvrdi da upravni odbor imaju Hrvatski državni arhiv i javni arhivi u kojima je

zaposleno više od 30 zaposlenika. Ulogu upravnog odbora za javne arhive s manje od 30 zaposlenika može obavljati Hrvatsko arhivsko vijeće, što je potrebno dodati i u članak 42. prijedloga Zakona. Članak 38. stavak 1. alineje 1, 3, 4, i 5, riječ: „donosi“ zamijeniti riječju: „usvaja“. Članak 38. stavak 3. Osim što se određuje da član upravnog odbora treba imati završen studij, potrebno je utvrditi da se članom upravnog odbora može imenovati osoba iz reda kulturnih i znanstvenih djelatnika.

Djelomično usvojen

Prihvaća se prijedlog da se poveća broj zaposlenika arhiva kojim se uvjetuje osnivanja upravnog odbora na 20.

Prijedlog prema kojem poslove upravnog odbora za manje arhive obavlja Hrvatsko arhivsko vijeće ne prihvaća se jer Hrvatsko arhivsko vijeće nije tijelo arhiva.

- Živana Heđbeli

Članak 38. Čl. 38 - Zakon o ustanovama donesen je 1993.g., sadašnji zakon o arhiva 1997.g. Dva desetljeća zakonodavac nije smatrao potrebnim uprave odbore u arhivama, a oni zatrpavao nisu potrebni državnim arhivima ni sada. Za razliku od drugih baštinskih ustanova (poput kazališta, knjižnica i muzeja) arhivi nisu fakultativne ustanove. Knjižnice i muzeji mogu i ne moraju postojati, a arhivi moraju kako bi se ispunile prava i obveze države i građana. Djelovanje arhiv je obavezno, i njihov rad je određen samim činom preuzimanja javnog arhivskog gradiva u javne arhive po sili zakona. Ustanova se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti. Arhive se ne osniva zbog trajnog obavljanja djelatnosti kulture, nego zbog trajne pohrane javnog arhivskog gradiva u svrhu ostvarivanja prava i obveza građana i države. Upravni odbor sastavljen do članova, za koje ovaj zakon određuje kao jedini uvjet, završen studij, i nikakvo arhivističko iskustvo, znanje ili ispit, ne garantira bolji i uspješniji rad arhiva. RH ima ograničene resurse i valja dobro promisliti je li zaista neophodno plaćati članove upravnog odbora, posebice jer ovaj zakon ne određuje ama baš nikakvu njihovu povezanost s arhivskom strukom, te je (pretpostavljeni) glavni cilj upravnog odbora – upravljanje u svrhu boljeg stručnog rada i veće učinkovitosti i zakonitosti – u startu doveden u pitanje.

Odbijen

Cilj je uvođenja upravnih odbora povećati kvalitetu upravljanja u arhivima. Upravni odbor ne zamjenjuje stručna tijela arhiva.

- Dinko Majcen

Članak 38. (3) Članom upravnog odbora može se imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski ili

integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij i koja je stručnjak u arhivskoj djelatnosti.

Odbijen

Upravni odbor ne zamjenjuje stručna tijela arhiva.

- Silvija Babić

Članak39. St. (1) Arhivi s više od 15 zaposlenih stručnih zaposlenika, dužni su ustanoviti Stručno vijeće.

Odbijen

Ovo će se pitanje urediti statutima arhiva.

- Tatjana Ružić

stručno osoblje u arhivima Zar smo mi "stručno osoblje u arhivskim i drugim stručnim zvanjima" tako beznačajni da nam se posvećuju samo 2 članka u cijelom zakonu???. Istina, (pre)malo nas je, radimo uglavnom u tišini, iz zatvorenih vrata, radimo sve - od preuzimanja, oprašivanja, sređivanje, popisivanje, objavljivanja, digitalizacije,I nitko drugi ne može i ne zna, sačuvati povijest, bolje od nas .

Primljeno na znanje

Stručna zvanja u arhivima pobliže će se urediti pravilnikom. Zakoni kojima se u zemljama Europske unije uređuje arhivska djelatnost u pravilu nemaju odredbi o pojedinim stručnim zvanjima, iz čega ne slijedi da se ne vodi briga o stručnom osoblju.

- Martina Krivić Lekić

Članak40. Potrebno je definirati koja su to stručna zvanja i tko sve može raditi u arhivu, koje je to osoblje. Za usporedbu Zakon o muzejima propisuje ovu temu u 12 članaka.

Odbijen

Stručna zvanja u arhivima pobliže će se urediti pravilnikom. Pored stručnjaka iz arhivske struke, u arhivima na određenim stručnim poslovima mogu raditi i stručnjaci iz ostalih informacijskih znanosti, restauratori, informatičari i drugi, ovisno o tome obavljaju li se takvi poslovi u pojedinom arhivu.

- Hrvatsko arhivističko društvo

Članak40. Stručna zvanja se trebaju jasno navesti u zakonu, a obrazložiti pravilnikom, jer je pravilnik samo provedbeni propis koji kod donošenja ovisi samo o ministru/ici.

Odbijen

Stručna zvanja u arhivima pobliže će se urediti pravilnikom. Pored stručnjaka iz arhivske struke, u arhivima na određenim stručnim poslovima mogu raditi i stručnjaci iz ostalih informacijskih znanosti, restauratori, informatičari i drugi, ovisno o tome obavljaju li se takvi poslovi u pojedinom arhivu. U postupku donošenja pravilnika provodi se javna rasprava.

- Maja Pleskalt

Članak40. Članak 40. Pravilnikom je potrebno definirati i zvanje arhivist specijalist s obzirom da to radno mjesto postoji u Uredbi. U arhivima je bilo slučajeva da su ljudi bili raspoređeni na radnom mjestu arhivist specijalist , a da nisu imali temeljno stručno zvanje arhivist. Nadalje radno mjesto arhivist specijalist ima određeni koeficijent 1,406 i na to se radno mjesto može zaposlenik rasporediti bez polaganja ispita dok arhivisti imaju koeficijent 1,212 i moraju položiti arhivski ispit. Tijekom donošenja Pravilnika trebaju biti propisani uvjeti za arhivista specijalista.

Primljeno na znanje

Stručna zvanja u arhivima pobliže će se urediti pravilnikom.

- Živana Heđbeli

Članak40. Čl. 40 - Odredbe zakona se razrađuju pravilnikom. Pravilnik je opšti pravni akt i koji mora biti usklađen sa zakonom. Pravilnikom se ne može mijenjati suština, njime se samo precizira ono što zakonom nije precizirano, ali na način da se ne mijenja ono što je precizno navedeno u zakonu. . I zakon o knjižnicama i zakon o muzejima definiraju stručna muzejska i knjižničarska zvanja. U ovom članku nisu definirati nazivi osoblja u arhivskim stručnim zvanjima. Ovaj se članak u pozivu upućenom javnosti ne može raspravljati jer zakon nije precizan

Odbijen

Stručna zvanja u arhivima pobliže će se urediti pravilnikom. Pored stručnjaka iz arhivske struke, u arhivima na određenim stručnim poslovima mogu raditi i stručnjaci iz ostalih informacijskih znanosti, restauratori, informatičari i drugi, ovisno o tome obavljaju li se takvi poslovi u pojedinom arhivu.

- Maja Pleskalt

Članak41. Stručni nadzor nad radom Hrvatskog državnog arhiva obavlja Ministarstvo kulture. Praksa je pokazala da bi netko vršio stručni nadzor mora biti osposobljen za isto odnosno raspolagati administrativnim kapacitetima koji

mogu izvršiti stručni nadzor. Ova odredba postojala je i u prijašnjem zakonu samo nisam sigurna da se je ista ikad primjenjivala. Podržavam jačanje stručnih administrativnih kapaciteta (arhivista, viših arhivista, arhivskih savjetnika) i nadam se da nakon ovog zakona dolazi i novo doba za razvoj arhivske djelatnosti.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

- Nikola Mokrović

Članak 42. Zakon ne navodi o kojim se to stručnim poslovima radi. Postavlja se pitanje na koji način stoje u odnosu stoje savjetodavni i stručni poslovi, pogotovo ako su potonji trebali biti definirani u višim člancima. Trebalo bi propisati određene kvalifikacije za članstvo u Vijeću – ne nužno i samo arhivističkih znanosti, već i drugih – naročito onih koji se tiču informacijskih tehnologija. Odnosno, članak bi trebalo preformulirati u skladu s postojećim člankom 59, kao i inzistirati da jedna osoba bude iz redova civilnog društva.

Djelomično prihvaćen

Određeni stručni poslovi koje obavlja Hrvatsko arhivsko vijeće navedeni su u člancima 10., 13. i 15. ovog prijedloga Zakona. Prihvaća se prijedlog da se uvjeti za članove Vijeća izmijene tako da se omogući imenovanje stručnjaka s područja bliskih informacijskih i kulturnih djelatnosti.

- Maja Pleskalt

Članak 42. Potrebno je razmisliti o sastavu HAV-a s obzirom da članove Hrvatskog arhivskog vijeća imenuje ministar kulture temeljem javnog poziva na prijedlog arhiva, strukovnih udruga i drugih osoba povezanih s arhivskom djelatnošću. Za članove Hrvatskog arhivskog vijeća mogu se imenovati osobe koje su istaknuti stručnjaci u arhivskoj djelatnosti. Postoji potencijalni sukob interesa s obzirom da članovi vijeća koji predlažu programe biraju na prijedlog strukovnih udruga i arhiva koji prijavljuju programe. Smatram da se ministar naravno može savjetovati i sa strukovnom udrugom i stručnjacima, ali izriekom ne treba pisati na čiji prijedlog se imenuju članovi. Također ne smatram da bi članovi HAV-a trebali biti samo istaknuti stručnjaci iz arhivske djelatnosti. S obzirom na procese informatizacije, digitalizacije, uspostave informacijskog sustava smatram da bi uz arhivske stručnjake koristile i osobe koje imaju i druga znanja i vještine.

Djelomično prihvaćen

Prihvaća se prijedlog da se uvjeti za članove Vijeća izmijene tako da se omogući imenovanje stručnjaka s područja bliskih informacijskih i kulturnih djelatnosti. S obzirom na razmjerno malen broj osoba koje se bave arhivskom

djelatnošću i činjenicu da velika većina njih radi ili je radila u arhivima, određena mogućnost sukoba interesa ne može se izbjeći ukoliko se želi da članovi Vijeća budu istaknuti stručnjaci koji se bave arhivskom djelatnošću.

- Državni arhiv u gopiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH

Članak 42. Članak 42. stavak 1. (Vezano uz članak 38. stavak 1.) Dodati novu alineju 7. koja će definirati da Hrvatsko arhivsko vijeće obavlja poslove upravnog odbora za javne arhive koji imaju manje od 30 zaposlenika.

Odbijen

Hrvatsko arhivsko vijeće nije tijelo arhiva.

- Živana Heđbeli

Članak 42. Čl. 42 - Kontradiktorno je da savjetodavno tijelo obavlja i savjetodavne i stručne poslove. Ministarstvo kulture ima svoje stručne službe koje su zadužene za obavljanje stručnih poslova, što znači da stručne poslove obavljaju državni službenici s položenim državnim ispitom, te da je njihov rad podložan godišnjoj ocjeni. Rad članova HAV-a ne podliježe nikakvim ocjenama. Stavak 3 o tome tko predlaže članove HAV-a bi trebalo preformulirati jer su s arhivskom djelatnosti povezane i pravne i fizičke osobe koje su vlasnici firmi za digitalizaciju, izradu arhivskih kutija, tzv. privatnih pismohrana, što automatski dovodi u pitanje je li krajnji cilj osoba cilj napredak arhivske struke ili zarada, odnosno hoće li osobe koje oni predlože raditi u interesu struke ili u interesu pravnih i fizičkih osoba koje su ih predložile za članove HAV-a. U st. 3 navodi se da se za članovi HAV-a mogu imenovati osobe koje su istaknuti stručnjaci u arhivskoj djelatnosti. Mogu znači i ne moraju. U interesu podizanja i razvoja struke trebalo bi odrediti da se za članove HAV-a moraju imenovati arhivisti s položenim stručnim ispitom. U ovom je nacrtu zakona navedeno kako ravnatelj arhiva ne mora biti arhivist (imati stručni arhivistički ispit), članovi Upravnog odbora također, a ni članovi HAV-a Nije nezamisliva u situacija u kojoj će arhivom utrpavati i o arhivu odlučivati osobe koje nemaju ama baš nikakvo arhivističko znanje, iskustvo ili ispit. Teško je za povjerovati da bi ovakav scenarij doveo do boljega rada arhiva ili napretka arhivističke struke

Odbijen

Ovim se člankom propisuje da se članovima Hrvatskog arhivskog vijeća imenuju istaknuti stručnjaci s područja značajnih za arhivsku djelatnost, na prijedlog arhiva, strukovnih arhivističkih udruga i drugih osoba koje se bave arhivskom djelatnošću. Stoga nije potrebno propisivati da članovi Vijeća moraju imati položen stručni ispit za zvanje arhivista.

- Silvija Babić

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE Preniske novčane kazne.

Odbijen

Prema podacima koje je prikupila Matična služba HDA, u proteklom razdoblju nije izrečena niti jedna novčana kazna, a svega je jedan državni arhiv pokrenuo jedan postupak.

- Martina Krivić Lekić

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE Novčane kazne su preniske s obzirom na jedinstvenost arhivskog gradiva i štete koju može prouzročiti njegovo uništavanje. Za usporedbu Zakon o muzejima propisuje kazne od 10.000 do 100.000 kn za prodaju muzejske građe, koja u relativno velikoj mjeri nije uvijek nezamjenjiva kao arhivsko gradivo. Propisivanjem visokih kazni dali bi na važnosti poslu, struci i gradivu jer koliko se sami cijenimo, toliko i vrijedimo. Isto tako visoke kazne ne znače da je naša misija kažnjavanje imatelja/stvaratelja/t.jv. Smatram da moramo biti na usluzi i spremni pomoći našim t.j.v. u svim problemima na koje nailaze, no kazne moraju biti tu za one koji se usude zanemariti i uništiti jedinstvenu i neponovljivu kulturnu baštinu Republike Hrvatske.

Odbijen

Obrazloženje je dano u odgovoru na prijedlog S. Babić.

- Tatjana Ružić

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE Nije upitno jesu li novčane kazne dovoljno velike. Problem je što je kažnjavanje nemoguća misija. Postupak najčešće ode u zastaru i malo tko želi shvatiti da je arhivsko gradivo neponovljivo i nezamjenjivo. Nikada nije objavljeno da je netko kažnjen zato što je uništio arhivsku dokumentaciju; za poučak drugima. Zato u gradivu pojedinih stvaratelja postoje nedostaci za koje ćemo biti krivi mi arhivisti. Ipak smo mi ti koji zadnji imaju doticaj s gradivom kad jednom uđe u arhiv. Papir trpi sve.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje.

- Domagoj Zovak

Članak 43. U postojećem Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (članak 52.) postoji odredba po kojoj prostor za rad i spremišni prostor područnih državnih arhiva osiguravaju gradovi u kojima arhiv ima svoje sjedište, međutim ne postoji prekršajna odredba koja bi se aktivirala u slučaju nepoštivanja ovoga članka. Iz navedenog razloga nitko ne može "natjerati" grad da osigura spremišni prostor za Arhiv i zato većina državnih arhiva u RH ima ogromnih problema za prihvata gradiva sa terena s jedne strane, te nadzor toga gradiva na terenu s druge strane. Članak 62.

Prekršajnog zakona (NN107/07, 39/13, 157/13, 110/15 i 91/16) govori o isključenju i ograničenju odgovornosti pravnih osoba, pa kaže: - Republika Hrvatska ne može prekršajno odgovarati. - Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovaraju za prekršaje koji su počinjeni radnjama koje ne ulaze u izvršavanje njihovih javnih ovlasti. - Prekršajna neodgovornost državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stavku 1. i 2. ovoga članka, ne isključuje mogućnost prekršajne odgovornosti odgovorne osobe za taj prekršaj u tijelima iz stavka 1. i 2. ovoga članka. Prema navedenim odredbama Prekršajnog zakona moguće je kažnjavanje i grada i odgovorne osobe za neispunjavanje odredbi Zakona.

Odbijen

Proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose predstavnička tijela te ne bi bilo opravdano uvoditi prekršajnu odgovornost odgovornih osoba.

- Domagoj Zovak

Članak 43. 3) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj grad, u kojem područni državni arhiv ima svoje sjedište, odjel ili sabirni centar, a koji ne osigura prostor za rad i spremišni prostor područnog državnog arhiva u roku od 12 mjeseci od stupanja ovoga Zakona na snagu. (4) Za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba grada novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Odbijen

Proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose predstavnička tijela te ne bi bilo opravdano uvoditi prekršajnu odgovornost odgovornih osoba.

- Boris Herceg

Članak 45. - ne obavi pretvorbu javnoga dokumentarnog gradiva u drugi oblik radi očuvanja uporabivosti gradiva (članak 8. stavak 2.) - brisati jer nije definiran koji oblik preopćenita odredba koja daje mogućnost fleksibilnog tumačenja. Promijeniti Članak 8. st.2. - na zahtjev nadležnog arhiva ne dostavi popis s rokovima čuvanja gradiva (članak 13. stavci 1. i 3.) - na zahtjev nadležnog arhiva ne dostavi popise dokumentarnog i arhivskog gradiva koje se nalazi kod njega ili ih dostavi u obliku koji bitno odstupa od propisanog (članak 16.). Za ove odredbe bitno je definirati jasne kriterije i prijelazni rok za prilagodbu, minimalno 18 mjeseci.

Odbijen

Potrebno je zadržati odredbu čije se brisanje predlaže radi provedbe pretvorbe gradiva u elektroničkom obliku u oblik za dugotrajno čuvanje.

	<p>- Državni arhiv u Gospiću; Kolegij ravnatelja arhiva RH</p> <p>Članak 49. Članak 49. stavak 1. Dodati tekst kojim će se regulirati da se svi navedeni pravilnici donose uz prethodno mišljenje Hrvatskog arhivskog vijeća i Hrvatskog državnog arhiva. Članak 49. stavak 2. alineja 7. Trenutno je važeći Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj struci („Narodne novine, broj 107/2010), a ne Pravilnik o polaganju stručnih ispita u arhivskoj struci („Narodne novine“, broj 93/2004), koji je stavljen izvan snage donošenjem Pravilnika iz 2010. godine, pa je u tom smislu potreban i ispravak.</p> <p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Postupak donošenja pravilnika temeljem odredbi ovog zakona uključuje javnu raspravu u kojoj mogu sudjelovati i HDA, HAV i druga zainteresirana tijela, ustanove, udruge i pojedinci. Prihvaća se ispravak netočnog navoda.</p>
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedene aktivnosti vezane za donošenje Prijedloga zakona o arhivskom gradivu i arhivima nisu iziskivale financijske troškove.